KENNISBIBLIOTHEEK / BOEKEN

Bhagavad Gietaa

De online tekst en de oorspronkelijke boek- en inhoudspagina’s bij elkaar.

1 bewaarde onderdelen · Doorlopende leesbundel

Over deze uitgave

De bewaarde teksten zijn samengebracht in leesvolgorde. Gelijke tekstblokken zijn één keer opgenomen; de oorspronkelijke bronnen blijven raadpleegbaar.

Samengesteld uit de bewaarde webteksten van Yoga Vedanta Aalst. De oorspronkelijke formuleringen en illustraties zijn behouden. De paginanummers verwijzen naar deze pdf-uitgave.

Bekijk de bronnen en online leesversie

Inhoud

Klik op een hoofdstuk om er meteen naartoe te gaan. De bladwijzers in je pdf-lezer bieden dezelfde navigatie.

Bhagavadgietaa 3

ONDERDEEL 01 / 01

Bhagavadgietaa

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

SHRIEMAD BHAGAVAD GIETAA

OM

Atha shriemadbhagavadgietaa praarabhyate.
Hier begint het Lied van de Heer.

HOOFDSTUK I

ATHA PRATHAMO'DHYAAYAH
EERSTE GESPREK

Arjoena Vishaada Yogah

De Yoga van de Moedeloosheid van Arjoena

Dhritaraashtra oevaacha:
1. Dharmakshetre koeroekshetre samavetaa yoeyoetsavah,
Maamakaah paandavaashchaiva kim akoervata sanjaya.

Dhritaraashtra zei:
Wat, O Sanjaya, deden mijn volk en de Paandavas, verzameld in Koeroekshetra, het veld van Dharma, verlangend naar de strijd?

Sanjaya oevaacha:
2. Drishtvaa toe paandavaaniekam vyoedham doeryodhanas tadaa,
Aachaaryam oepasamgamya raajaa vachanam abraviet.

Sanjaya zei:
Na het in slagorde opgestelde leger van de Paandavas te hebben aanschouwd, ging Doeryodhana naar zijn leraar (Drona) toe en sprak deze woorden.

3. Pashyaitaam paandoepoetraanaam aachaarya mahatiem chamoem,
Vyoedhaam droepadapoetrena tava shishyena dhiemataa.

Aanschouw, O leraar, het grote leger van de zonen van Paandoe, aangevoerd door de zoon van Droepada, uw talentrijke discipel.

4. Atra shoeraa maheshvaasaa bhiemaarjoenasamaa yoedhi,
Yoeyoedhaano viraatashcha droepadashcha mahaarathah.

Hier zijn helden, machtige boogschutters, in de strijd gelijk aan Bhiema en Arjoena, Yoeyoedhaana, Viraata en Droepada, met grote strijdwagen,

5. Dhrishtaketoesh chekitaanah kaashiraajashcha vieryavaan,
Poeroejit koentibhojashcha shaibyashcha narapoengavah,

Drishtaketoe, Chekitaana en de heldhaftige koning van Kaashi, Poeroejit, Koentibhoja en Saibhya, de besten onder de mensen,

6. Yoedhaamanyoeshcha vikraanta oettamaujaashcha vieryavaan,
Saubhadro draupadeyaashcha sarva eva mahaarathaah.

De sterke Yoedhaamanyoe en de moedige Oettamaujaa, de zoon van Soebhadra en de zonen van Draupadie, allen met grote strijdwagen.

7. Asmaakam toe vishishtaa ye taan nibodha dvijottama,
Naayakaah mama sainyasya samgnyaartham taan braviemi te.

Ken ook, O beste onder de tweemaal geborenen, de voornaamsten, de leiders van mijn leger, die ik u ter informatie noem.

8. Bhavaan bhieshmashcha karnashcha kripashcha samitinjayah,
Ashvatthaamaa vikarnashcha saumadattis tathaiva cha.

Uzelf, Bhieshma, Karna, Kripa, overwinnaars in de strijd, Ashvatthaama en ook de zoon van Somadatta,

9. Anye cha bahavah shoeraa madarthe tyaktajievitaah,
Naanaashastrapraharanaah sarve yoeddhavishaaradaah.

En vele andere helden die hun leven voor mij geven, uitgerust met wapens en projectielen, allen bedreven in de strijd.

10. Aparyaaptam tad asmaakam balam bieshmaabhirakshitam
Paryaaptam tvidam eteshaam balam bhiemaabhirakshitam.

Ons leger, aangevoerd door Bhieshma, schijnt onvoldoende (al is het groter), terwijl hun leger, aangevoerd door Bhiema, voldoende schijnt.

11. Ayaneshoe cha sarveshoe yathaabhaagam avasthitaah,
Bhieshmam evaabhirakshantoe bhavantah sarva eva hi.

Bescherm daarom, postvattend in de verschillende divisies van het leger, Bhieshma alleen.

12. Tasya sanjanayan harsham koeroevriddhah pitaamahah,
Simhanaadam vinadyochchaih shankham dadhmau prataapavaan.

Om Doeryodhana op te beuren, brulde zijn machtige grootvader (Bhieshma), de oudste van de Koeroes, als een leeuw en blies op zijn schelphoorn.

13. Tatah shankhaashcha bheryashcha panavaanakagomoekhaah,
Sahasaivaabhyahanyanta sa shabdastoemoelo'bhavat.

Daarop weerklonken schelphoorns, pauken, tamboerijnen, trommels en koehoorns en het geluid was verschrikkelijk.

14. Tatah shvetair hayair yoekte mahati syandane sthitau,
Maadhavah paandavashchaiva divyau shankhau pradadhmatoeh.

Ook Maadhava (Krishna) en de zoon van Paandoe (Arjoena), gezeten in hun prachtige strijdwagen, bespannen met witte paarden, bliezen dan hun goddelijke schelphoorns.

15. PaaÕchajanyam hrishiekesho devadattam dhananjayah
Paundram dadhmau mahaashankham bhiemakarmaa vrikodarah.

Hrishiekesha (Krishna) blies op de Paanchajanya en Dhananjaya (Arjoena) op de Devadatta en Vrikodara (Bhiema), de steller van verschrikkelijke daden, blies op de grote schelphoorn, Paundra.

16. Anantavijayam raajaa koentiepoetro yoedhishthirah,
Nakoelah sahadevashcha soeghoshamanipoeshpakau.

Koning Yoedhishthira, de zoon van Koentie, blies op de Anantavijaya; Nakoela en Sahadeva op de Soeghosha en de Manipoeshpaka.

17. Kaashyashcha parameshvaasah shikhandie cha mahaarathah,
Dhrishtadyoemno viraatashcha saatyakishchaaparaajitah.

De koning van Kaashi, een uitstekend boogschutter, Shikhandie, de machtige wagenmenner, Drishtadyoemna, Viraata en Saatyaki, de onoverwinnelijken,

18. Droepado draupadeyaashcha sarvashah prithiviepate,
Saubhadrashcha mahaabaahoeh shankhaan dadhmoeh prithak prithak.

Droepada en de zonen van Draupadie, O Prithiviepate (Heer van de Aarde), en de zoon van Soebhadra, de machtigarmige, bliezen op hun schelphoorns.

19. Sa ghosho dhaartaraashtraanaam hridayaani vyadaarayat,
Nabhashcha prithiviem chaiva toemoelo vyanoenaadayan.

Dat onstuimig geluid deed de hemel en de aarde trillen en verscheurde de harten van de zonen van Dhritaraashtra.

20. Atha vyavasthitaan drishtvaa dhaartaraashtraan kapidhvajah,
Pravritte shastrasampaate dhanoeroedyamya paandavah.
Hrishiekesham tadaa vaakyamidamaaha mahiepate,

O Heer van de Aarde, nu de zoon van Paandoe (Arjoena), wiens kenteken de aap (Hanoemaan) was, Dhritaraashtra's leger zag, opgesteld voor de strijd en de wapens gingen worden afgevuurd, nam Arjoena zijn boog op en sprak tot Hrishiekesha (Krishna) deze woorden.

Arjoena oevaacha:
21-22. Senayor oebhayormadhye ratham sthaapaya me'chyoeta.
Yaavad etaan niriekshe'ham yoddhoekaamaan avasthitaan,
Kair mayaa saha yoddhavyam asmin ranasamoedyame.

Arjoena zei:
Plaats mijn strijdwagen, O Achyoeta (onveranderlijke) te midden van de twee legers, zodat ik hen kan aanschouwen, die, verlangend naar de strijd, hier staan opgesteld en die ik moet bekampen nu de strijd gaat beginnen.

23. Yotsyamaanaan avekshe'ham ya ete'tra samaagataah,
Dhaartaraashtrasya doerboeddher yoeddhe priyachikiershavah.

Ik wens hen te zien, die hier zijn samengekomen om te vechten en de boosaardige zoon van Dhritaraashtra te behagen in de strijd.

Sanjaya oevaacha:
24. Evamoekto hrishiekesho goedaakeshena bhaarata,
Senayoroebhayormadhye sthaapayitvaa rathottamam.

Sanjaya zei:
Aldus aangesproken door Goedaakesha (Arjoena, de overwinnaar van de slaap), O Bhaarata (Dhritaraashtra), plaatste Hrishiekesha (Krishna) de beste van de strijdwagens tussen de twee legers.

25. Bhieshmadronapramoekhatah sarveshaam cha mahiekshitaam,
Oevaacha paartha pashyaitaan samavetaan koeroen iti.

En zei, in het aanschijn van Bhieshma en Drona en al de heersers van de aarde: "O Paartha (Arjoena, de zoon van Pritha), aanschouw deze Koeroes hier verzameld."

26. Tatraapashyat sthitaan paarthah pitrin atha pitaamahaan,
Aachaaryaan maatoelaan bhraatrin poetraan pautraan sakhiemstathaa.

Daar zag Paartha (Arjoena) vaders en grootvaders, leraren, ooms van moederszijde, broers, zonen, kleinzonen en vrienden, opgesteld,

27. Shvashoeraan soehridashchaiva senayoroebhayorapi,
Taan samiekshya sa kaunteyah sarvaan bandhoen avasthitaan.
Kripayaa parayaa'vishto vishiedannidam abraviet,

Ook schoonvaders en bekenden, in beide legers. Toen hij al die verwanten zag, sprak Kaunteya (Arjoena, de zoon van Koentie), diep vervuld van deernis en mededogen.

Arjoena oevaacha:
28. Drishtvemam svajanam krishna yoeyoetsoem samoepasthitam.

Arjoena zei:
In het aanschijn van dezen, mijn verwanten die verlangen naar de strijd, O Krishna, falen mijn ledematen en verdroogt mijn mond.

29. Siedanti mama gaatraani moekham cha parishoeshyati,
Vepathoeshcha shariere me romaharshashcha jaayate.

Mijn ledematen weigeren dienst en mijn mond is droog, mijn lichaam beeft en mijn haar staat overeind.

30. Gaandievam stramsate hastaat tvak chaiva paridahyate,
Na cha shaknomyavasthaatoem bhramatieva cha me manah.

De boog Gaandieva glipt uit mijn hand en mijn huid brandt. Ik ben niet in staat overeind te blijven, mijn geest duizelt als het ware. O Keshava (die lang golvend haar heeft).

31. Nimittaani cha pashyaami viparietaani keshava,
Na cha shreyo'noepashyaami hatvaa svajanam aahave.

En ik zie slechte voortekenen, O Keshava. Ik zie ook geen goed in het doden van mijn verwanten in de strijd.

32. Na kaangkshe vijayam krishna na cha raajyam soekhaani cha,
Kim no raajyena govinda kim bhogair jievitena vaa.

Ik verlang geen overwinning, geen koninkrijk en zelfs geen vreugde, O Krishna.Wat baten koningschap en genoegens en zelfs het leven, O Govinda?

33. Yeshaam arthe kaangkshitam no raajyam bhogaah soekhaani cha,
Ta ime'vasthitaa yoeddhe praanaamstyaktvaa dhanaani cha.

Zij voor wie we het koninkrijk, genot en vreugde verlangen, staan hier, klaar voor de strijd, hun leven en hun rijkdom verzakend.

34. Aachaaryaah pitarah poetraastathaiva cha pitaamahaah,
Maatoelaah shvashoeraah pautraah shyaalaah sambandhinas tathaa.

Leraren, vaders, zonen en grootvaders, ooms van moederszijde, schoonvaders, kleinzonen, schoonbroers en andere verwanten,

35. Etaan na hantoem ichchhaami ghnato'pi madhoesoedana,
Api trailokya raajyasya hetoh kim noe mahiekrite.

Dezen wil ik niet doden, zelfs al doden zij mij, O Madhoesoedana, niet voor de heerschappij over de drie werelden, laat staan ter wille van de aarde.

36. Nihatya dhaartaraashtraan nah kaa prietih syaaÕjanaardana,
Paapam evaashrayed asmaan hatvaitaan aatataayinah.

Welke vreugde kan ons ten deel vallen, O Janaardana, door het doden van deze zonen van Dhritaraashtra? Alleen zonde kan ons toevallen door het doden van deze booswichten.

37. Tasmaan naarhaa vayam hantoem dhaartaraashtraan svabaandhavaan,
Svajanam hi katham hatvaa soekhinah syaama maadhava.

Het is dan ook onverantwoord dat we de zonen van Dhritaraashtra, onze verwanten, doden, want hoe kunnen we, O Maadhava, gelukkig zijn door ons eigen volk te doden?

38. Yadyapyete na pashyanti lobhopahatachetasah,
Koelakshayakritam dosham mitradrohe cha paatakam.

Aangezien zij, wier intellect versluierd is door hebzucht, geen kwaad zien in de vernietiging van families en geen zonde in vijandigheid tegenover vrienden,

39. Katham na gnyeyam asmaabhih paapaad asmaan nivartitoem,
Koelakshayakritam dosham prapashyadbhir janaardana.

Waarom dan zouden wij die duidelijk kwaad zien in de vernietiging van families, niet leren ons van die zonde af te keren, O Janaardana?

40. Koelakshaye pranashyanti koeladharmaah sanaatanaah,
Dharme nashte koelam kritsnam adharmo'bhibhavatyoeta.

Door vernietiging van de familie gaat het familiedharma (koela dharma) ten onder, door vernietiging van de tijdloze spiritualiteit (sanaatana dharma) wordt de hele familie voorwaar bevangen door wetteloosheid (adharma).

41. Adharmaabhibhavaat krishna pradoeshyanti koelastriyah,
Strieshoe doeshtaasoe vaarshneya jaayate varnasankarah.

Door het overheersen van adharma, O Krishna, worden de vrouwen van de familie corrupt; door corruptie van de vrouwen, O Vaarshneya, worden de kasten vermengd.

42. Sankaro narakaayaiva koelaghnaanaam koelasya cha,
Patanti pitaro hyeshaam loeptapindodakakriyaah.

Vermenging van de kasten brengt de vernietigers van de familie in de hel, want hun voorvaders ontberen het offer van rijstballen en water.

43. Doshair etaih koelaghnaanaam varnasankarakaarakaih,
Oetsaadyante jaatidharmaah koeladharmaashcha shaashvataah.

Door de slechte daden van de vernietigers van families, die vermenging van de kasten veroorzaken, worden het dharma van de kasten (jaati dharma) en van de families (koela dharma) vernietigd.

44. Oetsannakoeladharmaanaam manoeshyaanaam janaardana,
Narake'niyatam vaaso bhavatietyanoeshoeshroema.

We hebben gehoord, O Janaardana (die vreugde en zorgen geeft), dat een langdurig verblijf in de hel onvermijdelijk is voor mensen in wier familie het familiedharma werd vernietigd.

45. Aho bata mahat paapam kartoem vyavasitaa vayam,
Yadraajya soekhalobhena hantoem svajanam oedyataah.

Helaas, we zijn bereid tot grote zonde doordat we uit begerigheid naar het genot van het koningschap, bereid zijn onze verwanten te doden.

46. Yadi maam apratiekaaram ashastram shastrapaanayah,
Dhaartaraashtraa rane hanyoes tanme kshemataram bhavet.

Mochten de zonen van Dhritaraashtra me, met wapens in de hand, verslaan in de strijd, zonder weerstand te bieden en ongewapend, dan zou dat voorwaar beter voor me zijn.

Sanjaya oevaacha:
47. Evamoektvaa'rjoenah sankhye rathopastha oepaavishat,
Visrijya sasharam chaapam shokasamvignamaanasah.

Sanjaya zei:
Dat gezegd hebbend, te midden van het slagveld, wierp Arjoena zijn boog en pijlen weg en zakte neer op de zitbank van zijn strijdwagen, de geest door moedeloosheid overmand.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Arjoenavishaadayogo naama prathamo'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het eerste gesprek

DE YOGA VAN DE MOEDELOOSHEID VAN ARJOENA

HOOFDSTUK II

ATHA DVITIEYO'DHYAAYAH
TWEEDE GESPREK

Saankhya Yogah

De Yoga van Kennis

Sanjaya oevaacha:
1. Tam tathaa kripayaavishtam ashroepoernaakoelekshanam,
Vishiedantam idam vaakyam oevaacha madhoesoedanah.

Sanjaya zei:
Tot hem die aldus overmand werd door mededogen en moedeloosheid, met de ogen vol tranen en aangedaan, sprak Madhoesoedana (doder van de demon Madhoe), deze woorden.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
2. Koetastvaa kashmalam idam vishame samoepasthitam,
Anaaryajoeshtam asvargyam akiertikaram arjoena.

Shrie Bhagavaan zei:
Vanwaar komt dit hachelijk probleem dat je overvalt, deze neerslachtigheid die je onwaardig en schandelijk is en die de poorten van de hemel sluit, O Arjoena?

3. Klaibyam maa sma gamah paartha naitat tvayyoepapadyate,
Kshoedram hridaya daurbalyam tyaktvottishtha parantapa.

Geef je niet over aan machteloosheid, O zoon van Pritha. Het betaamt je niet. Werp deze lage zwakheid van hart van je af. Sta op, O vernietiger van vijanden.

Arjoena oevaacha:
4. Katham bhieshmamaham sankhye dronam cha madhoesoedana,
Ishoebhih pratiyotsyaami poejaarhaavarisoedana.

Arjoena zei:
Hoe, O Madhoesoedana (doder van de demon Madhoe), kan ik de eerbiedwaardige Bhieshma en Drona met pijlen bevechten, O Arisoedana (vernietiger van vijanden)?

5. Goeroen ahatvaa hi mahaanoebhaavaan
Shreyo bhoktoem bhaikshyam apieha loke,
Hatvaarthakaamaamstoe goeroen ihaiva
Bhoenjieya bhogaan roedhirapradigdhaan.

Beter, ware het inderdaad, in deze wereld aalmoezen te eten dan deze edelsten der goeroes te doden. Dood ik hen, dan zal zelfs in deze wereld mijn vreugde en begeerde rijkdom bevlekt zijn met bloed.

6. Na chaitad vidmah kataran no garieyo
Yadvaa jayema yadi vaa no jayeyoeh,
Yaan eva hatvaa na jijievishaamas
Te'vasthitaah pramoekhe dhaartaraashtraah.

Ik weet niet wat beter is, dat wij hen overwinnen of dat zij ons overwinnen. De zonen van Dhritaraashtra doden, die tegenover ons staan, zal ons zelfs de wil tot leven ontnemen.

7. Kaarpanyadoshopahatasvabhaavah
Prichchhaami tvaam dharmasammoedha chetaah,
Yachchhreyah syaan nishchitam broehi tanme
Shishyaste'ham shaadhi maam tvaam prapannam.

Met een hart overweldigd door de smet van medelijden en een geest verward over dharma, vraag ik u me beslist te zeggen wat goed voor me is. Ik ben uw discipel, onderricht me, die in u een toevlucht zocht (shishyasteham shaadhi maam tvaam prapannam).

8. Na hi prapashyaami mamaapanoedyaad
Yachchhokam oechchhoshanam indriyaanaam,
Avaapya bhoemaavasapatnam riddham
Raajyam soeraanaam api chaadhipatyam.

Ik zie niet in dat de strijd het verdriet kan verdrijven, dat mijn zinnen opbrandt, al verwierf ik een voorspoedige en onbetwiste heerschappij over de wereld of macht over de goden.

Sanjaya oevaacha:
9. Evam oektvaa hrishiekesham goedaakeshah parantapah,
Na yotsya iti govindam oektvaa toeshniem babhoeva ha.

Sanjaya zei:
Na aldus tot Hrishiekesha (Heer van de zinnen) te hebben gesproken, zei Goedaakesha (overwinnaar van de slaap), de vernietiger van vijanden (Parantapah), tot Govinda (herder): "Ik zal niet vechten", en werd stil.

10. Tam oevaacha hrishiekeshah prahasanniva bhaarata,
Senayor oebhayor madhye vishiedantam idam vachah.

Tot hem die wanhopig was, sprak Hrishiekesha (Krishna), te midden van de twee legers en glimlachend als het ware, O Bhaarata (Dhritaraashtra), deze woorden.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
11. Ashochyaan anvashochastvam pragnyaavaadaamshcha bhaashase,
Gataasoen agataasoemshcha naanoeshochanti panditaah.

Shrie Bhagavaan zei:
Je treurt over degenen over wie niet moet worden getreurd, toch spreek je woorden van wijsheid. De wijzen treuren om de levenden noch om de doden.

12. Na tvevaaham jaatoe naasam na tvam neme janaadhipaah,
Na chaiva na bhavishyaamah sarve vayam atah param.

Nooit was er immers een tijd dat Ik niet was, noch jij, noch deze heersers der mensen, noch zullen we hierna ooit ophouden te zijn.

13. Dehino'smin yathaa dehe kaumaaram yauvanam jaraa,
Tathaa dehaantara praaptir dhieras tatra na moehyati.

Zoals de belichaamde in dit lichaam kinderjaren, jeugd en ouderdom ervaart, zo ook gaat hij een ander lichaam binnen. De vastberadene treurt daar niet om.

14. Maatraasparshaastoe kaunteya shietoshnasoekhadoehkhadaah,
Aagamaapaayino'nityaas taamstitikshasva bhaarata.

De contacten van de zintuigen met hun voorwerpen, O zoon van Koentie, die hitte en koude, vreugde en pijn veroorzaken, hebben een begin en een einde en zijn onbestendig. Verdraag ze moedig, O Bhaarata.

15. Yam hi na vyathayantyete poeroesham poeroesharshabha,
Samadoehkha soekham dhieram so'mritatvaaya kalpate.

De vastberaden man die door deze niet wordt gekweld, O voornaamste onder de mensen, die gelijk is in vreugde en pijn, hij is geschikt voor onsterfelijkheid.

16. Naasato vidyate bhaavo naabhaavo vidyate satah,
Oebhayorapi drishto'ntastvanayos tattvadarshibhih.

Niet-zijn (asat) heeft geen bestaan; er is geen niet-bestaan voor het Zijn (sat). De waarheid over beide werd gezien door de zieners van de essentie (tattva).

17. Avinaashi toe tad viddhi yena sarvam idam tatam,
Vinaasham avyayasyaasya na kashchit kartoem arhati.

Weet dat Dat voorwaar onverwoestbaar is, door wie dit alles wordt doordrongen. Niemand kan de vernietiging veroorzaken van Dat, het onverwoestbare.

18. Antavanta ime dehaa nityasyoktaah sharierinah,
Anaashino'prameyasya tasmaad yoedhyasva bhaarata.

Deze lichamen van het belichaamde Zelf, dat eeuwig, onverwoestbaar en onmeetbaar is, nemen een einde. Vecht daarom, O Bhaarata.

19. Ya enam vetti hantaaram yashchainam manyate hatam,
Oebhau tau na vijaanieto naayam hanti na hanyate.

Hij die het Zelf (Aatman) voor een doder neemt en hij die denkt dat het Zelf wordt gedood, geen van hen weet. Het doodt noch wordt gedood.

20. Na jaayate mriyate vaa kadaachin
Naayam bhoetvaa bhavitaa vaa na bhoeyah,
Ajo nityah shaashvato'yam poeraano
Na hanyate hanyamaane shariere.

Het wordt niet geboren en sterft nooit. Na bestaan te hebben, houdt Het niet op te bestaan. Ongeboren, eeuwig, onveranderlijk en oud, wordt Het niet gedood wanneer het lichaam wordt gedood.

21. Vedaavinaashinam nityam ya enam ajam avyayam,
Katham sa poeroeshah paartha kam ghaatayati hanti kam.

Hij die Dat kent als onvernietigbaar, eeuwig, ongeboren en onuitputtelijk, hoe kan die man doden, O Paartha, of er de oorzaak van zijn?

22. Vaasaamsi jiernaani yathaa vihaaya
Navaani grihnaati naro'paraani,
Tathaa sharieraani vihaaya jiernaa
Nyanyaani samyaati navaani dehie.

Zoals een man versleten kleren aflegt en nieuwe aantrekt, zo werpt ook het belichaamde Zelf versleten lichamen af en treedt andere binnen, die nieuw zijn.

23. Nainam chhindanti shastraani nainam dahati paavakah,
Na chainam kledayantyaapo na shoshayati maaroetah.

Wapens treffen Het niet, vuur verbrandt Het niet, water maakt Het niet nat, de wind droogt Het niet op.

24. Achchhedyo'yam adaahyo'yam akledyo'shoshya eva cha,
Nityah sarvagatah sthaanoer achalo'yam sanaatanah.

Het Zelf kan niet worden geraakt, verbrand, bevochtigd of opgedroogd. Het is eeuwig, aldoordringend, stabiel, oud en onbeweeglijk.

25. Avyakto'yam achintyo'yam avikaaryo'yam oechyate,
Tasmaad evam viditvainam naanoeshochitoem arhasi.

Dat is ongemanifesteerd, ondenkbaar en onveranderlijk. Daarom moet je, Het aldus kennend, niet treuren.

26. Atha chainam nityajaatam nityam vaa manyase mritam,
Tathaapi tvam mahaabaaho naivam shochitoem arhasi.

Zelfs als je zou denken dat Het voortdurend wordt geboren en voortdurend sterft, zelfs dan, O Mahaabaaho (sterkarmige), moet je niet treuren.

27. Jaatasya hi dhroevo mrityoer dhroevam janma mritasya cha,
Tasmaad aparihaarye'rthe na tvam shochitoem arhasi.

Want zeker is de dood voor de geborenen en zeker de geboorte voor de doden. Daarom moet je over het onvermijdelijke niet treuren.

28. Avyaktaadieni bhoetaani vyaktamadhyaani bhaarata,
Avyakta nidhanaanyeva tatra kaa paridevanaa.

Wezens zijn ongeopenbaard in het begin, O Bhaarata, geopenbaard in het midden en opnieuw ongeopenbaard op het einde. Wat valt er te betreuren?

29. Aashcharyavat pashyati kashchid enam
Aashcharyavad vadati tathaiva chaanyah,
Aashcharyavachchainam anyah shrinoti
Shroetvaapyenam veda na chaiva kashchit.

De ene ziet Dit als een wonder; de andere spreekt erover als een wonder; een andere hoort erover als een wonder, maar al heeft hij het gehoord, toch begrijpt niemand Het.

30. Dehie nityam avadhyo'yam dehe sarvasya bhaarata,
Tasmaat sarvaani bhoetaani na tvam shochitoem arhasi.

Dit, de Inwoner van ieders lichaam, is altijd onverwoestbaar O Bhaarata. Daarom moet je over geen enkel schepsel treuren.

31. Svadharmam api chaavekshya na vikampitoem arhasi,
Dharmyaaddhi yoeddhaachhreyo'nyat kshatriyasya na vidyate.

En ook rekening houdend met je eigen plicht (svadharma), mag je niet aarzelen, want er is niets hogers voor een krijger (kshatriya) dan een rechtvaardige (dharmyaat) oorlog.

32. Yadrichchhayaa chopapannam svargadvaaram apaavritam,
Soekhinah kshatriyaah paartha labhante yoeddham iedrisham.

Gelukkig de kshatriyas, O Paartha, op wie een beroep wordt gedaan om te vechten in zo'n oorlog, die vanzelf komt als een open deur naar de hemel.

33. Atha chettvam imam dharmyam samgraamam na karishyasi,
Tatah svadharmam kiertim cha hitvaa paapam avaapsyasi.

Maar als je deze rechtvaardige oorlog niet wilt voeren, verzakend aan je plicht (svadharma) en faam (kierti), bega je zonde.

34. Akiertim chaapi bhoetaani kathayishyanti te'vyayaam,
Sambhaavitasya chaakiertir maranaad atirichyate.

Ook de mensen zullen altijd spreken over je altijddurende schande. Voor iemand die geëerd werd is schande erger dan de dood.

35. Bhayaad ranaad oeparatam mamsyante tvaam mahaarathaah,
Yeshaam cha tvam bahoemato bhoetvaa yaasyasi laaghavam.

De strijders van grote wagens zullen denken dat je je uit angst hebt teruggetrokken uit de strijd. Zij die je hoogachtten, zullen je geringschatten.

36. Avaachyavaadaamshcha bahoen vadishyanti tavaahitaah,
Nindantastava saamarthyam tato doehkhataram noe kim.

Ook je vijanden zullen twijfelen aan je kracht en beledigende woorden spreken. Wat is er pijnlijker dan dat?

37. Hato vaa praapsyasi svargam jitvaa vaa bhokshyase mahiem,
Tasmaad oettishtha kaunteya yoeddhaaya kritanishchayah.

Gedood win je de hemel; zegevierend zul je de aarde genieten. Daarom, sta op, O zoon van Koenti, vastbesloten tot de strijd.

38. Soekhadoehkhe same kritvaa laabhaalaabhau jayaajayau,
Tato yoeddhaaya yoejyasva naivam paapamavaapsyasi.

Gelijk in vreugde en pijn, winst en verlies, overwinning en nederlaag, zet je in voor de strijd. Zo zul je geen zonde begaan.

39. Eshaa te'bhihitaa saankhye boeddhir yoge tvimaam shrinoe
Boeddhyaa yoekto yayaa paartha karma bandham prahaasyasi.

Wat je werd verklaard is wijsheid betreffende Saankhya. Luister nu naar de wijsheid betreffende Yoga, waardoor je, O Paartha, de banden van karma zult afwerpen.

40. Nehaabhikramanaasho'sti pratyavaayo na vidyate,
Svalpam apyasya dharmasya traayate mahato bhayaat.

Hierin gaat geen inspanning verloren noch is er enig nadeel aan. Zelfs een beetje van dit dharma beschermt tegen grote angst.

41. Vyavasaayaatmikaa boeddhir ekeha koeroenandana,
Bahoeshaakhaa hyanantaashcha boeddhayo'vyavasaayinaam.

Hierin, O vreugde van de Koeroes, is er maar één enkele eenpuntige vastberadenheid. Wijd vertakt voorwaar en eindeloos zijn de gedachten van de besluitelozen.

42. Yaam imaam poeshpitaam vaacham pravadantyavipashchitah,
Vedavaadaratah paartha naanyad astieti vaadinah.

De onwijzen spreken een bloemrijke taal, vreugde scheppend in de letter van de Veda, zeggend, O Paartha: "Er is niets anders."

43. Kaamaatmaanah svargaparaa janmakarmaphalapradaam,
Kriyaavisheshabahoelaam bhogaishvaryagatim prati.

Vol van begeerten, met de hemel als hoogste, bieden ze geboorte als vrucht van hun werk (karma) en vele bijzondere handelingen (kriyaa) voor het verwerven van genot en macht.

44. Bhogaishvarya prasaktaanaam tayaapahritachetasaam,
Vyavasaayaatmikaa boeddhih samaadhau na vidhieyate.

Mensen die diep gehecht zijn aan genot en macht en wier geest daardoor (door dat onderricht) wordt meegesleept, kennen geen eenpuntige waakzaamheid (boeddhi) dat gevestigd is in samaadhi.

45. Traigoenyavishayaa vedaa nistraigoenyo bhavaarjoena,
Nirdvandvo nityasatvastho niryogakshema aatmavaan.

De Vedas handelen over de drie eigenschappen (goenas). Wees jij zonder die drie goenas, O Arjoena, vrij van de paren van tegenstellingen, eeuwig verblijvend in sattva, vrij van verwerven en behouden, gevestigd in het Zelf.

46. Yaavaanartha oedapaane sarvatah samploetodake,
Taavaan sarveshoe vedeshoe braahmanasya vijaanatah.

Voor een verlichte brahmaan zijn alle Vedas (Schriften) van evenveel nut als een waterput in een overstroomde plaats.

47. Karmanyevaadhikaaraste maa phaleshoe kadaachana,
Maa karmaphalahetoerbhoer maa te sango'stvakarmani.

Je recht betreft het werk, maar nooit de vruchten ervan. Laat de vruchten van handeling op geen enkel ogenblik je motief zijn en wees evenmin aan niet-handelen gehecht.

48. Yogasthah koeroe karmaani sangam tyaktvaa dhananjaya,
Siddhyasiddhyoh samo bhoetvaa samatvam yoga oechyate.

Handel, O Dhananjaya, onwrikbaar in Yoga, gehechtheid opgevend en gelijk (sama) in succes en mislukking. Gelijkheid (samatvam) wordt Yoga genoemd.

49. Doerena hyavaram karma boeddhiyogaad dhananjaya,
Boeddhau sharanamanvichchha kripanaah phalahetavah.

Veel lager dan Boeddhiyoga is actie (karma), O Dhananjaya. Zoek je toevlucht in waakzaamheid (boeddhi). Beklagenswaardig zijn zij wier motief de vruchten zijn.

50. Boeddhiyoekto jahaatieha oebhe soekrita doeshkrite,
Tasmaad yogaaya yoejyasva yogah karmasoe kaushalam.

In Boeddhiyoga verenigd, werpt men in dit leven zowel goede als slechte daden af. Leg je daarom toe op Yoga: Yoga is bedrevenheid in de handeling.

51. Karmajam boeddhiyoektaa hi phalam tyaktvaa manieshinah,
Janmabandha vinirmoektaah padam gachchhantyanaamayam.

De wijzen die, gevestigd in Boeddhiyoga, de vruchten van hun handelen hebben verzaakt, bevrijd van de banden van geboorte, gaan naar de verblijfplaats voorbij kwaad.

52. Yadaa te mohakalilam boeddhir vyatitarishyati,
Tadaa gantaasi nirvedam shrotavyasya shroetasya cha.

Wanneer je intellect voorbij de verwarring van begoocheling gaat, zul je een onberoerdheid bereiken voor wat je hoort en wat je nog zult horen.

53. Shroetivipratipannaa te yadaa sthaasyati nishchalaa,
Samaadhaavachalaa boeddhistadaa yogam avaapsyasi.

Wanneer je intellect, perplex door de teksten van de Schrift, onbeweeglijk zal staan, gevestigd in Samaadhi, zul je Yoga bereiken.

Arjoena oevaacha:
54. Sthitapragnyasya kaa bhaashaa samaadhisthasya keshava,
Sthitadhieh kim prabhaasheta kimaasieta vrajeta kim.

Arjoena zei:
Wat, O Keshava, is de beschrijving van degene die vaststaat in Bewustzijn (sthitapragnya), gevestigd in samaadhi? Hoe spreekt zo iemand, hoe zit hij, hoe loopt hij?

Shrie Bhagavaan oevaacha:
55. Prajahaati yadaa kaamaan sarvaan paartha manogataan,
Aatmanyevaatmanaa toeshtah sthitapragnyastadochyate.

Shrie Bhagavaan zei:
Wanneer een mens, O Paartha, alle begeerten van de geest afwerpt en tevreden is in het Zelf door het Zelf, wordt hij een sthitapragnya genoemd.

56. Doehkheshvanoedvignamanaah soekheshoe vigatasprihah,
Vietaraagabhayakrodhah sthitadhier moenir oechyate.

Hij wiens geest onberoerd is in tegenspoed en plezier, vrij van begeerte, vrees en afkeer, hij wordt een wijze (moeni: iemand die voorbij woorden is gegaan) genoemd, die vaststaat in Bewustzijn (sthitadhie).

57. Yah sarvatraanabhisnehah tattat praapya shoebhaashoebham,
Naabhinandati na dveshti tasya pragnyaa pratishthitaa.

Hij die overal ongehecht is, welk goed of kwaad hij ook ontmoet, die zich verheugt noch haat, zijn Bewustzijn staat vast.

58. Yadaa samharate chaayam koermo'ngaanieva sarvashah,
Indriyaaniendriyaarthebhyah tasya pragnyaa pratishthitaa.

Wanneer hij, zoals de schildpad haar poten, van alle zijden zijn zintuigen terugtrekt van de zintuiglijke voorwerpen, dan staat zijn Bewustzijn vast.

59. Vishayaa vinivartante niraahaarasya dehinah,
Rasavarjam raso'pyasya param drishtvaa nivartate.

De zintuiglijke voorwerpen keren zich af van de belichaamde die zich onthoudt, maar niet het verlangen. En zelfs het verlangen verdwijnt nadat de hoogste werd gezien.

60. Yatato hyapi kaunteya poeroeshasya vipashchitah
Indriyaani pramaathieni haranti prasabham manah.

De onrustige zinnen, O Kaunteya, slepen zelfs de geest van de wijze mee, al spant hij zich in.

61.Taani sarvaani samyamya yoekta aasieta matparah,
Vashe hi yasyendriyaani tasya pragnyaa pratishthitaa.

Ze alle beheerst hebbend, zou hij verenigd moeten neerzitten met Mij als hoogste. Van hem wiens zinnen onder controle zijn, staat het Bewustzijn vast.

62. Dhyaayato vishayaan poemsah sangas teshoepajaayate,
Sangaat sanjaayate kaamah kaamaat krodho'bhijaayate.

Iemand die verwijlt op zintuiglijke voorwerpen, vat er gehechtheid voor op, uit gehechtheid wordt begeerte (kaama) geboren en uit begeerte ontstaat afkeer (krodha).

63. Krodhaad bhavati sammohah sammohaat smriti vibhramah,
Smritibhramshaad boeddhinaasho boeddhinaashaat pranashyati.

Uit afkeer komt begoocheling voort; uit begoocheling verwarring van het geheugen; uit verwarring van het geheugen de vernietiging van het onderscheidingsvermogen; door de vernietiging van het onderscheidingsvermogen gaat hij ten onder.

64. Raagadvesha viyoektaistoe vishayaanindriyaishcharan,
Aatmavashyair vidheyaatmaa prasaadamadhigachchhati.

Maar de zelfbeheerste mens, bewegend te midden van de zintuiglijke voorwerpen, met de zinnen vrij van gehechtheid en afkeer, en onder controle van het Zelf bereikt vrede (prasaada).

65. Prasaade sarvadoehkhaanaam haanir asyopajaayate,
Prasannachetaso hyaashoe boeddhih paryavatishthate.

In die vrede wordt alle lijden vernietigd, want het intellect (boeddhi) van degene die de vrede van geest bezit wordt spoedig gevestigd (in waakzaamheid).

66. Naasti boeddhir ayoektasya na chaayoektasya bhaavanaa,
Na chaabhaavayatah shaantir ashaantasya koetah soekham.

Er is geen waakzaamheid voor de niet-verenigde en voor de niet-verenigde is er geen meditatie (bhaavanaa); voor degene die zonder meditatie is, kan er geen vrede (shaanti) zijn en hoe kan er geluk (soekham) zijn voor degene die geen vrede heeft.

67. Indriyaanaam hi charataam yanmano'noevidhieyate,
Tadasya harati pragnyaam vaayoer naavam ivaambhasi.

Want de geest die de dwalende zinnen volgt, sleept de waakzaamheid (pragnyaa) mee, als de wind een boot op het water.

68. Tasmaad yasya mahaabaaho nigrihietaani sarvashah,
Indriyaaniendriyaarthebhyas tasya pragnyaa pratishthitaa.

Daarom, O Mahaabaaho (sterkarmige), staat het Bewustzijn vast van degene wiens zinnen volledig teruggetrokken zijn van de zintuiglijke voorwerpen.

69. Yaa nishaa sarvabhoetaanaam tasyaam jaagarti samyamie,
Yasyaam jaagrati bhoetaani saa nishaa pashyato moeneh.

In dat wat nacht is voor alle wezens, waakt de gelijkmoedige (samyamie), wanneer alle wezens wakker zijn, is het nacht voor de wijze (moeni) die ziet.

70. Aapoeryamaanam achalapratishtham
Samoedram aapah pravishanti yadvat,
Tadvat kaamaa yam pravishanti sarve
Sa shaantim aapnoti na kaamakaami.

Hij bereikt vrede (shaanti) in wie alle begeerten binnenstromen als rivieren in een oceaan, gevuld van alle zijden en onbewogen; niet de man die vervuld is van begeerten.

71. Vihaaya kaamaan yah sarvaan poemaamshcharati nihsprihah,
Nirmamo nirahankaarah sa shaantim adhigachchhati.

Die man bereikt vrede (shaanti) die, alle begeerten opgevend, rondtrekt zonder verlangen, zonder het gevoel "dat is van mij" en zonder egoïsme.

72. Eshaa braahmie sthitih paartha nainaam praapya vimoehyati,
Sthitvaasyaamantakaale'pi brahmanirvaanamrichchhati.

Dat is de staat van Brahman (het Absolute), O Paartha. Die bereikend wordt niemand misleid. Daarin gevestigd, zelfs op het einde van het leven, bereikt hij versmelting met het Absolute (Brahmanirvaanam).

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Saankhyayogo naama dvitiyo'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het tweede gesprek

DE YOGA VAN KENNIS

HOOFDSTUK III

ATHA TRITIEYO'DHYAAYAH
DERDE GESPREK

Karma Yogah

De Yoga van handeling

Arjoena oevaacha:
1. Jyaayasie chet karmanaste mataa boeddhir janaardana,
Tat kim karmani ghore maam niyojayasi keshava.

Arjoena zei:
Als u denkt dat kennis (boeddhi) belangrijker is dan actie (karma), O Janaardana, waarom zet u me dan aan tot deze verschrikkelijke actie, O Keshava?

2. Vyaamishreneva vaakyena boeddhim mohayasieva me,
Tadekam vada nishchitya yena shreyo'ham aapnoeyaam.

Met die schijnbaar verwarrende woorden brengt u me van mijn stuk als het ware. Zeg me daarom met zekerheid welke de ene weg is waarmee ik het hoogste (shreya) bereik.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
3. Loke'smin dvividhaa nishthaa poeraa proktaa mayaanagha,
Gnyaanayogena saankhyaanaam karmayogena yoginaam.

Shrie Bhagavaan zei:
In deze wereld is er een tweevoudige benadering, zoals Ik eerder zei, O Anagha (zondeloze), namelijk Gnyaana Yoga van de Saankhyas en Karma Yoga van de Yogis.

4. Na karmanaam anaarambhaan naishkarmyam poeroesho'shnoete,
Na cha sannyasanaad eva siddhim samadhigachchhati.

Niet door het niet stellen van handelingen bereikt men niet-handelen (nishkarmya); ook niet door verzaking (sannyaasa) alleen bereikt men volmaaktheid (siddhi).

5. Na hi kashchit kshanamapi jaatoe tishthatyakarmakrit,
Kaaryate hyavashah karma sarvah prakritijair goenaih.

Niemand kan zelfs maar een ogenblik zonder actie blijven; want iedereen wordt hulpeloos gedreven tot handelen door de uit de natuur (prakriti) geboren eigenschappen (goenas).

6. Karmendriyaani samyamya ya aaste manasaa smaran,
Indriyaarthaan vimoedhaatmaa mithyaachaarah sa oechyate.

Hij die de actieorganen in bedwang houdt en, misleid, aan zintuiglijke voorwerpen denkt, wordt een hypocriet genoemd.

7. Yastvindriyaani manasaa niyamyaarabhate'rjoena,
Karmendriyaih karmayogam asaktah sa vishishyate.

Maar wie zich, de zinnen (indriyas) door de geest (manas) beheerst, O Arjoena, met de actieorganen en zonder gehechtheid toewijdt aan Karma Yoga, hij munt uit.

8. Niyatam koeroe karma tvam karma jyaayo hyakarmanah,
Sharierayaatraapi cha te na prasiddhyed akarmanah.

Verricht het werk dat moet worden gedaan (nitya karma), want actie overtreft inactie; zelfs het in stand houden van het lichaam is onmogelijk zonder actie.

9. Yagnyaarthaat karmano'nyatra loko'yam karmabandhanah,
Tadartham karma kaunteya moektasangah samaachara.

De wereld is gebonden door andere actie dan die die wordt verricht ter wille van het offer (yagnya); verricht daarom handeling, O Kaunteya, ter wille van het offer alleen, vrij van gehechtheid.

10. Sahayagnyaah prajaah srishtvaa poerovaacha prajaapatih,
Anena prasavishyadhvam esha vo'stvishtakaamadhoek.

Toen de schepper (Prajaapati), in het begin de mensheid (prajaa) samen met het offer had geschapen, zei Hij : "Hierdoor zult u zich voortplanten; laat het offer de melkkoe van uw begeerten zijn."

11. Devaan bhaavayataanena te devaa bhaavayantoe vah,
Parasparam bhaavayantah shreyah param avaapsyatha.

Voed daar de goden (devas) mee en mogen zij jou voeden; aldus elkaar voedend zul je het hoogste goed (shreyah param) bereiken.

12. Ishtaan bhogaan hi vo devaa daasyante yagnyabhaavitaah,
Tair dattaan apradaayaibhyo yo bhoengkte stena eva sah.

De goden (devas), gevoed door het offer, zullen je alle nodige genietingen (bhoga) geven. Wie geniet van wat zij geven, zonder tot hen te offeren, is waarlijk een dief.

13. Yagnyashishtaashinah santo moechyante sarva kilbishaih,
Bhoenjate te tvagham paapaa ye pachantyaatma kaaranaat.

De rechtvaardigen (santa), die de resten van het offer eten, zijn van alle zonde vrij; maar zondige mensen die voedsel koken voor zichzelf alleen, zij eten waarlijk zonde.

14. Annaad bhavanti bhoetaani parjanyaad anna sambhavah,
Yagnyaad bhavati parjanyo yagnyah karma samoedbhavah.

Uit voedsel ontstaan wezens, uit regen ontstaat voedsel, uit het offer ontstaat regen en het offer wordt geboren uit actie.

15. Karma brahmodbhavam viddhi brahmaakshara samoedbhavam,
Tasmaat sarvagatam brahma nityam yagnye pratishthitam.

Weet dat actie ontstaat uit Brahma en dat Brahma voortkomt uit het onvergankelijke (akshara). Daarom is Aldoordringend Brahma eeuwig gevestigd in het offer.

16. Evam pravartitam chakram naanoevartayatieha yah,
Aghaayoer indriyaaraamo mogham paartha sa jievati.

Hij die hier het wiel (chakram) niet volgt, dat aldus aan het draaien werd gezet en die leeft in zonde, zich verheugend in de zinnen, hij leeft tevergeefs, O Arjoena.

17. Yastvaatmaratir eva syaad aatmatriptashcha maanavah,
Aatmanyeva cha santoeshtas tasya kaaryam na vidyate.

Maar voor de man die zich alleen verheugt in het Zelf, voldaan is met het Zelf en tevreden is in het Zelf alleen, voor hem is er waarlijk niets te doen.

18. Naiva tasya kritenaartho naakriteneha kashchana,
Na chaasya sarvabhoeteshoe kashchidartha vyapaashrayah.

Hij heeft geen belang (artha) bij wat wordt gedaan of niet gedaan, noch hangt hij voor zijn belang (artha) af van enig wezen.

19. Tasmaad asaktah satatam kaaryam karma samaachara,
Asakto hyaacharan karma param aapnoti poeroeshah.

Verricht daarom, zonder gehechtheid, altijd de handelingen die moeten worden verricht; want door zonder gehechtheid handelingen te verrichten, bereikt de mens het hoogste (param).

20. Karmanaiva hi samsiddhim aasthitaa janakaadayah,
Lokasangraham evaapi sampashyan kartoem arhasi.

Janaka en anderen bereikten waarlijk volmaaktheid door actie (karma) alleen; ook met het oog op de bescherming van de wereld, moet je actie verrichten.

21. Yadyad aacharati shreshthas tattadevetaro janah,
Sa yat pramaanam koeroete lokas tad anoevartate.

Wat een groot man doet, wordt door anderen nagedaan; wat hij doet, wordt de norm (pramaana), die door de wereld wordt gevolgd.

22. Na me paarthaasti kartavyam trishoe lokeshoe kinchana,
Naanavaaptam avaaptavyam varta eva cha karmani.

Er is niets in de drie werelden, O Paartha, dat door Mij moet worden gedaan, noch is er iets dat moet worden bereikt, toch meng Ik Mij in actie.

23. Yadi hyaham na varteyam jaatoe karmanyatandritah,
Mama vartmaanoevartante manoeshyaah paartha sarvashah.

Want als Ik Me niet onverdroten in actie mengde, zouden de mensen in elk opzicht Mijn pad volgen, O Paartha.

24. Oetsiedeyoer ime lokaa na koeryaam karma ched aham,
Sankarasya cha kartaa syaam oepahanyaam imaah prajaah.

Deze werelden zouden ten onder gaan als Ik geen actie verrichtte. Ik zou de oorzaak zijn van kastenverwarring en van de vernietiging van deze wezens.

25. Saktaah karmanyavidvaamso yathaa koervanti bhaarata,
Koeryaad vidvaam stathaa saktash chikiershoer lokasangraham.

Zoals onwetende mensen handelen uit gehechtheid aan handeling, O Bhaarata, zo moeten wijzen handelen zonder gehechtheid, het welzijn van de wereld wensend.

26. Na boeddhibhedam janayed agnyaanaam karmasanginaam,
Joshayet sarva karmaani vidvaan yoektah samaacharan.

Laat een wijs mens nooit de geest van onwetende mensen aan het wankelen brengen (boeddhibhedam), die gehecht zijn aan handeling; hij moet hen aanzetten tot alle handelingen, die zelf verrichtend met het intellect gevestigd in het Zelf (yoekta).

27. Prakriteh kriyamaanaani goenaih karmaani sarvashah,
Ahamkaaravimoedhaatmaa kartaaham iti manyate.

De eigenschappen (goenas) van de natuur (prakriti) verrichten alle handelingen in alle gevallen; misleid door egoïsme (ahamkaara vimoedhaatmaa), denkt hij "Ik ben de doener (kartaaham)."

28. Tattvavittoe mahaabaaho goenakarma vibhaagayoh,
Goenaa goeneshoe vartanta iti matvaa na sajjate.

Maar de kenner van de essentie (tattvavit), O Mahaabaaho, die de indeling en de functies van de eigenschappen (goenas) kent, wetend dat de goenas (als zinnen) bewegen te midden van de goenas (als zintuiglijke voorwerpen), is niet gehecht.

29. Prakriter goenasammoedhaah sajjante goenakarmasoe,
Taan akritsnavido mandaan kritsnavin na vichaalayet.

Zij die begoocheld zijn door de eigenschappen (goenas) van de natuur (prakriti), zijn vereenzelvigd met de functies van de goenas. De man van volmaakt weten mag de dwaas van onvolmaakt weten niet in verwarring brengen.

30. Mayi sarvaani karmaani sannyasyaadhyaatma chetasaa,
Niraashier nirmamo bhoetvaa yoedhyasva vigatajvarah.

Alle handelingen in Mij verzakend, met de geest gevestigd in het Zelf, vrij van hoop en egoïsme (nir mama, zonder het gevoel dat iets van mij is) en vrij van koorts, moet je vechten.

31. Ye me matam idam nityam anoetishthanti maanavaah,
Shraddhaavanto'nasoeyanto moechyante te'pi karmabhih.

Degenen die bestendig dit onderricht van Mij beoefenen, vervuld van geloof (shraddhaa) en zonder te vitten, ook zij zijn bevrijd van handeling.

32. Ye tvetad abhyasoeyanto naanoetishthanti me matam,
Sarvagnyaanavimoedhaam staan viddhi nashtaan achetasah.

Maar zij die op Mijn onderricht vitten en die het niet beoefenen, begoocheld in alle weten en zonder onderscheidingsvermogen, weet dat zij gedoemd zijn tot de ondergang.

33. Sadrisham cheshtate svasyaah prakriter gnyaanavaan api,
Prakritim yaanti bhoetaani nigrahah kim karishyati.

Zelfs de Zelfbewuste (gnyaanavaan) handelt in overeenstemming met zijn eigen natuur (prakriti); de wezens volgen de natuur (prakriti); wat kan beheersing doen?

34. Indriyasyendriyasyaarthe raagadveshau vyavasthitau,
Tayor na vasham aagachchhet tau hyasya paripanthinau.

Voorkeur (raaga) en afkeer (dvesha) voor zintuiglijke voorwerpen verblijven in de zinnen; laat niemand onder hun heerschappij komen, want zij zijn zijn vijanden.

35. Shreyaan svadharmo vigoenah paradharmaat svanoeshthitaat,
Svadharme nidhanam shreyah paradharmo bhayaavahah.

Beter is de eigen plicht (svadharma), al is het zonder verdienste, dan de plicht (dharma) van een ander goed vervuld. Andermans plicht (dharma) is beladen met angst.

Arjoena oevaacha:
36. Atha kena prayoekto'yam paapam charati poeroeshah,
Anichchann api vaarshneya balaad iva niyojitah.

Arjoena zei:
Door wat gedreven, O Vaarshneya, begaat een mens zonde ondanks zichzelf, met kracht gedwongen als het ware?

Shrie Bhagavaan oevaacha:
37. Kaama esha krodha esha rajogoena samoedbhavah,
Mahaashano mahaapaapmaa viddhyenam iha vairinam.

Shrie Bhagavaan zei:
Het is begeerte, het is afkeer (kaama esha krodha esha), geboren uit de eigenschap (goena) van rajas (opwinding, rusteloosheid), allesvernietigend en zondevol; ken dit als de vijand hier.

38. Dhoemenaavriyate vahnir yathaadarsho malena cha,
Yatholbenaavrito garbhas tathaa tenedam aavritam.

Zoals vuur bedekt is door rook, een spiegel door stof en een embryo door de moederschoot, zo wordt ook dit (jij in wezen, de Werkelijkheid) verhuld door dat (begeerte en afkeer).

39. Aavritam gnyaanam etena gnyaanino nityavairinaa,
Kaamaroepena kaunteya doeshpoerenaanalena cha.

O Kaunteya, Zelfkennis (gnyaana) wordt verhuld door de voortdurende vijand van de wijze (gnyaani) in de vorm van begeerte die onverzadigbaar is als vuur.

40. Indriyaani mano boeddhir asyaadhishthaanam oechyate,
Etair vimohayatyesha gnyaanam aavritya dehinam.

De zinnen, de geest en het intellect worden haar (begeerte) verblijfplaats genoemd; door hen misleidt ze de belichaamde (het Zelf) door zijn Zelfbewustzijn (gnyaana) te versluieren.

41.Tasmaat tvam indriyaanyaadau niyamya bharatarshabha,
Paapmaanam prajahi hyenam gnyaana vignyaana naashanam.

Daarom, O beste van de Bhaaratas, beheers eerst de zinnen en dood dat zondevolle ding, de vernietiger van kennis (gnyaana) en verwerkelijking.

42. Indriyaani paraanyaahoer indriyebhyah param manah,
Manasastoe paraa boeddhir yo boeddheh paratastoe sah.

Ze zeggen dat de zinnen groter zijn (dan het lichaam), groter dan de zinnen is de geest, groter dan de geest is het intellect, een die zelfs groter is dan het intellect is Hij (sah).

43. Evam boeddheh param boeddhvaa samstabhyaatmaanam aatmanaa,
Jahi shatroem mahaabaaho kaamaroepam doeraasadam.

Hem zo kennend als groter dan het intellect en het zelf in bedwang houdend door het Zelf, versla, O Mahaabaaho (strekarmige), de vijand in de vorm van begeerte.

Harih Om Tat Sat

Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Karmayogo naama tritieyo'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het derde gesprek

DE YOGA VAN HANDELING

HOOFDSTUK IV

ATHA CHATOERTHO'DHYAAYAH
VIERDE GESPREK

Gnyaana Karma Sannyaasa Yogah

De Yoga van Zelfbewustzijn, Handeling en Verzaking

Shrie Bhagavaan oevaacha:
1. Imam vivasvate yogam proktavaan aham avyayam,
Vivasvaan manave praaha manoer ikshvaakave'braviet.

Shrie Bhagavaan zei:
Ik onderrichtte die onvergankelijke Yoga aan Vivasvaan, die hem doorgaf aan Manoe; Manoe maakte hem bekend aan Ikshvaakoe.

2. Evam paramparaa praaptam imam raajarshayo vidoeh,
Sa kaaleneha mahataa yogo nashtah parantapa.

De koninklijke wijzen kenden die Yoga, aldus overgeleverd in regelmatige opvolging van goeroe op leerling (sishya) (parampara). Na verloop van lange tijd ging die Yoga hier (op aarde) verloren, O Parantapa.

3. Sa evaayam mayaa te'dya yogah proktah poeraatanah,
Bhakto'si me sakhaa cheti rahasyam hyetad oettamam.

Diezelfde oude Yoga werd vandaag door Mij aan jou onderricht, want jij bent Mijn toegewijde (bhakta) en Mijn vriend (sakhaa); hij is het opperste geheim.

Arjoena oevaacha:
4. Aparam bhavato janma param janma vivasvatah,
Katham etadvijaanieyaam tvam aadau proktavaan iti.

Arjoena zei:
Later was uw geboorte, vroeger de geboorte van Vivasvaan. Hoe moet ik dan begrijpen dat u deze Yoga onderrichtte in den beginne?

Shrie Bhagavaan oevaacha:
5. Bahoeni me vyatietaani janmaani tava chaarjoena,
Taanyaham veda sarvaani na tvam vettha parantapa.

Shrie Bhagavaan zei:
Vele levens van Mij, ook van jou, O Arjoena, zijn voorbijgegaan. Ik ken ze alle, maar jij niet, O Parantapa.

6. Ajo'pi sannavyayaatmaa bhoetaanaam ieshvaro'pi san,
Prakritim svaam adhishthaaya sambhavaamyaatmamaayayaa.

Ofschoon Ik ongeboren ben, van onvergankelijk Zelf (avayaatmaa) en ook de Heer van alle wezens, toch word Ik, heersend over Mijn eigen natuur (prakriti), geboren door Mijn eigen illusie (maayaa).

7. Yadaa yadaa hi dharmasya glaanir bhavati bhaarata,
Abhyoetthaanam adharmasya tadaatmaanam srijaamyaham.

Telkens wanneer er verval van rechtvaardigheid (dharma) en opgang van onrechtvaardigheid (adharma) is, O Bhaarata, manifesteer Ik me.

8. Paritraanaaya saadhoenaam vinaashaaya cha doeshkritaam,
Dharma samsthaapanaarthaaya sambhavaami yoege yoege.

Voor de bescherming van de goeden, voor de vernietiging van de boosdoeners en voor het stevig vestigen van dharma, word Ik geboren in elke eeuw.

9. Janma karma cha me divyam evam yo vetti tattvatah,
Tyaktvaa deham poenarjanma naiti maameti so'rjoena.

Hij die het lichaam heeft opgegeven en die aldus Mijn goddelijke geboorte en actie (karma) in werkelijkheid kent, hij wordt niet opnieuw geboren; hij komt tot Mij, O Arjoena.

10. Vietaraagabhayakrodhaa manmayaa maam oepaashritaah,
Bahavo gnyaana tapasaa poetaa madbhaavam aagataah.

Bevrijd van voorkeur (raaga), angst (bhaya) en toorn (krodha), versmolten met Mij, beschutting nemend in Mij en gezuiverd door de versterving (tapas) van Zelfbewustzijn (gnyaana), hebben velen Mijn wezen bereikt.

11. Ye yathaa maam prapadyante taamstathaiva bhajaamyaham,
Mama vartmaanoevartante manoeshyaah paartha sarvashah.

Op welke wijze de mensen Me ook benaderen, zo ontvang Ik hen. De mensen betreden Mijn pad van overal, O Paartha.

12. Kaangkshantah karmanaam siddhim yajanta iha devataah,
Kshipram hi maanoeshe loke siddhir bhavati karmajaa.

Zij die in hun ondernemingen (karma) succes begeren, offeren in deze wereld aan de goden (devas), omdat succes in de wereld der mensen vlug wordt bereikt door actie.

13. Chaatoervarnyam mayaa srishtam goenakarma vibhaagashah,
Tasya kartaaram api maam viddhyakartaaram avyayam.

De vier kasten (varna) werden door Mij geschapen volgens het onderscheid van eigenschappen (goena) en karma; ken Me, al ben Ik er de schepper van, als niet-doener en onveranderlijk.

14. Na maam karmaani limpanti na me karmaphale sprihaa,
Iti maam yo'bhijaanaati karmabhir na sa badhyate.

Handelingen (karmaani) bezoedelen Me niet, noch begeer Ik de vruchten van handeling. Hij die Me aldus kent, wordt door handeling niet gebonden.

15. Evam gnyaatvaa kritam karma poervair api moemoekshoebhih,
Koeroe karmaiva tasmaat tvam poervaih poervataram kritam.

Ook onze voorvaders, die zoekers naar bevrijding (moemoekshoebhih) waren, wisten dat en verrichtten handelingen; daarom, verricht ook jij handelingen, zoals onze voorvaders in oude tijden.

16. Kim karma kim akarmeti kavayo'pyatra mohitaah,
Tat te karma pravakshyaami yajgnyaatvaa mokshyase'shoebhaat.

Wat is actie (karma) ? Wat is inactie (akarma) ? Daarover zijn zelfs de wijzen verward. Daarom zal Ik je die actie onderrichten waardoor je wordt bevrijd van kwaad.

17. Karmano hyapi boddhavyam boddhavyam cha vikarmanah,
Akarmanashcha boddhavyam gahanaa karmano gatih.

Het is noodzakelijk actie te begrijpen, ook verkeerde actie (vikarma) en ook inactie; diep is het pad van actie.

18. Karmanyakarma yah pashyed akarmani cha karma yah,
Sa boeddhimaan manoeshyeshoe sa yoektah kritsnakarmakrit.

Hij die niet-handelen in handelen ziet en handelen in niet-handelen hij is een wijze onder de mensen; hij is een verenigde (yoekta) terwijl hij alle handelingen uitvoert.

19. Yasya sarve samaarambhaah kaamasankalpa varjitaah,
Gnyaanaagni dagdhakarmaanam tam aahoeh panditam boedhaah.

Hij wiens ondernemingen vrij zijn van verwachtingen en bedoelingen en wiens handelen verbrand is in het vuur van Zelfbewustzijn, hem noemen de verlichten (boeddhaah) een wijze (pandita).

20. Tyaktvaa karmaphalaasangam nityatripto niraashrayah,
Karmanyabhipravritto'pi naiva kinchit karoti sah.

Gehechtheid aan de vruchten van handeling verzakend, altijd tevreden, van niets afhankelijk, doet hij niets, ook al handelt hij.

21. Niraashier yatachittaatmaa tyaktasarvaparigrahah,
Shaarieram kevalam karma koervannaapnoti kilbisham.

Zonder hoop, met de geest en het zelf beheerst, verzakend aan alle hebzucht, alleen met het lichaam handelend, begaat hij geen zonde.

22. Yadrichchhaalaabhasantoeshto dvandvaatieto vimatsarah,
Samah siddhaavasiddhau cha kritvaapi na nibadhyate.

Tevreden met wat tot hem komt zonder inspanning, vrij van de paren van tegenstellingen en hebzucht, gelijk in succes en mislukking, is hij, al handelt hij, niet gebonden.

23. Gatasangasya moektasya gnyaanaavasthitachetasah,
Yagnyaayaacharatah karma samagram pravilieyate.

Van hem die vrij is van gehechtheid, die bevrijd is, wiens geest gevestigd is in Zelfbewustzijn (gnyaana) en die handelt ter wille van het offer (yagnya), van hem lost alle actie zich op.

24. Brahmaarpanam brahmahavirbrahmaagnau brahmanaa hoetam,
Brahmaiva tena gantavyam brahmakarmasamaadhinaa.

Het Absolute (Brahman) is de offerdaad, Brahman is de offergave, door Brahman geofferd in het vuur van Brahman; naar Brahman waarlijk gaat hij die in zijn handeling in Brahman verzonken is (Brahmakarmasamaadhinaa).

25. Daivam evaapare yagnyam yoginah paryoepaasate
Brahmaagnaavapare yagnyam yagnyenaivopajoehvati.

Sommige Yogis offeren aan de devas alleen, anderen offeren het offer als offer in het vuur van het Absolute (Brahman).

26. Shrotraadieniendriyaanyanye samyamaagnishoe joehvati,
Shabdaadien vishayaananya indriyaagnishoe joehvati.

Sommigen offeren het gehoor en andere zinnen als offer in het vuur van beheersing, anderen offeren geluid en andere zintuiglijke voorwerpen als offer in het vuur van de zinnen.

27. Sarvaaniendriya karmaani praanakarmaani chaapare,
Aatmasamyamayogaagnau joehvati gnyaanadiepite.

Anderen offeren de activiteiten (karmas) van de zinnen en van de adem (praana) in het vuur van de Yoga (Yogaagnau) en zelfbeheersing (aatmasamyama), ontstoken door Zelfbewustzijn (gnyaana).

28. Dravyayagnyaas tapoyagnyaa yogayagnyaastathaapare,
Svaadhyaayagnyaana yagnyaashcha yatayah samshitavrataah.

Anderen offeren rijkdom, versterving (tapas) en Yoga, terwijl nog anderen, de zelfbeheersten van strenge geloften, studie en Zelfbewustzijn (gnyaana) offeren.

29. Apaane joehvati praanam praane'paanam tathaa'pare,
Praanaapaana gatie roeddhvaa praanaayaamaparaayanaah.

Anderen offeren de uitademing (apaana) in de inademing (praana) en de inademing in de uitademing, het verloop van de uitademing en de inademing in toom houdend, uitsluitend opgeslorpt in de beheersing van de adem (praanaayaama).

30. Apare niyataahaaraah praanaan praaneshoe joehvati,
Sarve'pyete yagnyavido yagnyakshapita kalmashaah.

Anderen die hun dieet regelen, offeren levensadem (praana) in levensadem. Zij allen zijn kenners van het offer, wier zonden vernietigd zijn door het offer.

31. Yagnyashishtaamritabhoejo yaanti brahma sanaatanam,
Naayam loko'styayagnyasya koeto'nyah koeroesattama.

Zij die de resten van het offer eten, die als nectar zijn, gaan naar het eeuwige Absolute (Brahman). Deze wereld is niet voor de mens die niet offert, hoe kan hij dan de andere bezitten, O Koeroesattama (beste der Koeroes)?

32. Evam bahoevidhaa yagnyaa vitataa brahmano moekhe,
Karmajaan viddhi taan sarvaan evam gnyaatvaa vimokshyase.

Vele offers liggen aldus uitgespreid voor de mond (in het aanschijn) van Brahman (het Absolute). Weet dat ze alle uit actie ontstaan. Dat wetend word je bevrijd.

33. Shreyaan dravyamayaadyagnyaaj gnyaanayagnyah parantapa,
Sarvam karmaakhilam paartha gnyaane parisamaapyate.

Groter dan het offer met voorwerpen is het offer van kennis (gnyaana), O Parantapa. Alle handelingen in hun geheel, O Paartha, komen samen in kennis (gnyaana: kennis van de Kenner, Zelfbewustzijn)).

34. Tadviddhi pranipaatena pariprashnena sevayaa,
Oepadekshyanti te gnyaanam gnyaaninas tattvadarshinah

Ken dat door lang neer te buigen (discipelschap), door vragen te stellen en door dienst. De wijzen die de Werkelijkheid gerealiseerd hebben, zullen je onderrichten in kennis (gnyaana).

35. Yajgnyaatvaa na poenarmoham evam yaasyasi paandava,
Yena bhoetaanyasheshena drakshyasyaatmanyatho mayi.

Dat wetend, O Paandava, word je niet opnieuw misleid; daardoor zul je alle wezens zien in het Zelf en in Mij.

36. Api chedasi paapebhyah sarvebhyah paapakrittamah,
Sarvam gnyaanaplavenaiva vrijinam santarishyasi.

Al ben je de grootste van alle zondaars, toch zul je alle zonde oversteken met het vlot van kennis (gnyaana).

37. Yathaidhaamsi samiddho'gnir bhasmasaat koeroete'rjoena,
Gnyaanaagnih sarvakarmaani bhasmasaat koeroete tathaa.

Zoals het laaiende vuur brandstof tot as verteert, O Arjoena, zo herleidt het vuur van kennis (gnyaana) alle karma tot as.

38. Na hi gnyaanena sadrisham pavitram iha vidyate,
Tat svayam yogasamsiddhah kaalenaatmani vindati.

Hier (op aarde) is er waarlijk geen zuiveraar als gnyaana. Hij die volmaakt is in Yoga, vindt het op zijn tijd in het Zelf.

39. Shraddhaavaanllabhate gnyaanam tatparah samyatendriyah,
Gnyaanam labdhvaa paraam shaantim achirenaadhigachchhati.

Hij die, vervuld van geloof, eraan is toegewijd en zijn zinnen beheerst heeft, bereikt kennis (gnyaana); gnyaana bereikt hebbend, gaat hij meteen naar de opperste vrede (paraam shaantim).

40. Agnyashchaashraddhadhaanashcha samshayaatmaa vinashyati,
Naayam loko'sti na paro na soekham samshayaatmanah.

Hij die niet weet, niet gelooft en twijfelt, gaat naar vernietiging. Voor de twijfelaar is er geen geluk in deze wereld noch in de volgende.

41. Yogasannyasta karmaanam gnyaanasamchhinnasamshayam,
Aatmavantam na karmaani nibadhnanti dhananjaya.

Hij die door Yoga (het offer) alle handelingen (doenerschap) heeft verzaakt, wiens twijfels werden verdreven door kennis (gnyaana) en die zichzelf bezit, hij wordt niet gebonden door handeling, O Dhananjaya.

42. Tasmaad agnyaanasambhoetam hritstham gnyaanaasinaatmanah,
Chhittvainam samshayam yogam aatishthottishtha bhaarata.

Dood daarom de twijfel geboren uit onwetendheid, verblijvend in je hart, met het zwaard van Zelfbewustzijn. Neem beschutting in Yoga (het offer). Sta op, O Bhaarata.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Gnyaanavibhaagayogo naama chatoertho'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het vierde gesprek

DE YOGA VAN ZELFBEWUSTZIJN, HANDELING EN VERZAKING

HOOFDSTUK V

ATHA PANCHAMO'DHYAAYAH
VIJFDE GESPREK

Sannyaasa Yogah

De Yoga van Verzaking

Arjoena oevaacha:
1. Sannyaasam karmanaam krishna poenar yogam cha shamsasi,
Yachchhreya etayorekam tanme broehi soenishchitam.

Arjoena zei:
Enerzijds prijst u het verzaken van handeling, O Krishna, en anderzijds de Yoga (van handeling). Zeg me definitief wat het beste is van de twee.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
2. Sannyaasah karmayogashcha nihshreyasakaraa voebhau,
Tayostoe karmasannyaasaat karmayogo vishishyate.

Shrie Bhagavaan zei:
Verzaking van handeling en de Yoga van handeling leiden beide tot de hoogste zaligheid; maar van beide is het de Yoga van handeling (Karma Yoga) die de verzaking van handeling overtreft.

3. Gnyeyah sa nityasannyaasie yo na dveshti na kaangkshati,
Nirdvandvo hi mahaabaaho soekham bandhaat pramoechyate.

Hij die haat noch begeert, moet worden erkend als een eeuwige verzaker (sannyaasie), want, vrij van de paren van tegenstellingen, O Mahaabaaho (sterkarmige), wordt hij gemakkelijk van gebondenheid bevrijd.

4. Saankhyayogau prithagbaalaah pravadanti na panditaah,
Ekam apyaasthitah samyag oebhayor vindate phalam.

Kinderen, niet de wijzen, spreken van verzaking van handeling (Saankhya) en Yoga (van handeling) als verschillend. Hij die echt gevestigd is in de ene, verwerft de vruchten van beide.

5. Yatsaankhyaih praapyate sthaanam tad yogair api gamyate,
Ekam saankhyam cha yogam cha yah pashyati sa pashyati.

De staat die wordt verworven door de saankhyas, wordt ook bereikt door de Yogis. Hij ziet, die ziet dat Saankhya en Yoga één zijn.

6. Sannyaasastoe mahaabaaho doehkham aaptoema yogatah,
Yogayoekto moenir brahma na chirenaadhigachchhati.

Maar verzaking, O Maahaabaaho, is moeilijk te bereiken zonder Yoga. De in Yoga gevestigde wijze gaat vlug in tot het Absolute (Brahman).

7. Yogayoekto vishoeddhaatmaa vijitaatmaa jitendriyah,
Sarvabhoetaatmabhoetaatmaa koervannapi na lipyate.

Hij die gevestigd is in Yoga, het zelf (persoonlijkheid) gezuiverd, het zelf overwonnen en de zinnen beheerst, wiens Zelf het Zelf is van alle wezens, hij wordt niet bezoedeld, al handelt hij.

8. Naiva kinchit karomieti yoekto manyeta tattvavit,
Pashyan shrinvan sprishan jighran nashnan gachchhan svapan shvasan.

"Ik doe helemaal niets", denkt de in Yoga gevestigde kenner van de essentie (tattvavit); ziend, horend, etend, voelend, ruikend, gaand, slapend, ademend,

9. Pralapan visrijan grihnan noenmishan nimishannapi,
Indriyaaniendriyaartheshoe vartanta iti dhaarayan.

Sprekend, loslatend, grijpend, de ogen openend en sluitend, beweert hij "De zinnen bewegen te midden van de zintuiglijke voorwerpen."

10. Brahmanyaadhaaya karmaani sangam tyaktvaa karoti yah,
Lipyate na sa paapena padmapatram ivaambhasaa.

Hij die handelt, alle handelingen in het Absolute (Brahman) plaatsend en gehechtheid opgevend, hij wordt evenmin bezoedeld door zonde als een lotusblad door water.

11. Kaayena manasaa boeddhyaa kevalair indriyair api,
Yoginah karma koervanti sangam tyaktvaatmashoeddhaye.

Yogis die gehechtheid hebben opgegeven, verrichten alleen handelingen met het lichaam, de geest, het intellect en ook met de zinnen, voor de zuivering van het zelf.

12. Yoektah karmaphalam tyaktvaa shaantim aapnoti naishthikiem,
Ayoektah kaamakaarena phale sakto nibadhyate.

De verenigde (yoektah) die de vruchten van handeling (karmaphalam) heeft opgegeven, bereikt de eeuwige vrede; de niet-verenigde, gedreven door begeerte en gehecht aan de vrucht, is gebonden.

13. Sarvakarmaani manasaa sannyasyaaste soekham vashie,
Navadvaare poere dehie naiva koervan na kaarayan.

Alle handelingen in de geest opgegeven hebbend, zetelt de soevereine bewoner gelukkig in de stad met de negen poorten (het lichaam), handelend noch aanzettend tot handeling.

14. Na kartritvam na karmaani lokasya srijati prabhoeh,
Na karmaphala samyogam svabhaavas toe pravartate.

De Heer (Prabhoe) schept voor de wereld doenerschap, handelingen noch de vereniging van handeling met haar vrucht. Het is de natuur (svabhaava) die handelt.

15. Naadatte kasyachit paapam na chaiva soekritam vibhoeh,
Agnyaanenaavritam gnyaanam tena moehyanti jantavah.

De Aldoordringende (Vibhoe) neemt iemands zonde (paapam) noch verdienste (soekritam). Kennis (gnyaana) wordt bedekt door onwetendheid (agnyaana) en daardoor worden de wezens misleid.

16. Gnyaanena toe tad agnyaanam yeshaam naashitam aatmanah,
Teshaam aadityavaj gnyaanam prakaashayati tatparam.

In hen wier onwetendheid werd vernietigd door Zelfkennis (gnyaanena aatmanah), in hen openbaart kennis (gnyaanam), als de zon, het hoogste dat (tatparam).

17. Tadboeddhayas tadaatmaanas tannishthaas tatparaayanaah,
Gachchhantyapoenaraavrittim gnyaana nirdhoeta kalmashaah.

Het intellect in dat, dat zijnd, in dat gevestigd met dat als hun hoogste doel, gaan ze vanwaar geen terugkeer is, hun zonden door kennis (gnyaana) verdreven.

18. Vidyaavinaya sampanne braahmane gavi hastini,
Shoeni chaiva shvapaake cha panditaah samadarshinah.

Wijzen (pandits) zien met een gelijke blik (sama darshinah) een brahmaan, begaafd met weten (vidyaa) en nederigheid (vinaya), een koe, een olifant, een hond en zelfs een kastenloze.

19. Ihaiva tairjitah sargo yeshaam saamye sthitam manah,
Nirdosham hi samam brahma tasmaadbrahmani te sthitaah.

Zelfs hier wordt geboorte (vereenzelviging met het lichaam) overwonnen door hen wier geest gevestigd is (sthitam) in gelijkheid (saamye). Het Absolute (Brahman) is waarlijk vlekkeloos en gelijk. Daarom zijn zij gevestigd in Brahman.

20. Na prahrishyet priyam praapya nodvijet praapya chaapriyam,
Sthiraboeddhir asammoedho brahmavid brahmani sthitah.

Gevestigd in het Absolute (Brahman), gevestigd in waakzaamheid (sthiraboeddhi) en onbegoocheld, verheugt de kenner van het Absolute (Brahmavit) zich niet bij het verkrijgen van wat prettig is, noch jammert hij bij het verkrijgen van wat onprettig is.

21. Baahyasparsheshvasaktaatmaa vindatyaatmani yat soekham,
Sa brahma yoga yoektaatmaa soekham akshayam ashnoete.

Het zelf ongehecht aan uiterlijke contacten, vindt hij geluk in het Zelf; het zelf verenigd met het Absolute (Brahma Yoga yoektaatmaa) geniet hij eindeloos geluk.

22. Ye hi samsparshajaa bhogaa doehkhayonaya eva te,
Aadyantavantah kaunteya na teshoe ramate boedhah.

Het genot dat uit contact ontstaat is enkel een bron van pijn, want het heeft een begin en een einde, O Kaunteya; de wijzen verheugen er zich niet in.

23. Shaknotiehaiva yah sodhoem praak shariera vimokshanaat,
Kaamakrodhodbhavam vegam sa yoektah sa soekhie narah.

Hij die hier (op aarde), voor hij van het lichaam wordt bevrijd, aan de impuls geboren uit begeerte en afkeer (kaama en krodha) kan weerstaan, hij is een Yogi en een gelukkig mens.

24. Yo'ntah soekho'ntaraaraamas tathaantarjyotir eva yah,
Sa yogie brahma nirvaanam brahmabhoeto'dhigachchhati.

Hij die innerlijk gelukkig is, die zich innerlijk verheugt en die innerlijk verlicht is, die Yogi, het Absolute (Brahman) geworden, gaat in tot absolute vrijheid (Brahma nirvaanam).

25. Labhante brahma nirvaanam rishayah kshienakalmashaah,
Chhinnadvaidhaa yataatmaanah sarvabhoetahite rataah.

De zieners (rishis), hun zonden vernietigd, hun dualiteit verdwenen, hun zelf beheerst en zich verheugend in het welzijn van alle wezens, bereiken absolute vrijheid (Brahma nirvaanam).

26. Kaamakrodhaviyoektaanaam yatienaam yatachetasaam,
Abhito brahma nirvaanam vartate viditaatmanaam.

Absolute vrijheid bestaat aan alle kanten voor de zelfbeheersten, die vrij zijn van begeerte en afkeer, die hun gedachten onder controle hebben en die het Zelf (Aatman) hebben gerealiseerd.

27. Sparsaan kritvaa bahir baahyaamshchakshoesh chaivaantare bhroevoh,
Praanaapaanau samau kritvaa naasaabhyantara chaarinau.

Alle uiterlijke (zintuiglijke) contacten uitsluitend, de blik gevestigd tussen de wenkbrauwen, de in- en de uitademing, die bewegen in de neusgaten, gelijk makend,

28. Yatendriya manoboeddhir moenir mokshaparaayanah,
Vigatechchhaabhaya krodho yah sadaa moekta eva sah.

De zinnen, de geest en het intellect onder controle, met bevrijding als hoogste doel, eeuwig vrij van begeerte, angst en afkeer, is de wijze waarlijk bevrijd.

29. Bhoktaaram yagnyatapasaam sarvaloka maheshvaram,
Soehridam sarvabhoetaanaam gnyaatvaa maam shaantim richchhati.

Hij die Me kent als genieter (bhoktaaram) van offers en versterving (tapas), als de grote Heer van alle werelden (sarvaloka Masheshvaram) en als de vriend van alle wezens (soehridam sarvabhoetaanaam), hij verwerft vrede (shaanti).

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Karmasanyaasayogo naama paÕchamo'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het vijfde gesprek

DE YOGA VAN VERZAKING

HOOFDSTUK VI

ATHA SHASHTHO'DHYAAYAH
ZESDE GESPREK

Dhyaana Yogah

De Yoga van Meditatie

Shrie Bhagavaan oevaacha:
1. Anaashritah karmaphalam kaaryam karma karoti yah,
Sa sannyaasie cha yogie cha na niragnirna chaakriyah.

Shrie Bhagavaan zei:
Hij die de plicht vervult waartoe hij gehouden is, onafhankelijk van de vruchten van handeling, is een verzaker (sannyaasie) en een Yogi, niet hij die zonder vuur en zonder handeling is.

2. Yam sannyaasamiti praahoeryogam tam viddhi paandava,
Na hyasannyastasankalpo yogie bhavati kashchana.

Weet dat wat aldus verzaking (sannyaasa) wordt genoemd Yoga is, O Paandava; niemand die aan gedachten (sankalpa) niet heeft verzaakt, wordt waarlijk een Yogi.

3. Aaroeroekshormoeneryogam karma kaaranamoechyate,
Yogaaroedhasya tasyaiva shamah kaaranamoechyate.

Voor de wijze die tot (de staat van) Yoga wil opklimmen, wordt handeling (karma) het middel (kaaranam) genoemd. Voor degene die in de staat van Yoga verblijft (Yogaroedha: degene die rijdt op Yoga) wordt inactie (shama) het middel genoemd.

4. Yadaa hi nendriyaartheshoe na karmasvanoeshajjate,
Sarvasankalpasannyaasie yogaaroedhas tadochyate.

Als de verzaker van alle gedachten (sarva sankalpa sannyaasie) waarlijk niet gehecht is aan zintuiglijke voorwerpen en handelingen, wordt hij een Yogaroedha genoemd.

5. Oeddharedaatmanaatmaanam naatmaanamavasaadayet,
Aatmaiva hyaatmano bandhoeraatmaiva ripoeraatmanah.

Laat hem het zelf verheffen door het Zelf alleen en laat hem het zelf niet verlagen. Het Zelf alleen is waarlijk de vriend van het zelf, het Zelf alleen is de vijand van het zelf.

6. Bandhoeraatmaa'tmanastasya yenaatmaivaatmanaa jitah,
Anaatmanastoe shatroetve vartetaatmaiva shatroevat.

Het Zelf is de vriend van het zelf voor hem die het zelf overwonnen heeft, maar voor het onoverwonnen zelf staat het Zelf in de positie van een vijand.

7. Jitaatmanah prashaantasya paramaatmaa samaahitah,
Shietoshna soekha doehkheshoe tathaa maanaapamaanayoh.

Het opperste Zelf (Paramaatmaa) van de zelfbeheerste en vredevolle is gelijk in koude en hitte, in vreugde en pijn en in eer en oneer.

8. Gnyaana vignyaana triptaatmaa koetastho vijitendriyah,
Yoektah ityoechyate yogie samaloshtaashmakaanchaÕah.

Hij die tevreden is met Zelfkennis (gnyaana) en Zelfverwerkelijking (vignyaana), die de zintuigen overwonnen heeft, voor wie een klomp aarde, een steen en een stuk goud gelijk zijn en die onwrikbaar is, wordt verenigd genoemd.

9. Soehrinmitraary oedaasiena madhyastha dveshya bandhoeshoe,
Saadhoeshvapi cha paapeshoe samaboeddhirvishishyate.

Hij munt uit, die gelijk in waakzaamheid (samaboeddhi) is voor goedhartigen, vrienden, vijanden, onverschilligen, neutralen, hatelijken, verwanten, rechtvaardigen en onrechtvaardigen.

10. Yogie yoeÕjieta satatamaatmaanam rahasi sthitah,
Ekaakie yatachittaatmaa niraashieraparigrahah.

Laat de Yogi de geest stilhouden, voortdurend het zelf (aatmaanam) in eenzaamheid (rahasi) gevestigd (sthitah), alleen (ekaakie), met de geest en het lichaam beheerst en vrij van hoop en hebzucht.

11. Shoechau deshe pratishthaapya sthiramaasanamaatmanah,
Naatyoechchhritam naatiniecham chailaajinakoeshottaram.

Op een reine plek, op een eigen vaste zitplaats, hoog noch laag, gemaakt van koeshagras (soort insectenwerend gras), een antilopenvel en een doek, het ene over het andere,

12. Tatraikaagram manah kritvaa yatachittendriyakriyah,
Oepavishyaasane yoeÕjyaadyogamaatmavishoeddhaye.

Daar, de geest geconcentreerd, de actie van de geest en de zintuigen beheerst, gezeten op zijn zitplaats, beoefent hij Yoga voor de zuivering van het zelf.

13. Samam kaayashirogrievam dhaarayannachalam sthirah,
Samprekshya naasikaagram svam dishashchaanavalokayan.

Laat hem de romp, het hoofd en de nek rechtop en onbeweeglijk houden, rustig starend naar de top van de neus (naasikaagra), zonder rond te kijken.

14. Prashaantaatmaa vigatabhier brahmachaarivrate sthitah,
Manah samyamya machchitto yoekta aasieta matparah.

Laat hem, sereen, zonder angst, onwrikbaar in de gelofte van kuisheid (brahmacharya), de geest beheerst, denkend aan Mij en verenigd, zitten met Mij als hoogste doel.

15. YoeÕjannevam sadaa'tmaanam yogie niyatamaanasah,
Shaantim nirvaanaparamaam matsamsthaamadhigachchhati.

Aldus het zelf altijd verenigd, bereikt de Yogi, de geest beheerst, vrede en opperste bevrijding, verblijvend in Mij.

16. Naatyashnatastoe yogo'sti nachaikaantamanashnatah,
Na chaatisvapnashielasya jaagrato naiva chaarjoena.

Yoga ligt niet in het bereik van degene die teveel eet of niet eet of teveel slaapt of waakt, O Arjoena.

17. Yoektaahaaravihaarasya yoektacheshtasya karmasoe,
Yoektasvapnaavabodhasya yogo bhavati doehkhahaa.

Voor degene die matig is in eten en verstrooiing, matig in handelen en matig in slapen en waken, wordt Yoga de vernietiger van pijn.

18. Yadaa viniyatam chittamaatmanyevaavatishthate,
Nihsprihah sarvakaamebhyo yoekta ityoechyate tadaa.

Wanneer de beheerste geest rust in het Zelf alleen, vrij van hartstocht en begeerte, wordt gezegd dat hij verenigd is.

19. Yathaa diepo nivaatastho nengate sopamaa smritaa,
Yogino yatachittasya yoeÕjato yogamaatmanah.

Een Yogi, die met de geest beheerst verenigd is met het Zelf, wordt vergeleken met een vlam die niet flikkert op een tochtvrije plaats.

20. Yatroparamate chittam niroeddham yogasevayaa,
Yatra chaivaatmanaa'tmaanam pashyannaatmani toeshyati.

Wanneer de geest (chitta) in toom gehouden (niroeddham) door de beoefening van Yoga, stilte bereikt en het Zelf ziet door het Zelf, is hij voldaan in het Zelf.

21. Soekhamaatyantikam yattad boeddhi graahyamatiendriyam,
Vetti yatra na chaivaayam sthitashchalati tattvatah.

Wanneer hij de oneindige zaligheid kent, die enkel in het bereik ligt van de waakzaamheid die de zintuigen overstijgt, en wanneer hij daarin gevestigd is, verlaat hij de werkelijkheid nooit.

22. Yam labdhvaa chaaparam laabham manyate naadhikam tatah,
Yasmin sthito na doehkhena goeroenaapi vichaalyate.

Die werkelijkheid bereikt hebbend, denkt hij dat er niets hogers te verwerven is. Daarin gevestigd wordt hij zelfs niet beroerd door smart.

23. Tam vidyaad doehkhasamyogaviyogam yogasamgnyitam,
Sa nishchayena yoktavyo yogo'nirvinna chetasaa.

Laat dat worden gekend als Yoga, het verbreken van de vereniging met pijn. Die Yoga moet worden beoefend met vastberadenheid en een onverdroten geest.

24. Sankalpaprabhavaan kaamaan styaktvaa sarvaan asheshatah,
Manasaivendriyagraamam viniyamya samantatah.

Zonder terughoudendheid alle uit gedachten (sankalpa) geboren begeerten opgevend en de hele groep van zintuigen door de geest van alle kanten in toom houdend,

25. Shanaih shanairoeparamed boeddhyaa dhritigrihietayaa,
Aatmasamstham manah kritvaa na kinchidapi chintayet.

Laat hem beetje bij beetje stilte bereiken door standvastige waakzaamheid. Laat hem, de geest in het Zelf geplaatst, aan niets anders denken.

26. Yato yato nishcharati manashchaÕchalamasthiram,
Tatastato niyamyaitad aatmanyeva vasham nayet.

Door welke oorzaak de rusteloze en onstandvastige geest ook afdwaalt, laat hem de geest daarvan terugtrekken en hem alleen onder de controle van het Zelf brengen.

27. Prashaantamanasam hyenam yoginam soekhamoettamam,
Oepaiti shaantarajasam brahmabhoetamakalmasham.

Het opperste geluk komt waarlijk tot de Yogi wiens geest vredevol is, wiens passies bedaard zijn, het Absolute (Brahman) geworden en vrij van zonde.

28. YoeÕjannevam sadaa'tmaanam yogie vigatakalmashah,
Soekhena brahmasamsparsham atyantam soekham ashnoete.

Aldus het zelf altijd verenigd, geniet de Yogi, vrij van zonde, gemakkelijk het oneindige geluk door contact met het Absolute (Brahman).

29. Sarvabhoetasthamaatmaanam sarvabhoetaani chaatmani,
Iekshate yogayoektaatmaa sarvatra samadarshanah.

Met het zelf gevestigd in Yoga, ziet hij het Zelf verblijvend in alle wezens en alle wezens in het Zelf; hij ziet overal hetzelfde.

30. Yo maam pashyati sarvatra sarvam cha mayi pashyati,
Tasyaaham na pranashyaami sa cha me na pranashyati.

Hij die Mij overal ziet en die alles in Mij ziet, wordt door Mij nooit verlaten en hij laat ook Mij niet los.

31. Sarvabhoetasthitam yo maam bhajatyekatvamaasthitah,
Sarvathaa vartamaano'pi sa yogie mayi vartate.

Hij die, gevestigd in eenheid, Mij vereert als de inwoner van alle wezens, verblijft in Mij, hoe zijn levenswandel ook moge zijn.

32. Aatmaupamyena sarvatra samam pashyati yo'rjoena,
Soekham vaa yadi vaa doehkham sa yogie paramo matah.

Hij die, door de gelijkheid van het Zelf, overal gelijkheid ziet, weze het vreugde of pijn, wordt, O Arjoena, als de hoogste Yogi beschouwd.

Arjoena oevaacha:
33. Yo'yam yogastvayaa proktah saamyena madhoesoedana,
Etasyaaham na pashyaami chaÕchalatvaat sthitim sthiraam.

Arjoena zei:
Van deze Yoga, door u onderricht als gelijkheid, zie ik niet de bestendigheid, O Madhoesoedana, ingevolge rusteloosheid.

34. ChaÕchalam hi manah krishna pramaathi balavad dridham,
Tasyaaham nigraham manye vaayoriva soedoeshkaram.

De geest is waarlijk rusteloos, onstuimig, sterk en onbuigzaam, O Krishna. Ik acht hem zo moeilijk te beheersen als de wind.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
35. Asamshayam mahaabaaho mano doernigraham chalam,
Abhyaasena toe kaunteya vairaagyena cha grihyate.

Shrie Bhagavaan zei:
Ongetwijfeld, O Mahaabaaho (sterkarmige), is de geest moeilijk te beheersen en rusteloos; maar door oefening (abhyaasa) en onthechting (vairaagya) kan hij worden ingetoomd.

36. Asamyataatmanaa yogo doeshpraapa iti me matih,
Vashyaatmanaa toe yatataa shakyo'vaaptoemoepaayatah.

Naar Mijn mening is Yoga moeilijk te bereiken door het onbeheerste zelf, maar kan de beheerste en de strevende het bereiken door het (juiste) middel.

Arjoena oevaacha:
37. Ayatih shraddhayopeto yogaachchalitamaanasah,
Apraapya yogasamsiddhim kaam gatim krishna gachchhati.

Arjoena zei:
Wat is het lot, O Krishna, van hem die, ondanks zijn vertrouwen, onbeheerst is, wiens geest afdwaalt van Yoga en die de volmaaktheid in Yoga niet bereikt ?

38. Kachchinnobhayavibhrashtash chhinnaabhramiva nashyati,
Apratishtho mahaabaaho vimoedho brahmanah pathi.

Mislukt in beide vergaat hij niet als een regenwolk, zonder houvast, O Mahaabaaho, misleid in het pad van het Absolute (Brahman)?

39. Etanme samshayam krishna chhettoemarhasyasheshatah,
Tvadanyah samshayasyaasya chhettaa na hyoepapadyate.

Verdrijf deze twijfel van me volledig, O Krishna, want er is niemand, tenzij u zelf, die deze twijfel kan vernietigen.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
40. Paartha naiveha naamoetra vinaashas tasya vidyate,
Nahi kalyaanakrit kashchid doergatim taata gachchhati.

Shrie Bhagavaan zei:
Hier noch in de volgende wereld is er vernietiging voor hem, O Paartha. Wie goed doet, O mijn zoon, komt waarlijk nooit tot smart.

41. Praapya poenyakritaam lokaanoeshitvaa shaashvatieh samaah,
Shoechienaam shriemataam gehe yogabhrashto'bhijaayate.

Hij die de werelden van de rechtvaardigen bereikte en er oneindig veel jaren verbleef, wordt, mislukt in Yoga, wedergeboren in het huis van de zuiveren en de voorspoedigen.

42. Athavaa yoginaameva koele bhavati dhiemataam,
Etaddhi doerlabhataram loke janma yadiedrisham.

Ofwel wordt hij zelfs geboren in een familie van wijzen. Maar een dergelijke geboorte is moeilijk te bereiken in deze wereld.

43. Tatra tam boeddhisamyogam labhate paurvadehikam,
Yatate cha tato bhoeyah samsiddhau koeroenandana.

Daar komt hij in contact met de kennis verworven in zijn vroeger lichaam en streeft hij meer dan voordien naar vervolmaking, O Koeroenandana.

44. Poervaabhyaasena tenaiva hriyate hyavasho'pi sah,
Jignyaasoerapi yogasya shabdabrahmaativartate.

Door die vorige beoefening wordt hij geboren ondanks zichzelf. Ook hij die Yoga enkel wenst te kennen, gaat voorbij het woord Absolute (Brahman; naar het besef van de werkelijkheid die schuilgaat achter het woord Brahman).

45. Prayatnaadyatamaanastoe yogie samshoeddhakilbishah,
Anekajanmasamsiddhas tato yaati paraam gatim.

Maar de Yogi die ijverig streeft, gezuiverd van zonde en vervolmaakt door vele levens, bereikt het hoogste doel.

46. Tapasvibhyo'dhiko yogie gnyaanibhyo'pi mato'dhikah,
Karmibhyashchaadhiko yogie tasmaad yogie bhavaarjoena.

De Yogi wordt geacht hoger te staan dan de beoefenaars van versterving (tapas) en de Zelfonderzoekers (gnyaanis) en hoger dan de mensen die (persoonlijk gemotiveerd) handelen. Wees daarom een Yogi, O Arjoena.

47. Yoginaamapi sarveshaam madgatenaantaraatmanaa,
Shraddhaavaan bhajate yo maam sa me yoektatamo matah.

Hij die, vol vertrouwen en met zijn innerlijke zelf versmolten in Mij, Mij vereert, wordt onder alle Yogis, door Mij meest toegewijd geacht.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Aatmasamyamayogo naama shashtho'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het zesde gesprek

DE YOGA VAN MEDITATIE

HOOFDSTUK VII

ATHA SAPTAMO'DHYAAYAH
ZEVENDE GESPREK

Gnyaana Vignyaana Yogah

De Yoga van Kennis en Verwerkelijking

Shrie Bhagavaan oevaacha:
1. Mayyaasaktamanaah paartha yogam yoeÕjanmadaashrayah,
Asamshayam samagram maam yathaa gnyaasyasi tachchhrinoe.

Shrie Bhagavaan zei:
Luister, O Paartha, hoe je Mij zonder twijfel volledig zult kennen, je geest gericht op Mij, Yoga beoefenend en je toevlucht zoekend in Mij.

2. Gnyaanam te'ham savignyaanam idam vakshyaamyasheshatah,
Yajgnyaatvaa neha bhoeyo'nyaj gnyaatavyamavashishyate.

Ik zal je die kennis (gnyaana), samen met verwerkelijking (vignyaana), volledig openbaren, waarna niets te kennen overblijft.

3. Manoeshyaanaam sahasreshoe kashchidyatati siddhaye,
Yatataamapi siddhaanaam kashchinmaam vetti tattvatah.

Onder duizenden mensen is er één die streeft naar volmaaktheid en zelfs onder hen die streven is er één die Me in wezen kent.

4. Bhoemiraapo'nalo vaayoeh kham mano boeddhireva cha,
Ahamkaara itieyam me bhinnaa prakritirashtadhaa.

Aarde (bhoemi), water (aapa), vuur (anala), lucht (vaayoe), ether (kham), de geest (manas), het intellect (boeddhi) en het ego (ahamkaara; letterlijk ikmaker), aldus is Mijn natuur (prakriti) achtvoudig verdeeld.

5. Apareyamitastvanyaam prakritim viddhi me paraam,
Jievabhoetaam mahaabaaho yayedam dhaaryate jagat.

Dat is Mijn lagere natuur, O Mahaabaahoo. Ken, als verschillend daarvan, Mijn hogere natuur (prakriti), het levenselement waardoor deze wereld wordt gehandhaafd.

6. Etadyonieni bhoetaani sarvaanietyoepadhaaraya,
Aham kritsnasya jagatah prabhavah pralayastathaa.

Weet dat die twee de moederschoot zijn van alle wezens. Aldus ben Ik de bron van de hele wereld en van zijn ontbinding ook.

7. Mattah parataram naanyat kinchidasti dhananjaya,
Mayi sarvamidam protam soetre maniganaa iva.

Er is helemaal niets, O Dhananjaya, dat hoger is dan Ik. Dit alles is aan Mij geregen, als rijen parels aan een snoer.

8. Raso'hamapsoe kaunteya prabhaasmi shashisoeryayoh,
Pranavah sarvavedeshoe shabdah khe pauroesham nrishoe.

Ik ben de smaak in de wateren, O Kaunteya, het licht in de maan en de zon. Ik ben de lettergreep OM in alle Vedas (Schriften), geluid in ether en mannelijkheid in de man.

9. Poenyo gandhah prithivyaam cha tejashchaasmi vibhaavasau,
Jievanam sarvabhoeteshoe tapashchaasmi tapasvishoe.

Ik ben de zoete geur van de aarde en de schittering in het vuur. Ik ben het leven in alle wezens en de versterving in asceten.

10. Biejam maam sarvabhoetaanaam viddhi paartha sanaatanam,
Boeddhir boeddhimataamasmi tejastejasvinaamaham

Ken Me, O Paartha, als het eeuwige zaad van alle wezens. Ik ben intelligentie (boeddhi) in de intelligenten (boeddhimataam), licht (teja) in verlichten, (tejavinaam).

11. Balam balavataam asmi kaamaraagavivarjit,
Dharmaaviroeddho bhoeteshoe kaamo'smi bharatarshabha.

Van de sterken ben Ik de kracht, vrij van begeerte en gehechtheid, en in wezens ben Ik de begeerte die niet tegengesteld is aan dharma, O Heer van de Bhaaratas.

12. Ye chaiva saattvikaa bhaavaa raajasaastaamasaashcha ye,
Matta eveti taanviddhi na tvaham teshoe te mayi.

Weet dat alle wezens, of ze nu zuiver (saattvisch), rusteloos (raajasisch) of lusteloos (taamasa) zijn, uit Mij voortkomen. Zij zijn in Mij, toch ben Ik niet in hen.

13. Tribhirgoenamayair bhaavairebhih sarvamidam jagat,
Mohitam naabhijaanaati maamebhyah paramavyayam.

Misleid door stemmingen, ontstaan uit de drie eigenschappen (goenas), kent deze wereld Me niet als verschillend ervan en onveranderlijk.

14. Daivie hyeshaa goenamayie mama maayaa doeratyayaa,
Maameva ye prapadyante maayaametaam taranti te.

Deze goddelijke illusie (Maayaa) van Mij, gemaakt van de drie eigenschappen (goenas: sattva, rajas, tamas), is waarlijk moeilijk te doorbreken. Zij die hun toevlucht nemen in Mij alleen, doorbreken die illusie.

15. Na maam doeshkritino moedhaah prapadyante naraadhamaah,
Maayayaapahritagnyaanaa aasoeram bhaavamaashritaah.

De boosdoeners en de misleiden, de laagsten van alle mensen, zoeken Mij niet. Zij die door de illusie (maayaa) verstoken zijn van Zelfkennis (gnyaana), volgen de weg van de demonen.

16. Chatoervidhaa bhajante maam janaah soekritino'rjoena,
Aarto jignyaasoerarthaarthie gnyaanie cha bharatarshabha.

Vier soorten deugdzame mensen vereren Mij, O Arjoena. Het zijn de mens in nood, de zoeker van kennis, de zoeker van weelde en de Zelfonderzoeker (gnyaani), O Heer van de Bhaaratas.

17. Teshaam gnyaanie nityayoekta eka bhaktirvishishyate,
Priyo hi gnyaanino'tyarthamaham sa cha mama priyah.

Onder hen is het de wijze (gnyaani), altijd verenigd en toegewijd aan de Ene, die uitmunt; want Ik ben uitermate geliefd door de gnyaani en hij is geliefd door Mij.

18. Oedaaraah sarva evaite gnyaanie tvaatmaiva me matam,
Aasthitah sa hi yoektaatmaa maamevaanoettamaam gatim.

Edel voorwaar zijn al dezen, maar de wijze (gnyaani) beschouw Ik als Mijn Zelf. Want, verenigd met het Zelf, is hij gevestigd in Mij alleen als het hoogste doel.

19. Bahoenaam janmanaamante gnyaanavaanmaam prapadyate,
Vaasoedevah sarvamiti sa mahaatmaa soedoerlabhah.

Na vele levens komt de bezitter van kennis (gnyaana) tot Mij, verwerkelijkend dat dit alles de aldoordringende werkelijkheid (Vaasoedeva) is. Zulk een groot ziel (mahaatmaa) is moeilijk te vinden.

20. Kaamaistaistairhritagnyaanaah prapadyante'nyadevataah,
Tam tam niyamamaasthaaya prakrityaa niyataah svyaa.

Zij wier kennis (gnyaana) wordt meegesleept door deze of gene begeerte, benaderen andere goden, dit of dat ritueel volgend, geleid door hun eigen natuur.

21. Yo yo yaam yaam tanoem bhaktah shraddhayaarchitoem ichchhati,
Tasya tasyaachalaam shraddhaam taameva vidadhaamyaham.

Welke vorm een toegewijde ook vereert, dat geloof maak Ik onwrikbaar.

22. Sa tayaa shraddhayaa yoektastasyaaraadhanamiehate,
Labhate cha tatah kaamaan mayaiva vihitaan hi taan.

Vervuld van dat geloof, vereert hij die vorm. Daardoor worden zijn begeerten vervuld, zoals door Mij verordend.

23. Antavattoe phalam teshaam tadbhavatyalpamedhasaam,
Devaan devayajo yaanti madbhaktaa yaanti maamapi.

De vrucht die aan die mensen van kleine intelligentie toekomt, is waarlijk beperkt. Wie de goden vereert, gaat naar de goden, maar Mijn toegewijden komen tot Mij.

24. Avyaktam vyaktimaapannam manyante maamaboeddhayah,
Param bhaavamajaananto mamaavyayamanoettamam.

De dwazen denken aan Mij, de ongemanifesteerde, als gemanifesteerd, aangezien ze Mijn hogere, onveranderlijke en meest uitmuntende natuur niet kennen.

25. Naaham prakaashah sarvasya yogamaayaasamaavritah,
Moedho'yam naabhijaanaati loko maamajamavyayam.

Versluierd door Yoga Maayaa (de illusie), ben Ik niet geopenbaard voor iedereen. De misleide wereld kent Me niet als ongeboren en onverwoestbaar.

26. Vedaaham samatietaani vartamaanaani chaarjoena,
Bhavishyaani cha bhoetani maam toe veda na kashchana.

Ik ken de wezens uit het verleden, het heden en de toekomst, O Arjoena, maar niemand kent Mij.

27. Ichchhaadveshasamoetthena dvandvamohena bhaarata,
Sarvabhoetaani sammoham sarge yaanti parantapa.

Begoocheld door de paren van tegenstellingen, ontstaan uit begeerte en afkeer, O Bhaarata, zijn alle wezens bij de geboorte onderworpen aan begoocheling (moha), O Parantapa.

28. Yeshaam tvantagatam paapam janaanaam poenyakarmanaam,
Te dvandvamohanirmoektaa bhajante maam dridhavrataah.

Maar de mensen van deugdzame (poenya) daden (karmanaam), wier zonde (paapa) tot een einde is gekomen en die bevrijd zijn van de begoocheling (moha) van de paren van tegenstellingen (dvandvas), vereren Mij, standvastig in hun geloften.

29. Jaraamaranamokshaaya maamaashritya yatanti ye,
Te brahma tadvidoeh kritsnam adhyaatmam karma chaakhilam.

Zij die streven naar bevrijding van ouderdom en dood, hun toevlucht zoekend in Mij, verwerkelijken volledig dat Absolute (Brahman), de kennis van het Zelf (adhyaatma) en handeling.

30. Saadhibhoetaadhidaivam maam saadhiyagnyam cha ye vidoeh,
Prayaanakaale'pi cha maam te vidoer yoektachetasah.

Zij die Me kennen met het vanbuiten (adhibhoeta, de dingen), het vanboven (adhidaivam, de allesomvattende, transcendente werkelijkheid) en het eerste offer (adhiyagnya) samen, kennen Me, zelfs op het ogenblik van de dood, de geest verenigd (met Mij).

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
nyaanavignyaanayogo naama saptamo'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift vanYoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het zevende gesprek

DE YOGA VAN KENNIS EN VERWERKELIJKING

HOOFDTSUK VIII

ATHA ASHTAMO'DHYAAYAH
ACHTSTE GESPREK

Akshara Brahma Yogah

De Yoga van het onvergankelijke Absolute

Arjoena oevaacha:
1. Kim tadbrahma kim adhyaatmam kim karma poeroeshottama,
Adhibhoetam cha kim proktam adhidaivam kimoechyate.

Arjoena zei:
Wat is dat Brahman ? Wat is adhyaatma ? Wat is handeling (karma), O beste onder de mensen ? Wat wordt bedoeld met adhibhoeta ? En wat wordt adhidaiva genoemd?

2. Adhiyagnyah katham ko'tra dehe'smin madhoesoedana,
Prayaanakaale cha katham gnyeyo'si niyataatmabhih.

Wie en hoe is adhiyagnya hier in dit lichaam, O Madhoesoedana ? En hoe moet u, op het ogenblik van de dood, door de zelfbeheersten worden gekend?

Shrie Bhagavaan oevaacha:
3. Aksharam brahma paramam svabhaavo'dhyaatmamoechyate,
Bhoetabhaavodbhavakaro visargah karmasamgnyitah.

Het Absolute (Brahman) is de onvergankelijke, de opperste. Zijn natuur (svabhaava) wordt adhyaatma genoemd. Het offer dat het bestaan en de manifestatie van wezens (bhoetas) veroorzaakt, wordt handeling (karma) genoemd.

4. Adhibhoetam ksharo bhaavah poeroeshashchaadhidaivatam,
Adhiyagnyo'hamevaatra dehe dehabhritaam vara.

Adhibhoeta is de vergankelijke natuur en adhidaiva is poeroesha. Ik alleen ben de adhiyagnya hier in dit lichaam, O beste van de belichaamden.

5. Antakaale cha maameva smaran moektvaa kalevaram,
Yah prayaati sa madbhaavam yaati naastyatra samshayah.

En wie, op het ogenblik van de dood, het lichaam verlaat en heengaat terwijl hij zich Mij alleen herinnert, O Kaunteya, hij bereikt Mijn wezen; daaraan is geen twijfel.

6. Yam yam vaapi smaran bhaavam tyajatyante kalevaram,
Tam tamevaiti kaunteya sadaa tadbhaavabhaavitah.

Naar dat wezen alleen gaat hij dat hij zich herinnert als hij op het einde het lichaam verlaat, O Kaunteya, door zijn voortdurend denken aan dat wezen.

7. Tasmaat sarveshoe kaaleshoe maamanoesmara yoedhya cha,
Mayyarpitamanoboeddhir maamevaishyasyasamshayam.

Herinner je daarom altijd Mij alleen en vecht (handel). Met de geest en het intellect versmolten met Mij, kom je ongetwijfeld tot Mij alleen.

8. Abhyaasayogayoektena chetasaa naanyagaaminaa,
Paramam poeroesham divyam yaati paarthaanoechintayan.

Verenigd door de beoefening van die Yoga (abhyaasa Yoga yoektena), zonder dat de geest naar andere dingen uitgaat en altijd mediterend, O Paartha, gaat hij naar de opperste, stralende Poeroesha.

9. Kavim poeraanamanoeshaasitaaram
Anoranieyaamsam anoesmaredyah,
Sarvasya dhaataaram achintyaroepam
Aadityavarnam tamasah parastaat.

Al wie zich de alwetende, de oude (poeraanam), de heerser herinnert, kleiner dan een atoom (anoh), van allen de ondersteuner, van ondenkbare vorm (achintya roepam), stralend als de zon (aaditya varnam), voorbij duisternis (tamasah parastaat),

10. Prayaanakaale manasaachalena
Bhaktyaa yoekto yogabalena chaiva,
Bhroevormadhye praanamaaveshya samyak
Sa tam param poeroesham oepaiti divyam.

Op het ogenblik van de dood, de geest onbeweeglijk, door devotie (bhakti) en de kracht van Yoga verenigd, de levenskracht (praana) tussen de wenkbrauwen geplaatst, bereikt hij de stralende opperste Poeroesha.

11. Yadaksharam vedavido vadanti
Vishanti yadyatayo vietaraagaah,

Yadichchhanto brahmacharyam charanti
Tatte padam samgrahena pravakshye.

Dat wat door de kenners van de Vedas de onvergankelijke wordt genoemd, dat waar de verzakers (sannyaasins) en de passielozen binnengaan, dat waarvoor ze leven in kuisheid (brahmacharya), dat doel zal Ik je in het kort uiteenzetten.

12. Sarvadvaaraani samyamya mano hridi niroedhya cha,
Moerdhnyaadhaayaatmanah praanamaasthito yogadhaaranaam.

Alle poorten (zintuigen) gesloten, de geest in toom gehouden (niroedhya) in het hart, de energie (praana) in het hoofd geplaatst, gevestigd in de beoefening van Yogaconcentratie (Yogadhaaranaa),

13. Omityekaaksharam brahma vyaaharan maamanoesmaran,
Yah prayaati tyajan deham sa yaati paramaam gatim.

Het uit één lettergreep bestaande OM, het Absolute (Brahman), uitsprekend en zich Mij herinnerend, bereikt hij die vertrekt en het lichaam achterlaat, het hoogste doel.

14. Ananyachetaah satatam yo maam smarati nityashah,
Tasyaaham soelabhah paartha nityayoektasya yoginah.

Ik ben gemakkelijk bereikbaar, O Paartha, door de eeuwig verenigde Yogi, die zich Mij voortdurend en dagelijks herinnert en aan niets anders denkt.

15. Maamoepetya poenarjanma doehkhaalayamashaashvatam,
Naapnoevanti mahaatmaanah samsiddhim paramaam gataah.

Mij bereikt hebbend, worden de grote zielen (mahaatmas) niet meer geboren in dit niet-eeuwige oord van lijden (doekhaalaya), de grootste volmaaktheid gevonden hebbend.

16. Aabrahmabhoevanaallokaah poenaraavartino'rjoena,
Maamoepetya toe kaunteya poenarjanma na vidyate.

De werelden, die van de schepper (Brahma) inbegrepen, zijn onderworpen aan terugkeer, O Arjoena. Maar hij die Mij bereikt, O Kaunteya, wordt niet wedergeboren.

17. Sahasrayoegaparyantam aharyad brahmano vidoeh,
Raatrim yoegasahasraantaam te'horaatravido janaah.

De mensen die de dag van Brahma, die eindigt na duizend eeuwen (yoegas), en de nacht die ook eindigt na duizend eeuwen, kennen, zijn kenners van dag en nacht.

18. Avyaktaadvyaktayah sarvaah prabhavantyaharaagame,
Raatryaagame pralieyante tatraivaavyaktasamgnyake.

Uit het ongemanifesteerde komt al het gemanifesteerde te voorschijn bij het begin van de dag. Bij het komen van de nacht lost het op in dat alleen, het ongemanifesteerde genoemd.

19. Bhoetagraamah sa evaayam bhoetvaa bhoetvaa pralieyate,
Raatryaagame'vashah paartha prabhavatyaharaagame.

Deze menigte van wezens, die altijd opnieuw worden geboren, worden hulpeloos opgelost bij het begin van de nacht, O Arjoena, en ontstaan weer bij het begin van de dag.

20. Parastasmaat toe bhaavo'nyo'vyakto'vyaktaatsanaatanah,
Yah sa sarveshoe bhoeteshoe nashyatsoe na vinashyati.

Maar, waarlijk, hoger dan het ongemanifesteerde, bestaat er een ander ongemanifesteerd eeuwige, dat niet wordt vernietigd wanneer alle wezens worden vernietigd.

21. Avyakto'kshara ityoektastamaahoeh paramaam gatim,
Yam praapya na nivartante taddhaama paramam mama.

Dat wat ongemanifesteerd en onvergankelijk wordt genoemd, is, zo zeggen ze, het hoogste doel. Zij die het bereiken, komen niet terug. Dat is Mijn hoogste verblijfplaats.

22. Poeroeshah sa parah paartha bhaktyaa labhyastvananyayaa,
Yasyaantahsthaani bhoetaani yena sarvamidam tatam.

De hoogste Poeroesha, O Paartha, is waarlijk bereikbaar door devotie voor Hem alleen, in wie alle wezens verblijven en die alles doordringt.

23. Yatra kaale tvanaavrittim aavrittim chaiva yoginah,
Prayaataa yaanti tam kaalam vakshyaami bharatarshabha.

De tijd waarin de Yogis vertrekken om niet terug te keren, evenals om wel terug te keren, die tijd zal ik je nu zeggen, O beste van de Bhaaratas.

24. Agnirjyotirahah shoeklah shanmaasaa oettaraayanam,
Tatra prayaataa gachchhanti brahma brahmavido janaah.

Vuur, licht, de dag, de heldere veertien dagen en de zes maanden van het noordelijke pad van de zon, zijn de tijden waarin de mensen die het Absolute (Brahman) kennen, naar Brahman gaan.

25. Dhoemo raatristathaa krishnah shanmaasaa dakshinaayanam,
Tatra chaandramasam jyotir yogie praapya nivartate.

Rook, de nacht, de donkere veertien dagen en de zes maanden van het zuidelijke pad van de zon, zijn de tijden waarin de Yogi het maanlicht bereikt en terugkeert.

26. Shoeklakrishne gatie hyete jagatah shaashvate mate,
Ekayaa yaatyanaavrittim anyayaa'vartate poenah.

De heldere en donkere paden van de wereld worden waarlijk eeuwig geacht. Door het ene keert de mens niet terug, door het andere keert hij terug.

27. Naite sritie paartha jaanan yogie moehyati kashchana,
Tasmaat sarveshoe kaaleshoe yogayoekto bhavaarjoena.

Die paden kennend, O Paartha, is geen Yogi begoocheld. Wees daarom, O Arjoena, altijd verenigd in Yoga.

28. Vedeshoe yagnyeshoe tapahsoe chaiva
Daaneshoe yat poenyaphalam pradishtam,
Atyeti tatsarvam idam viditvaa
Yogie param sthaanamoepaiti chaadyam.

Dat wetend, gaat de Yogi voorbij de vrucht van verdienste waarvan wordt verklaard dat ze ontstaat uit (studie van) de Vedas, offers, verstervingen en giften en bereikt hij de opperste (param), oorspronkelijke (aadyam) verblijfplaats (sthaanam).

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Aksharabrahmayogo naama ashtamo'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het achtste gesprek

DE YOGA VAN HET ONVERGANKELIJKE BRAHMAN

HOOFDSTUK IX

ATHA NAVAMO'DHYAAYAH
NEGENDE GESPREK

Raajavidyaa Raajagoehya Yogah

De Yoga van de koninklijke Wetenschap en het koninklijk Geheim

Shrie Bhagavaan oevaacha:
1. Idam toe te goehyatamam pravakshyaamyanasoeyave,
Gnyaanam vignyaanasahitam yajgnyaatvaa mokshyase'shoebhaat.

Shrie Bhagavaan zei:
Aan jou die niet twijfelt, zal Ik het grootste geheim verklaren, kennis (gnyaana) verbonden met verwerkelijking (vignyaana). Dit gekend hebbend, zul je vrij zijn van kwaad.

2. Raajavidyaa raajagoehyam pavitramidamoettamam,
Pratyakshaavagamam dharmyam soesoekham kartoemavyayam.

Dit is de koninklijke wetenschap, het koninklijk geheim, de hoogste zuiveraar (pavitram oettaman), te verwerkelijken door directe intuïtieve kennis, in overeenstemming met dharma, zeer gemakkelijk te volbrengen en onvergankelijk.

3. Ashraddhadhaanaah poeroeshaa dharmasyaasya parantapa,
Apraapya maam nivartante mrityoesamsaaravartmani.

Zij die niet geloven in dit dharma, O Parantapa, bereiken Me niet en keren terug tot het pad van de wereld van de dood (vereenzelviging met het lichaam en de geest).

4. Mayaa tatamidam sarvam jagadavyaktamoertinaa,
Matsthaani sarvabhoetaani na chaaham teshvavasthitah.

Heel deze wereld is door Mij doordrongen in Mijn ongemanifesteerd aspect; alle wezens bestaan in Mij, maar Ik verblijf niet in hen.

5. Na cha matsthaani bhoetaani pashya me yogamaishvaram,
Bhoetabhrinna cha bhoetastho mamaatmaa bhoetabhaavanah.

De wezens verblijven ook niet in Mij, aanschouw Mijn goddelijke Yoga, alle wezens dragend, maar niet verblijvend in hen, brengt Mijn Zelf alle wezens voort.

6. Yathaakaashasthito nityam vaayoeh sarvatrago mahaan,
Tathaa sarvaani bhoetaani matsthaanietyoepadhaaraya.

Zoals de machtige wind, overal gaand, altijd in de ether (aakaasha) rust, weet dat zo alle wezens in Mij rusten.

7. Sarvabhoetaani kaunteya prakritim yaanti maamikaam,
Kalpakshaye poenastaani kalpaadau visrijaamyaham.

Alle wezens, O Kaunteya, gaan op het einde van een tijdvak (kalpa) in Mijn natuur (prakriti). Ik breng hen voort bij het begin van de volgende kalpa.

8. Prakritim svaamavashtabhya visrijaami poenah poenah,
Bhoetagraamamimam kritsnamavasham prakritervashaat.

Mijn natuur opwekkend breng Ik telkens weer heel deze menigte wezens te voorschijn, hulpeloos door de kracht van de natuur.

9. Na cha maam taani karmaani nibadhnanti dhananjaya,
Oedaasienavadaasienam asaktam teshoe karmasoe.

Deze handelingen binden Me niet, O Dhananjaya, zittend als een onbetrokkene, ongehecht aan deze handelingen.

10. Mayaa'dhyakshena prakritih soeyate sacharaacharam,
Hetoenaa'nena kaunteya jagadviparivartate.

Onder Mij als toeziener, schept de natuur het bewegende en het niet-bewegende. Daardoor, O Kaunteya, draait de wereld.

11. Avajaananti maam moedhaa maanoeshiem tanoemaashritam,
Param bhaavamajaananto mama bhoetamaheshvaram.

Dwazen veronachtzamen Me als gehuld in een menselijke vorm, onwetend van Mijn hoger wezen als de grote Heer van alle schepselen.

12. Moghaashaa moghakarmaano moghagnyaanaa vichetasah,
Raakshasiemaasoeriem chaiva prakritim mohiniem shritaah.

Van ijdele hoop, van ijdele handelingen, ijdele kennis en redeloos, zijn ze waarlijk de slaaf van de bedrieglijke aard van demonen en ongoddelijke wezens.

13. Mahaatmaanastoe maam paartha daiviem prakritimaashritaah,
Bhajantyananyamanaso gnyaatvaa bhoetaadimavyayam.

Maar de grote zielen (mahaatmas), O Paartha, deel hebbend aan Mijn goddelijke natuur, vereren Mij met een aan niets anders toegewijde geest, Me kennend als de onvergankelijke bron van alle wezens.

14. Satatam kiertayanto maam yatantashcha dridhavrataah,
Namasyantashcha maam bhaktyaa nityayoektaa oepaasate.

Mij altijd verheerlijkend, strevend, vastberaden in hun geloften, voor Mij neerbuigend,vereren zij Mij met devotie, altijd standvastig.

15. Gnyaanayagnyena chaapyanye yajanto maamoepaasate,
Ekatvena prithaktvena bahoedhaa vishvatomoekham.

Anderen ook, het offer van kennis (gnyaana) brengend, vereren Mij die vele aangezichten heeft, als één, als verschillend en als veelvoudig.

16. Aham kratoeraham yagnyah svadhaa'hamahamaushadham,
Mantro'hamahamevaajyam ahamagniraham hoetam.

Ik ben kratoe (Vedisch ritueel), Ik ben het offer, Ik ben svadhaa (offer aan de voorouders), Ik ben de geneeskrachtige plant, Ik ben de mantra (verklanking van wat Ik ben), Ik ben ook de geklaarde boter, Ik ben het vuur, Ik ben de offerande.

17. Pitaahamasya jagato maataa dhaataa pitaamahah,
Vedyam pavitramomkaara riksaama yajoereva cha.

Ik ben de Vader van deze wereld, de Moeder, de verdeler van de vruchten van handeling en de Grootvader. Ik ben wat moet worden gekend, de zuiveraar, de lettergreep OM en ook de Rig-, de Saama- en de Yajoerveda (drie belangrijkste Vedas).

18. Gatirbhartaa prabhoeh saakshie nivaasah sharanam soehrit,
Prabhavah pralayah sthaanam nidhaanam biejamavyayam.

Ik ben het doel, de steun, de Heer, de getuige, het verblijf, de toevlucht, de vriend, de oorsprong, de ontbinding, het fondament, de schatkamer en het onvergankelijk zaad.

19. Tapaamyahamaham varsham nigrihnaamyoetsrijaami cha,
Amritam chaiva mrityoeshcha sadasachchaahamarjoena.

(Als de zon) geef Ik warmte, Ik weerhoud en zend de regen. Ik ben onsterfelijkheid en ook de dood. Ik ben zijn en niet-zijn, O Arjoena.

20. Traividyaa maam somapaah poetapaapaa
Yagnyairishtvaa svargatim praarthayante,
Te poenyamaasaadya soerendraloka-
Mashnanti divyaan divi devabhogaan.

De kenners van de drie Vedas, de drinkers van soma, gezuiverd van zonde, vereren Mij door offers (met voorwerpen) en bidden voor de weg naar de hemel. Ze bereiken de heilige wereld van de Heer van de devas (Indra) en genieten daar de hemelse, goddelijke genoegens.

21. Te tam bhoektvaa svargalokam vishaalam
Kshiene poenye martyalokam vishanti,
Evam trayiedharmamanoeprapannaa
Gataagatam kaamakaamaa labhante.

Die grote hemel genoten hebbend, treden zij de wereld van de sterfelijken binnen als hun verdiensten zijn uitgeput. Zich op die manier aan de regels van de drie (Vedas) houdend en begeerten koesterend, bereiken zij de staat van komen en gaan.

22. Ananyaashchintayanto maam ye janaah paryoepaasate,
Teshaam nityaabhiyoektaanaam yogakshemam vahaamyaham.

Aan die mensen die Mij alleen vereren en aan niets anders denken, geef Ik wat ze nog niet bezitten en behoed Ik wat ze wel bezitten.

23. Ye'pyanyadevataa bhaktaa yajante shraddhayaa'nvitaah,
Te'pi maameva kaunteya yajantyavidhipoervakam.

Zelfs de toegewijden die, vervuld van dat geloof, andere goden (idealen) vereren, vereren alleen Mij, O Kaunteya, op de verkeerde manier.

24. Aham hi sarvayagnyaanaam bhoktaa cha prabhoereva cha,
Na toe maamabhijaananti tattvenaatashchyavanti te.

Want Ik alleen ben de genieter en de Heer van alle offers, maar zij kennen Me niet in wezen en komen daardoor ten val.

25. Yaanti devavrataa devaan pitrien yaanti pitrivrataah,
Bhoetaani yaanti bhoetejyaa yaanti madyaajino'pi maam.

Wie de goden vereert, gaat naar de goden, wie de voorouders vereert, gaat naar de voorouders, naar de goden die de elementen voorzitten, gaan degenen die hen vereren. Maar Mijn toegewijden komen tot Mij.

26. Patram poeshpam phalam toyam yo me bhaktyaa prayachchhati,
Tadaham bhaktyoepahritamashnaami prayataatmanah.

Al wie Me, met liefde en een zuiver hart, een blad, een bloem, een vrucht of een beetje water offert, stelt een offer dat Ik aanvaard.

27. Yatkaroshi yadashnaasi yajjoehoshi dadaasi yat,
Yattapasyasi kaunteya tatkoeroeshva madarpanam.

Wat je ook doet, wat je ook eet, wat je ook offert, wat je ook geeft, wat je ook beoefent, O Kaunteya, doe dat als een offer aan Mij.

28. Shoebhaashoebhaphalairevam mokshyase karmabandhanaih,
Sannyaasayogayoektaatmaa vimoekto maamoepaishyasi.

Aldus ben je bevrijd van de banden van handelingen die goede en slechte vruchten dragen. Met de geest gevestigd in de Yoga van verzaking en bevrijd, zul je tot Mij komen.

29. Samo'ham sarvabhoeteshoe na me dveshyo'sti na priyah,
Ye bhajanti toe maam bhaktyaa mayi te teshoe chaapyaham.

Ik ben dezelfde voor alle wezens, voor Mij is niemand hatelijk of bemind. Maar zij die Mij met devotie vereren, zijn in Mij en Ik ben ook in hen.

30. Api chet soedoeraachaaro bhajate maamananyabhaak,
Saadhoereva sa mantavyah samyagvyavasito hi sah.

Zelfs de grootste van alle zondaars die Mij vereert, met devotie voor niets anders, moet voorwaar rechtvaardig worden geacht, want hij nam het juiste besluit.

31. Kshipram bhavati dharmaatmaa shashvachchhaantim nigachchhati
Kaunteya pratijaaniehi na me bhaktah pranashyati.

Spoedig wordt hij in wezen dharma (dharmaatmaa) en bereikt hij de eeuwige vrede. Weet zeker, O Kaunteya, dat Mijn toegewijde nooit wordt vernietigd.

32. Maam hi paartha vyapaashritya ye'pi syoeh paapayonayah,
Striyo vaishyaastathaa shoedraaste'pi yaanti paraam gatim.

Want, een toevlucht zoekend in Mij, bereiken zelfs diegenen die zondig zijn van geboorte en vrouwen, vaishyas (kaste van de handelaren) en ook shoedras (kaste van de dienstbaren) het opperste doel.

33. Kim poenarbraahmanaah poenyaa bhaktaa raajarshayastathaa,
Anityamasoekham lokam imam praapya bhajasva maam.

Gekomen in deze vluchtige, vreugdeloze wereld, moet je Me vereren, meer dan de heilige brahmanen en toegewijde koninklijke wijzen (die gemakkelijk het doel bereiken).

34. Manmanaa bhava madbhakto madyaajie maam namaskoeroe,
Maamevaishyasi yoektvaivamaatmaanam matparaayanah.

Wees gevestigd in Mij, wees Mij toegewijd, offer aan Mij, buig voor Mij neer. Aldus het Zelf met Mij verenigd, met Mij als hoogste doel, zul je tot Mij komen.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Raajavidyaa-raajagoehyayogo naama navamo'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift vanYoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het negende gesprek

DE YOGA VAN DE KONINKLIJKE WETENSCHAP EN HET KONINKLIJK GEHEIM

HOOFDSTUK X

ATHA DASHAMO'DHYAAYAH
TIENDE GESPREK

Vibhoeti Yogah

De Yoga van de goddelijke Glories

Shrie Bhagavaan oevaacha:
1. Bhoeya eva mahaabaaho shrinoe me paramam vachah,
Yatte'ham prieyamaanaaya vakshyaami hitakaamyayaa.

Shrie Bhagavaan zei:
Luister nogmaals naar Mijn opperste woord, O Mahaabaaho, je welzijn wensend, verklaar Ik het je, Prieyamaanaaya (die geliefd bent).

2. Na me vidoeh soeraganaah prabhavam na maharshayah,
Ahamaadirhi devaanaam maharshienaam cha sarvashah.

De schare goden noch de grote wijzen kennen Mijn oorsprong, want in elk opzicht ben Ik de bron van alle goden en grote wijzen.

3. Yo maamajamanaadim cha vetti lokamaheshvaram,
Asammoedhah sa martyeshoe sarvapaapaih pramoechyate.

Hij die Mij kent als ongeboren en beginloos, als de grote Heer van de werelden, is, onder alle stervelingen, onbegoocheld en van alle zonde vrij.

4. Boeddhir gnyaanamasammohah kshamaa satyam damah shamah,
Soekham doehkham bhavo'bhaavo bhayam chaabhayameva cha.

Waakzaamheid (boeddhi), Zelfbewustzijn (gnyaana), niet-begoocheling (asammohah), vergevensgezindheid, waarheid, zelfbeheersing, geluk en pijn, geboorte, dood, angst en onbevreesdheid,

5. Ahimsaa samataa toeshtistapo daanam yasho'yashah,
Bhavanti bhaavaa bhoetaanaam matta eva prithagvidhaah.

Geweldloosheid, gelijkmoedigheid, tevredenheid, versterving, liefdadigheid, faam en slechte naam -deze verschillende eigenschappen van de wezens, ontstaan uit Mij alleen.

6. Maharshayah sapta poerve chatvaaro manavastathaa,
Madbhaavaa maanasaa jaataa yeshaam loka imaah prajaah.

De zeven grote wijzen, de vier ouden en de Manoes, begaafd met krachten als de Mijne, werden geboren uit (Mijn) geest. Uit hen zijn deze schepselen in deze wereld geboren.

7. Etaam vibhoetim yogam cha mama yo vetti tattvatah,
So'vikampena yogena yoejyate naatra samshayah.

Hij die deze veelvoudige manifestaties van Mijn wezen (vibhoeti) en Mijn Yogakracht kent, wordt gevestigd in de onwrikbare Yoga. Daar valt niet aan te twijfelen.

8. Aham sarvasya prabhavo mattah sarvam pravartate,
Iti matvaa bhajante maam boedhaa bhaavasamanvitaah.

Ik ben de bron van alles. Uit Mij ontstaan alle dingen. Dat begrijpend, vereren de wijzen Mij met meditatie.

9. Machchittaa madgatapraanaa bodhayantah parasparam,
Kathayantashcha maam nityam toeshyanti cha ramanti cha.

Hun geest in Mij gevestigd, hun leven met Mij versmolten, elkaar verlichtend en altijd over Mij sprekend, zijn ze voldaan en verrukt.

10. Teshaam satatayoektaanaam bhajataam prietipoervakam,
Dadaami boeddhiyogam tam yena maamoepayaanti te.

Hen die altijd verenigd zijn en Mij met liefde vereren, geef Ik Boeddhi Yoga (Yoga van Waakzaamheid), waardoor zij tot Mij komen.

11. Teshaam evaanoekampaartham aham agnyaanajam tamah,
Naashayaamyaatmabhaavastho gnyaanadiepena bhaasvataa.

Uit louter mededogen voor hen, vernietig Ik, verblijvend in hen, de duisternis geboren uit onwetendheid, door de stralende vlam van kennis (gnyaana).

Arjoena oevaacha:
12. Param brahma param dhaama pavitram paramam bhavaan,
Poeroesham shaashvatam divyam aadidevamajam vibhoem.

Arjoena zei:
U bent het opperste Absolute (Brahman), de opperste verblijfplaats, de opperste zuiveraar, de eeuwige Poeroesha, de goddelijke, oorspronkelijke werkelijkheid, ongeboren en aldoordringend.

13. Aahoestvaam rishayah sarve devarshirnaaradastathaa,
Asito devalo vyaasah svayam chaiva bravieshi me.

Alle wijzen hebben u aldus verklaard, zoals ook de goddelijke wijze (devarshi) Naarada, alsook Asita, Devala en Vyaasa (schrijver van de Bhagavad Gietaa). En nu zegt u mij hetzelfde.

14. Sarvametadritam manye yanmaam vadasi keshava,
Na hi te bhagavan vyaktim vidoerdevaa na daanavaah.

Ik geloof dat alles wat u me zegt waar is, O Keshava, waarlijk, O Bhagavan, de goden noch de demonen kennen uw manifestatie.

15. Svayamevaatmanaatmaanam vettha tvam poeroeshottama,
Bhoetabhaavana bhoetesha devadeva jagatpate.

Waarlijk, u zelf kent u zelf door u zelf, O hoogste Poeroesha, O bron en Heer der schepselen, O God der goden, O bestuurder van de wereld!

16. Vaktoem arhasyasheshena divyaa hyaatmavibhoetayah,
Yaabhir vibhoetibhir lokaanimaamstvam vyaapya tishthasi.

U zou inderdaad, zonder voorbehoud, moeten spreken over uw goddelijke glories waarin u bestaat, al deze werelden doordringend.

17. Katham vidyaamaham yogimstvaam sadaa parichintayan,
Keshoe keshoe cha bhaaveshoe chintyo'si bhagavanmayaa.

Hoe zal ik, altijd mediterend, u kennen, O Yogi ? In welke aspecten of dingen, O Bhagavan, kunt u door mij worden overdacht?

18. Vistarenaatmano yogam vibhoetim cha janaardana,
Bhoeyah kathaya triptirhi shrinvato naasti me'mritam.

Beschrijf me nogmaals in detail, O Janaardana, uw Yogakracht en glorie, want ik heb nooit genoeg van uw leven gevend en nectarachtig onderricht.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
19. Hanta te kathayishyaami divyaa hyaatmavibhoetayah,
Praadhaanyatah koeroeshreshtha naastyanto vistarasya me.

Shrie Bhagavaan zei:
Zeer goed, nu zal Ik je in orde van belangrijkheid Mijn goddelijke glories beschrijven, O beste van de Koeroes. Er is geen einde aan hun gedetailleerde beschrijving.

20. Ahamaatmaa goedaakesha sarvabhoetaashayasthitah,
Ahamaadishcha madhyam cha bhoetaanaamanta eva cha.

Ik ben het Zelf, O Goedaakesha, gezeten in het hart van alle wezens. Ik ben het begin, het midden en ook het einde van alle wezens.

21. Aadityaanaamaham vishnoer jyotishaam raviramshoemaan,
Mariechirmaroetaamasmi nakshatraanaamaham shashie.

Onder de aadityas (de zon, die aanwezig is in de twaalf maanden) ben Ik Vishnoe (januari), onder hemellichten de stralende zon. Ik ben Mariechi onder de (negenenveertig) maroets (windgoden). Onder sterren ben Ik de maan.

22. Vedaanaam saamavedo'smi devaanaam asmi vaasavah,
Indriyaanaam manashchaasmi bhoetaanaamasmi chetanaa.

Onder de Vedas ben Ik de Saamaveda. Ik ben Vaasava (Indra) onder de goden. Onder de zintuigen ben Ik de geest en in levende wezens ben Ik intelligentie (chetanaa).

23. Roedraanaam shankarashchaasmi vittesho yaksharakshasaam,
Vasoenaam paavakashchaasmi meroeh shikharinaamaham.

Onder de (elf) roedras (vormen van Shiva) ben Ik Shankara. Onder yakshas en rakshasas (hemelse wezens) de Heer van weelde (Koebera). Onder de vasoes (acht elementen van de natuur) ben Ik het vuur (paavaka) en onder de bergen ben Ik de Meroe.

24. Poerodhasaam cha moekhyam maam viddhipaartha brihaspatim,
Senaanienaamaham skandah sarasaamasmi saagarah.

Onder de priesters, O Paartha, ken Mij als de belangrijkste, Brihaspati (priester van de goden). Onder generaals ben Ik Skanda (de tweede zoon van Shiva en broer van Ganesha). Onder de wateren ben Ik de oceaan.

25. Maharshienaam bhrigoeraham giraamasmyekamaksharam,
Yagnyaanaam japayagnyo'smi sthaavaraanaam himaalayah.

Onder de grote wijzen ben Ik Bhrigoe. Onder woorden ben Ik de ene lettergreep OM. Onder offers ben Ik het offer van Japa en onder onbeweeglijke dingen ben Ik de Himaalaya.

26. Ashvatthah sarvavrikshaanaam devarshienaam cha naaradah,
Gandharvaanaam chitrarathah siddhaanaam kapilo moenih.

Onder alle bomen ben Ik Ashvattha. Onder de goddelijke wijzen ben Ik Naarada. Onder de gandharvas (hemelse wezens), Chitraratha (de koning van de hemelse wezens). Onder de volmaakten, Kapilamoeni (grondlegger van de Saankhya filosofie).

27. Oechchaihshravasamashvaanaam viddhi maamamritodbhavam,
Airaavatam gajendraanaam naraanaam cha naraadhipam.

Ken Me onder paarden als het uit nectar geboren Oechchaisravas, onder olifanten als Airaavata en onder mensen als koning.

28. Aayoedhaanaamaham vajram dhenoenaamasmi kaamadhoek,
Prajanashchaasmi kandarpah sarpaanaamasmi vaasoekih.

Onder wapens ben Ik Vraja (donderhamer). Onder de koeien ben Ik Kaamadhoek (wensvervullende koe). Ik ben Kandarpa (Kaamadeva, de god van de liefde) onder de voorzaten. Onder slangen ben Ik Vaasoeki

(de slang die gebruikt werd om de berg Meroe, bij het karnen van de melkoceaan, in beweging te brengen).

29. Anantashchaasmi naagaanaam varoeno yaadasaamaham,
Pitrienaamaryamaa chaasmi yamah samyamataamaham.

Onder naagaas (niet-giftige slangen) ben ik Ananta. Onder watergoden ben Ik Varoena. Onder voorouders ben Ik Aryama. Onder heersers ben Ik Yama.

30. Prahlaadashchaasmi daityaanaam kaalah kalayataamaham,
Mrigaanaam cha mrigendro'ham vainateyashcha pakshinaam.

En onder demonen ben Ik Prahlaada. Onder rekenaars ben Ik de tijd. Onder dieren ben Ik koning der dieren (de leeuw). Onder vogels ben Ik Vainateya (Garoeda).

31. Pavanah pavataamasmi raamah shastrabhritaamaham
Jhashaanaam makarashchaasmi srotasaamasmi jaahnavie.

Onder zuiveraars ben Ik de wind. Onder strijders ben Ik Raama. Onder vissen ben Ik de haai en onder rivieren de Ganges.

32. Sargaanaamaadirantashcha madhyam chaivaaham arjoena,
Adhyaatmavidyaa vidyaanaam vaadah pravadataamaham.

Van het geschapene ben Ik het begin, het midden en het einde, O Arjoena. Onder de wetenschappen ben ik de wetenschap van het Zelf. Van tegenspraken ben Ik de logica.

33. Aksharaanaamakaaro'smi dvandvah saamaasikasya cha
Ahamevaakshayah kaalo dhaataaham vishvatomoekhah.

Onder letters ben Ik de letter a en onder samengestelde woorden ben Ik de dvanda (vereniging van twee: copulatieve woordsamenstelling). Ik ben waarlijk de onuitputtelijke tijd. Ik ben de verdeler (van de vruchten van handeling) met aangezichten aan alle kanten.

34. Mrityoeh sarvaharashchaaham oedbhavashcha bhavishyataam
Kiertih shriervaakcha naarienaam smritirmedhaadhritih kshamaa.

Ik ben de alverslindende dood en de voorspoed van degenen die voorspoed verdienen. Onder vrouwelijke eigenschappen ben Ik faam, voorspoed, spraak, geheugen, intelligentie, vastberadenheid en vergevensgezindheid.

35. Brihatsaama tathaa saamnaam gaayatrie chhandasaamaham,
Maasaanaam maargashiersho'hamritoenaam koesoemaakarah.

Onder hymnen ben Ik brihatsaama. Onder versmaten ben Ik gaayatrie. Onder de maanden ben Ik maargashiersha (december-januari, meest geschikt voor Yoga) en onder de seizoenen, de bloemrijke lente.

36. Dyoetam chhalayataamasmi tejastejasvinaamaham
Jayo'smi vyavasaayo'smi sattvam sattvavataamaham.

Ik ben het gokken in bedriegers. Ik ben de luister van de luisterrijken. Ik ben overwinning. Ik ben vastberadenheid. Ik ben de goedheid van de goeden.

37. Vrishnienaam vaasoedevo'smi paandavaanaam dhananjayah
Moenienaamapyaham vyaasah kavienaamoeshanaa kavih.

Onder de Vrishnis (een volk) ben Ik Vaasoedeva. Onder de Paandavas ben ik Dhananjaya (Arjoena). Onder wijzen ben Ik Vyaasa en onder dichters ben Ik Oeshanaa.

38. Dando damayataamasmi nietirasmi jigieshataam,
Maunam chaivaasmi goehyaanaam gnyaanam gnyaanavataamaham.

Van bestraffers ben Ik de roede. In degenen die de overwinning zoeken ben Ik staatsmanschap en onder geheimen ben Ik stilte. Ik ben het Zelfbewustzijn kennis (gnyaana) van de wijzen (gnyaanavataam).

39. Yachchaapi sarvabhoetaanaam biejam tadahamarjoena,
Na tadasti vinaa yatsyaanmayaa bhoetam charaacharam.

En wat ook het zaad is van alle wezens, dat ben Ik, O Arjoena. Er is geen wezen, bewegend of onbeweeglijk, dat zonder Mij kan bestaan.

40. Naanto'sti mama divyaanaam vibhoetienaam parantapa,
Esha toeddeshatah prokto vibhoetervistaro mayaa.

Er is geen einde aan Mijn goddelijke glories, O Parantapa. Dit is slechts een korte uiteenzetting door Mij over de bijzonderheden van Mijn goddelijke glories.

41. Yadyad vibhoetimat sattvam shriemadoejitameva vaa,
Tattadevaavagachchha tvam mama tejom'shasambhavam.

Welk wezen ook dat glorierijk, voorspoedig en machtig is, is enkel een manifestatie van een sprankel van Mijn luister.

42. Athavaa bahoenaitena kim gnyaatena tavaarjoena,
Vishtabhyaahamidam kritsnamekaamshena sthito jagat.

Maar wat is het nut van de kennis van al die details voor jou, O Arjoena? Ik ben en draag de hele wereld door een deel van Mezelf.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Vibhoetiyogo naama dashamo'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het tiende gesprek

DE YOGA VAN GODDELIJKE GLORIES

HOOFDSTUK XI

ATHA EKAADASHO'DHYAAYAH
ELFDE GESPREK

Vishvaroepa Darshana Yogah

De Yoga van het Aanschouwen van de kosmische Vorm

Arjoena oevaacha:
1. Madanoegrahaaya paramam goehyamadhyaatmasamgnyitam,
Yattvayoktam vachastena moho'yam vigato mama.

Arjoena zei:
Door dit woord over het hoogste geheim, het Zelf (adhyaatma) genoemd, dat u uit mededogen tot mij sprak, is mijn begoocheling (moha) verdwenen.

2. Bhavaapyayau hi bhoetaanaam shroetau vistarasho mayaa,
Tvattah kamalapatraaksha maahaatmyamapi chaavyayam.

De oorsprong en de vernietiging van de wezens heb Ik waarlijk in detail van u gehoord, O Kamalapatraaksha (bezitter van lotusogen). Ook uw onuitputtelijke grootheid.

3. Evametadyathaattha tvamaatmaanam parameshvara,
Drashtoemichchhaami te roepamaishvaram poeroeshottama.

Zoals u uzelf hebt beschreven, O Parameshvara (opperste Heer), op die manier wens ik u te zien, O Poeroeshottama, in uw goddelijke vorm.

4. Manyase yadi tachchhakyam mayaa drashtoemiti prabho,
Yogeshvara tato me tvam darshayaatmaanamavyayam.

Als u meent, O Prabho (Heer), dat het voor mij mogelijk is het te zien, toon me dan, O Parameshvara, uw onvergankelijke Zelf.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
5. Pashya me paartha roepaani shatasho'tha sahasrashah,
Naanaavidhaani divyaani naanaavarnaakritieni cha.

Shrie Bhagavaan zei:
Aanschouw, O Paartha, Mijn vormen bij honderden en duizenden, van verschillende soorten, goddelijk en met vele kleuren en gestalten.

6. Pashyaadityaan vasoen roedraan ashvinau maroetastathaa,
Bahoenyadrishtapoervaani pashyaashcharyaani bhaarata.

Aanschouw de aadityas, de vasoes, de roedras, de ashvins en de maroets. Aanschouw, O Bhaarata, vele nooit voordien geziene wonderen.

7. Ihaikastham jagatkritsnam pashyaadya sacharaacharam,
Mama dehe goedaakesha yachchaanyad drashtoemichchhasi.

Aanschouw nu, O Goedaakesha, in Mijn lichaam het gehele heelal als één, zowel het bewegende als het niet-bewegende, en wat je ook wens te zien.

8. Na toe maam shakyase drashtoem anenaiva svachakshoeshaa,
Divyam dadaami te chakshoeh pashya me yogamaishvaram.

Maar je kunt me niet aanschouwen met je eigen ogen. Ik geef je het goddelijk oog. Aanschouw Mijn goddelijke Yoga.

Sanjaya oevaacha:
9. Evamoektvaa tato raajan mahaayogeshvaro harih,
Darshayaamaasa paarthaaya paramam roepamaishvaram.

Sanjaya zei:
Na aldus te hebben gesproken, O Koning, toonde de grote Heer van Yoga, Hari, aan Paartha Zijn opperste vorm als Heer.

10. Anekavaktra nayanam anekaadbhoeta darshanam,
Anekadivyaabharanam divyaanekodyataayoedham.

Met ontelbare monden en ogen, met ontelbare wonderbare gezichten, met ontelbare goddelijke sieraden, met ontelbare goddelijke geheven wapens.

11. Divyamaalyaambaradharam divyagandhaanoelepanam,
Sarvaashcharyamayam devam anantam vishvatomoekham.

Getooid met goddelijke bloemenkransen en gewaden, gezalfd met goddelijke zalven, de Al-wonderbare, luisterrijk en eindeloos met aangezichten aan alle kanten.

12. Divi soeryasahasrasya bhavedyoegapadoetthitaa,
Yadi bhaah sadrishie saa syaadbhaasastasya mahaatmanah.

Als aan de hemel de pracht van duizend zonnen tegelijk verscheen, zou dat als de pracht van dat machtige Wezen zijn.

13. Tatraikastham jagatkritsnam pravibhaktamanekadhaa,
Apashyaddevadevasya shariere paandavastadaa.

Daar, in het lichaam van de God der goden, zag Paandava het heelal in één, verdeeld in vele dingen.

14. Tatah sa vismayaavishto hrishtaromaa dhananjayah,
Pranamya shirasaa devam kritaaÕjalirabhaashata.

Daar boog Dhananjaya, vervuld van verbazing, de haren te berge gerezen, het hoofd voor de Heer en sprak met de handpalmen tegen.

Arjoena oevaacha:
15. Pashyaami devaamstava deva dehe
Sarvaamstathaa bhoetavisheshasanghaan,
Brahmaanamiesham kamalaasanastha-
Mrishiemshcha sarvaanoeragaamshcha divyaan.

Arjoena zei:
Ik zie in uw lichaam alle goden en menigten van alle vormen van wezens, O God. Ik zie Brahmaa, de Heer (Schepper) gezeten op de lotus, alle zieners en goddelijke slangen.

16. Anekabaahoedaravaktranetram
Pashyaami tvaam sarvato'nantaroepam,
Naantam na madhyam na poenastavaadim
Pashyaami vishveshvara vishvaroepa.

Ik aanschouw u, wiens vorm oneindig is, aan alle kanten met talloze armen, magen, monden en ogen. Het einde, het midden noch het begin zie ik, O Vishveshvara (Heer van het heelal), O Vishvaroepa (Kosmische Vorm).

17. Kirietinam gadinam chakrinam cha
Tejoraashim sarvato dieptimantam,
Pashyaami tvaam doernirieksh yam samantaad
Dieptaanalaarkadyoetimaprameyam.

Ik zie u met diadeem, knots en discus; een massa van schittering, overal stralend, moeilijk om naar te kijken, overal brandend als laaiend vuur en de zon, en onmetelijk.

18. Tvamaksharam paramam veditavyam
Tvamasya vishvasya param nidhaanam,
Tvamavyayah shaashvatadharmagoptaa
Sanaatanastvam poeroesho mato me.

U bent het onvergankelijke, het opperste Wezen waard te worden gekend. U bent de grote schatkamer van dit heelal. U bent de onvergankelijke Bewaarder van het eeuwige dharma. U bent de oude Poeroesha, denk ik.

19. Anaadimadhyaantamanantavieryam
Anantabaahoem shashisoeryanetram,
Pashyaami tvaam dieptahoetaashavaktram
Svatejasaa vishvamidam tapantam.

Ik zie u zonder begin, midden of einde, oneindig in kracht, met eindeloze armen, zon en maan, uw ogen, het laaiende vuur, uw mond, het heelal verwarmend met uw licht.

20. Dyaavaaprithivyoridamantaram hi
Vyaaptam tvayaikena dishashcha sarvaah,
Drishtvaa'dbhoetam roepamoegram tavedam
Lokatrayam pravyathitam mahaatman.

De ruimte tussen hemel en aarde en alle windstreken worden door u alleen gevuld. Uw wonderbare en verschrikkelijke vorm ziend, O Mahaatma (grote ziel), beven de drie werelden van angst.

21. Amie hi tvaam soerasanghaah vishanti
Kechid bhietaah praaÕjalayo grinanti,
Svastietyoektvaa maharshisiddhasanghaah
Stoevanti tvaam stoetibhih poeshkalaabhih.

Waarlijk in u gaan deze scharen van goden binnen. Sommigen aanroepen u uit vrees met samengevoegde handpalmen. Zeggend "Moge het goed zijn", prijzen groepen grote zieners en volmaakten u met volwaardige hymnen.

22. Roedraadityaa vasavo ye cha saadhyaa
Vishve'shvinau maroetashchoshmapaashcha,
Gandharvayakshaasoerasiddhasanghaa
Viekshante tvaam vismitaashchaiva sarve.

De roedras, aadityas, vasoes, saadhyas, vishvas, ashvins, maroets, oeshmapas, menigten gandharvas, yakshas, asoeras en siddhas, zij allen kijken naar u op, uiterst verbaasd.

23. Roepam mahat te bahoevaktranetram
Mahaabaaho bahoebaahoeroepaadam,
Bahoedaram bahoedamshtraakaraalam
Drishtvaa lokaah pravyathitaastathaa'ham.

Uw onmetelijke vorm ziend met vele monden en ogen, O Mahaabaaho, met vele armen, dijen en voeten, met vele magen en angstaanjagend met vele tanden, zijn de werelden ontzet en ik ook.

24. Nabhahsprisham dieptamanekavarnam
Vyaattaananam dieptavishaalanetram,
Drishtvaa hi tvaam pravyathitaantaraatmaa
Dhritim na vindaami shamam cha vishno.

U ziend, de hemel aanrakend, schitterend met vele kleuren, met opengesperde monden, met grote vurige ogen, ben ik in mijn hart beangst en vind ik moed noch vrede, O Vishnoe (Aldoordringende).

25. Damshtraakaraalaani cha te moekhaani
Drishtvaiva kaalaanalasannibhaani,
Disho na jaane na labhe cha sharma
Prasieda devesha jagannivaasa.

Nu ik uw monden heb gezien met angstaanjagende tanden zoals de vuren der kosmische ontbinding, ken ik zelfs de vier windstreken niet meer en vind ik geen vrede. Heb mededogen, O Devesha (Heer van de goden), O Jagannivaasa (verblijf van het heelal).

26. Amie cha tvaam dhritaraashtrasya poetraah
Sarve sahaivaavanipaalasanghaih,
Bhieshmo dronah soetapoetrastathaa'sau
Sahaasmadieyairapi yodhamoekhyaih.

Al de zonen van Dhritaraashtra met de schare koningen der aarde, Bhieshma, Drona en Karna, met de leiders van onze legerscharen,

27. Vaktraani te tvaramaanaa vishanti
Damshtraakaraalaani bhayaanakaani,
Kechidvilagnaa dashanaantareshoe
Sandrishyante choernitairoettamaangaih.

In uw monden met angstaanjagende tanden en verschrikkelijk om te zien, gaan zij binnen. Sommigen hangen in de openingen tussen de tanden met hun hoofden vermalen tot pulp.

28. Yathaa nadienaam bahavo'mboevegaah
Samoedramevaabhimoekhaah dravanti,
Tathaa tavaamie naralokavieraah
Vishanti vaktraanyabhivijvalanti.

Waarlijk zoals de vele gezwollen rivieren zich in de oceaan storten, zo storten deze helden in de wereld der mensen zich in uw vlammende monden.

29. Yathaa pradieptam jvalanam patangaa
Vishanti naashaaya samriddhavegaah,
Tathaiva naashaaya vishanti lokaas
Tavaapi vaktraani samriddhavegaah.

Zoals motten ijlings in een laaiend vuur hun vernietiging vinden, zo storten ook deze schepselen zich in uw monden in hun vernietiging.

30. Lelihyase grasamaanah samantaal
Lokaan samagraan vadanair jvaladbhih,
Tejobhiraapoerya jagatsamagram
Bhaasastavograah pratapanti vishno.

U likt alle werelden op en verslindt ze aan alle kanten met uw vlammende monden. Uw schrikwekkende stralen vullen laaiend de wereld, O Vishnoe.

31. Aakhyaahi me ko bhavaanoegraroepo
Namo'stoe te devavara prasieda,
Vignyaatoemichchhaami bhavantamaadyam
Na hi prajaanaami tava pravrittim.

Zeg me wie u bent, zo schrikwekkend van vorm. Gegroet bent u, O Vishnoe, heb mededogen. Ik wens u te kennen, het oorspronkelijke Wezen (Aadyam). Ik ken inderdaad uw werking niet.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
32. Kaalo'smi lokakshayakrit pravriddho
Lokaan samaahartoemiha pravrittah,
Rite'pi tvaam na bhavishyanti sarve
Ye'vasthitaah pratyaniekeshoe yodhaah.

Shrie Bhagavaan zei:
Ik ben de machtige wereldvernietigende tijd, hier bezig met de vernietiging der werelden. Zelfs zonder jou, zal geen van de strijders in leven blijven, die in de vijandige legerscharen staan opgesteld.

33. Tasmaat tvam oettishtha yasho labhasva
Jitvaa shatroen bhoengkshva raajyam samriddham,
Mayaivaite nihataah poervameva
Nimittamaatram bhava savyasaachin.

Daarom, sta op en verwerf faam. Overwin de vijanden en geniet het weergaloze koninkrijk. Door Mij zijn zij waarlijk al verslagen. Wees enkel een instrument, O Savyasaachin (O Linkshandige).

34. Dronam cha bhieshmam cha jayadratham cha
Karnam tathaa'nyaanapi yodhavieraan,
Mayaa hataamstvam jahi maa vyathishthaa
Yoedhyasva jetaasi rane sapatnaan.

Drona, Bhieshma, Jayadratha, Karna en andere moedige strijders zijn door Mij al verslagen. Dood hen. Wees niet bezwaard door vrees en vecht en je zult je vijanden overwinnen in de strijd.

Sanjaya oevaacha:
35. Etachchhroetvaa vachanam keshavasya

KritaaÕjalirvepamaanah kirietie,
Namaskritvaa bhoeya evaaha krishnam
Sagadgadam bhietabhietah pranamya.

Sanjaya zei:
Nadat hij de woorden van Keshava had gehoord, diep neerbuigend met samengevoegde handpalmen, sprak de gekroonde opnieuw tot Krishna met een verstikte stem, telkens weer buigend, overweldigd door angst.

Arjoena oevaacha:
36. Sthaane hrishiekesha tava prakiertyaa
Jagat prahrishyatyanoerajyate cha,
Rakshaamsi bhietaani disho dravanti
Sarve namasyanti cha siddhasanghaah.

Arjoena zei:
Het is zoals het hoort, O Hrishiekesha, dat de wereld verrukt is en zich verheugt in uw lof. Rakshasas vluchten beangst in alle richtingen en menigten volmaakten buigen voor u neer.

37. Kasmaachcha te na nameran mahaatman
Garieyase brahmano'pyaadikartre,
Ananta devesha jagannivaasa
Tvamaksharam sadasattatparam yat.

Waarom zouden ze niet neerbuigen, O Mahaatma, voor u die groter bent, de eerste oorzaak, zelfs van de schepper (Brahma), O oneindig Wezen, O Devesha (God der goden), O Jagannivaasa (verblijf van het heelal). U bent het onvergankelijke, het zijn, het niet zijn en dat wat het hoogste is.

38. Tvamaadidevah poeroeshah poeraanas
Tvamasya vishvasya param nidhaanam,
Vettaasi vedyam cha param cha dhaama
Tvayaa tatam vishvamanantaroepa.

U bent de eerste God (aadideva), de oude Poeroesha (poeroeshah poeraana), U bent de opperste toevlucht (paramnidhaanam) van dit heelal (vishvasya), de kenner (vettaa), het kenbare (vedyam) en de opperste verblijfplaats (dhaama). Door u is het heelal doordrongen, O Anantaroepa (wezen van oneindige vorm)

39. Vaayoeryamo'gnirvaroenah shashaankah
Prajaapatistvam prapitaamahashcha,
Namo namaste'stoe sahasrakritvah
Poenashcha bhoeyo'pi namo namaste.

U bent Vaayoe, Yama, Agni, Varoena, de Maan, de Schepper en de Overgrootvader (de Vader van de Schepper). Gegroet, gegroet bent u, duizendmaal (namo namaste'stoe sahasrakritvah) en opnieuw gegroet, gegroet bent u.

40. Namah poerastaadatha prishthataste
Namo'stoe te sarvata eva sarva,

Anantavieryaamitavikramastvam
Sarvam samaapnoshi tato'si sarvah.

Gegroet bent u, vooraan en achteraan. Gegroet bent u aan alle kanten, O Sarva (alles). U, oneindig in kracht en moed, doordringt alles en bent daarom alles.

41. Sakheti matvaa prasabham yadoektam
He krishna he yaadava he sakheti,
Ajaanataa mahimaanam tavedam
Mayaa pramaadaat pranayena vaapi.

Wat ik in aanmatiging zei, uit zorgeloosheid of liefde, u aansprekend met O Krishna, O Yaadava, He Sakhaa (vriend), u louter beschouwend als een vriend, onwetend van uw grootheid,

42. Yachchaavahaasaartham asatkrito'si
Vihaarashayyaasanabhojaneshoe,
Eko'thavaapyachyoeta tatsamaksham
Tatkshaamaye tvaamaham aprameyam.

Hoe ik u ook beledigd heb, voor de pret tijdens het spel, rustend, zittend of aan de maaltijd, met u alleen, O Achyoeta, of in gezelschap, ik smeek u vergeef het me, O Aprameyam (onmetelijke).

43. Pitaasi lokasya charaacharasya
Tvamasya poejyashcha goeroergarieyaan,
Na tvatsamo'styabhyadhikah koeto'nyo
Lokatraye'pyapratimaprabhaava.

U bent de Vader van deze wereld, van wat beweegt en niet beweegt. U moet door deze wereld worden vereerd, u de grootste Goeroe. Niemand bestaat die uw gelijke is; hoe kan er dan iemand zijn die groter is dan u in de drie werelden, O Apratimaprabhaava (van ongeëvenaarde kracht)?

44. Tasmaatpranamya pranidhaaya kaayam
Prasaadaye tvaamahamieshamiedyam,
Piteva poetrasya sakheva sakhyoeh
Priyahpriyaayaarhasi deva sodhoem.

Daarom, u groetend, dit lichaam in onderwerping, smeek ik u om vergiffenis, O Ieshamiedyam (aanbiddelijke Heer). Zoals een vader zijn zoon, een vriend zijn vriend en een minnaar zijn geliefde, zo ook moet u me vergeven, O Deva (God).

45. Adrishtapoervam hrishito'smi drishtvaa
Bhayena cha pravyathitam mano me,
Tadeva me darshaya deva roepam
Prasieda devesha jagannivaasa.

Ik ben verheugd te hebben gezien wat nooit voordien werd gezien en toch is mijn geest ellendig van angst. Toon me die (vorige) vorm alleen, O Deva. Heb mededogen (prasieda), O Devesha (God der goden), Jagannivaasa (verblijfplaats van het heelal).

46. Kirietinam gadinam chakrahastam
Ichchhaami tvaam drashtoemaham tathaiva,

Tenaiva roepena chatoerbhoejena
Sahasrabaaho bhava vishvamoerte.

Ik verlang ernaar u te zien zoals voorheen, gekroond, een scepter dragend, met de discus in uw hand, in uw vroegere vorm alleen, met vier armen, O Sahasrabaaho (duizendarmige), O Vishvamoerte (kosmische vorm).

Shrie Bhagavaan oevaacha:
47. Mayaa prasannena tavaarjoenedam
Roepam param darshitamaatmayogaat,
Tejomayam vishvamanantamaadyam
Yanme tvadanyena na drishtapoervam.

Shrie Bhagavaan zei:
Genadig, O Arjoena, werd je, door Mij, door Mijn eigen Yogakracht, deze kosmische vorm getoond, vol van luister, oorspronkelijk en oneindig. Deze kosmische vorm van Mij werd nog nooit door iemand gezien behalve jou.

48. Na vedayagnyaadhyayanairna daanair
Na cha kriyaabhirna tapobhiroegraih,
Evam roepah shakya aham nriloke
Drashtoem tvadanyena karoepraviera.

Niet door de studie van de Vedas, door offers of door giften, door rituelen of door strenge versterving, kan Ik in deze wereld der mensen in deze vorm worden gezien door anderen dan jijzelf, O Koeroepraviera (grote held van de Koeroes).

49. Maa te vyathaa maa cha vimoedhabhaavo
Drishtvaa roepam ghoramiedringmamedam,
Vyapetabhieh prietamanaah poenastvam
Tadeva me roepamidam prapashya.

Wees niet bevreesd of verbijsterd bij het zien van Mijn verschrikkelijke vorm. Aanschouw Me opnieuw, zonder angst en blij van hart, in Mijn vroegere vorm.

Sanjaya oevaacha:
50. Ityarjoenam vaasoedevastathoktvaa
Svakam roepam darshayaamaasa bhoeyah,
Aashvaasayaamaasa cha bhietamenam
Bhoetvaa poenah saumyavapoermahaatmaa.

Sanjaya zei:
Na aldus te hebben gesproken tot Arjoena, toonde Vaasoedeva opnieuw Zijn eigen vorm. Zijn vriendelijke vorm aannemend, troostte de Mahaatma degene die beangst was.

Arjoena oevaacha:
51. Drishtvedam maanoesham roepam tava saumyam janaardana,
Idaaniemasmi samvrittah sachetaah prakritim gatah.

Arjoena zei:
Nu ik uw vriendelijke menselijke vorm heb gezien, O Janaardana, ben ik rustig en tot mezelf gekomen.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
52. Soedoerdarshamidam roepam drishtavaanasi yanmama,
Devaa apyasya roepasya nityam darshanakaangkshinah.

Shrie Bhagavaan zei:
Zeer moeilijk is het inderdaad deze vorm van Mij te zien, die je hebt gezien. Zelfs de goden verlangen er altijd naar hem te aanschouwen.

53. Naa ham vedairna tapasaa na daanena na chejyayaa,
Shakya evamvidho drashtoem drishtavaanasi maam yathaa.

Door Vedas noch versterving, door gift noch offer kan Ik in deze vorm worden gezien, zoals jij me hebt gezien.

54. Bhaktyaa tvananyayaa shakyam aham evamvidho'rjoena,
Gnyaatoem drashtoem cha tattvena praveshtoem cha parantapa.

Maar door onwrikbare devotie kan Ik, in die vorm, O Parantapa, worden gekend, gezien in werkelijkheid en binnengegaan.

55. Matkarmakrinmatparamo madbhaktah sangavarjitah,
Nirvairah sarvabhoeteshoe yah sa maameti paandava.

Wie voor Mij handelt, met Mij als Hoogste, Mij toegewijd, vrij van gehechtheid en die jegens geen enkel wezen vijandschap koestert, hij komt tot Mij, O Paandava.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Vishvaroepa Darshanayogo naama ekaadasho'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het elfde gesprek

DE YOGA VAN HET AANSCHOUWEN VAN DE KOSMISCHE VORM

HOOFDSTUK XII

ATHA DVAADASHO'DHYAAYAH
TWAALFDE GESPREK

Bhakti Yogah

De Yoga van Devotie

Arjoena oevaacha:
1. Evam satatayoektaa ye bhaktaastvaam paryoepaasate,
Ye chaapyaksharamavyaktam teshaam ke yogavittamaah.

Arjoena zei:
De toegewijden (bhaktas) die u, aldus verenigd, altijd vereren en zij die het onvergankelijke ongemanifesteerde (aksharam avyakta) vereren, wie van hen is meest bedreven in Yoga?

Shrie Bhagavaan oevaacha:
2. Mayyaaveshya mano ye maam nityayoektaa oepaasate,
Shraddhayaa parayopetaaste me yoektatamaa mataah.

Shrie Bhagavaan zei:
Zij die, hun geest op Mij gevestigd, Mij vereren, altijd verenigd en vervuld van het hoogste geloof (shraddhaa), zijn naar Mijn mening best in Yoga (yoekta, verenigd).

3. Ye tvaksharamanirdeshyamavyaktam paryoepaasate,
Sarvatragamachintyam cha koetasthamachalam dhroevam.

Maar zij die het onvergankelijke, het ondefinieerbare, het ongemanifesteerde, het alomtegenwoordige, het ondenkbare, het onveranderlijke, het onbeweeglijke, het eeuwige vereren,

4. Samniyamyendriyagraamam sarvatra samaboeddhayah,
Te praapnoevanti maameva sarvabhoetahite rataah.

Met alle zintuigen beheerst, gelijkmoedig overal, zich verheugend in het welzijn van alle wezens, ook zij komen waarlijk tot Mij.

5. Klesho'dhikatarasteshaam avyaktaasaktachetasaam,
Avyaktaa hi gatirdoehkham dehavadbhiravaapyate.

Groter is hun moeilijkheid wier geest gevestigd is op het ongemanifesteerde, want hun doel, het ongemanifesteerde, is voor belichaamden moeilijk te bereiken.

6. Ye toe sarvaani karmaani mayi sannyasya matparaah
Ananyenaiva yogena maam dhyaayanta oepaasate.

Maar zij die Mij vereren, alle handelingen in Mij verzakend, met Mij als hoogste doel, over Mij mediterend met eenpuntige Yoga (ananyena Yogena),

7. Teshaamaham samoeddhartaa mrityoesamsaarasaagaraat,
Bhavaami nachiraat paartha mayyaaveshitachetasaam.

Van hen wier geest op Mij gevestigd is, O Paartha, word Ik eerlang de redder uit de oceaan van sterfelijk samsaara (zintuiglijkheid).

8. Mayyeva mana aadhatsva mayi boeddhim niveshaya,
Nivasishyasi mayyeva ata oerdhvam na samshayah.

Plaats je geest in Mij alleen, je intellect (boeddhi) in Mij, je zult hierna zonder twijfel alleen in Mij leven.

9. Atha chittam samaadhaatoem na shaknoshi mayi sthiram,
Abhyaasayogena tato maamichchhaaptoem dhananjaya.

Ben je niet in staat de geest vast en gelijk te maken in Mij zoek Mij dan te bereiken door door de Yoga van voortdurende oefening (abhyaasa Yogena), O Dhananjaya.

10. Abhyaase'pyasamartho'si matkarmaparamo bhaava,
Madarthamapi karmaani koervansiddhimavaapsyasi.

Ben je zelfs niet in staat Abhyaasa Yoga te beoefenen, neem je dan voor alle werk te verrichten ter wille van Mij. Zelfs door te handelen ter wille van Mij, zul je de volmaaktheid bereiken.

11. Athaitadapyashakto'si kartoem madyogamaashritah,
Sarvakarmaphalatyaagam tatah koeroe yataatmavaan.

Ben je zelfs daartoe niet in staat, zoek dan een toevlucht in vereniging met Mij (Mad Yogam, Mijn Yoga), en geef alle vruchten van handeling op, het zelf beheerst.

12. Shreyo hi gnyaanamabhyaasaat gnyaanaaddhyaanam vishishyate
Dhyaanaat karmaphalatyaagas tyaagaachchhaantir anantaram.

Beter dan oefening (abhyaasa) is kennis (gnyaana) inderdaad. Boven kennis (gnyaana) munt meditatie uit. Beter dan meditatie is het verzaken van de vruchten van handeling (karmaphalatyaaga), want op verzaking volgt onmiddellijk vrede (shaanti).

13. Adveshtaa sarvabhoetaanaam maitrah karoena eva cha,
Nirmamo nirahankaarah samadoehkhasoekhah kshamie.

Hij die voor geen enkel wezen afkeer voelt, vriendelijk en mededogend is, zonder het gevoel dat iets van mij is (nir mama) en zonder egoïsme, gelijk in vreugde en pijn en vergevensgezind,

14. Santoeshtah satatam yogie yataatmaa dridhanishchayah,
Mayyarpitamanoboeddhiryo madbhaktah sa me priyah.

Altijd tevreden, gevestigd in meditatie, zelfbeheerst, vastberaden, de geest en het intellect aan Mij toegewijd, hij, mijn toegewijde (bhakta), is Me dierbaar.

15. Yasmaannodvijate loko lokaannodvijate cha yah,
Harshaamarshabhayodvegairmoekto yah sa cha me priyah.

Hij door wie de wereld niet in beroering wordt gebracht en die door de wereld niet kan worden beroerd, die bevrijd is van vreugde (van de hang naar vreugde), hebzucht, vrees en angst, hij is Me dierbaar.

16. Anapekshah shoechirdaksha oedaasieno gatavyathah,
Sarvaarambhaparityaagie yo madbhaktah sa me priyah.

Hij die vrij is van gemis, zuiver, bedreven, onbetrokken en onberoerd, alle ondernemen of aanvatten opgevend, Mijn toegewijde, hij is Me dierbaar.

17. Yona hrishyati na dveshti na shochati na kaangkshati,
Shoebhaashoebhaparityaagie bhaktimaan yah sa me priyah.

Hij die zich verheugt noch haat, jammert noch begeert, goed en kwaad opgevend, en die vol van devotie is, hij is Mij dierbaar.

18. Samah shatrau cha mitre cha tathaa maanaapamaanayoh,
Shietoshnasoekhadoehkheshoe samah sangavivarjitah.

Hij die gelijk (sama) is voor vriend en vijand en in eer en oneer, die gelijk is in koude en hitte en in vreugde en pijn, die vrij is van gehechtheid,

19. Toelyanindaastoetirmaunie santoeshto yena kenachit,
Aniketah sthiramatir bhaktimaan me priyo narah.

Hij voor wie blaam en lof gelijk zijn, die beoefenaar van stilzwijgen (maunie), tevreden met om het even wat, dakloos, vastberaden en vol van devotie is, hij is me dierbaar.

20. Ye toe dharmyaamritamidam yathoktam paryoepaasate,
Shraddhadhaanaah matparamaa bhaktaaste'tieva me priyaah.

Zij voorwaar, die dit onsterfelijk dharma volgen, zoals hier beschreven, vervuld van vertrouwen en met Mij als het hoogste, die toegewijden zijn Me uitermate dierbaar.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Bhaktiyogo naama dvaadasho'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna enArjoena, eindigt het twaalfde gesprek

DE YOGA VAN DEVOTIE

HOOFDSTUK XIII

ATHA TRAYODASHO'DYAAYAH
DERTIENDE GESPREK

Kshetra Kshetragnya Vibhaaga Yogah

De Yoga van het Onderscheid tussen het Veld en de Kenner van het Veld

Arjoena oevaacha:
1. Prakritim poeroesham chaiva kshetram kshetragnyameva cha,
Etadveditoemichchhaami gnyaanam gnyeyam cha keshava.

Arjoena zei:
De natuur (prakriti, het veranderende en vergankelijke) en Bewustzijn (Poeroesha, het onvergankelijke), ook het veld (kshetram) en de kenner van het veld (kshetragnyam), kennis (gnyaanam) en wat moet gekend worden (gnyeyam), wens ik te kennen, O Keshava.

Shrie Bhagavaan oevaacha:
2. Idam sharieram kaunteya kshetramityabhidhieyate,
Etadyo vetti tam praahoeh kshetragnya iti tadvidah.

Shrie Bhagavaan zei:
Dit lichaam, O Kaunteya, wordt het veld genoemd. Hij die het kent wordt door de wijzen de kenner van het veld genoemd.

3. Kshetragnyam chaapi maam viddhi sarvakshetreshoe bhaarata,
Kshetrakshetragnyayor gnyaanam yattajgnyaanam matam mama.

Ken Mij ook als de kenner van het veld in alle velden, O Bhaarata. Kennis van het veld en de kenner van het veld wordt door Mij als dé kennis beschouwd.

4. Tat kshetram yachcha yaadrik cha yadvikaari yatashcha yat,
Sa cha yo yatprabhaavashcha tatsamaasena me shrinoe.

Wat het veld is en van welke aard, wat zijn veranderingen zijn, waarvandaan en ook wie Hij (de kenner van het veld) is en welke zijn krachten zijn, hoor dat van Mij in het kort.

5. Rishibhirbahoedhaa gietam chhandobhirvividhaih prithak,
Brahmasoetrapadaishchaiva hetoemadbhirvinishchitaih.

De wijzen hebben (dat) bezongen op vele manieren, in vele verschillende gezangen en met suggestieve aforismen over het Absolute (Brahman), gekenmerkt door logica.

6. Mahaabhoetaanyahankaaro boeddhiravyaktameva cha,
Indriyaani dashaikam cha paÕcha chendriyagocharaah.

De grote elementen (ether, lucht, vuur, water en aarde), de ik-maker (ahamkaara, egoïsme), het intellect (boeddhi) en ook de ongemanifesteerde natuur (avyaktam, moelaprakriti of ongemanifesteerde materie), de tien zintuigen (vijf zintuigen van waarneming en vijf zintuigen van actie) en de ene (de geest) en de vijf zintuiglijke voorwerpen (de vijfvoudige ervaring via vijf zintuigen),

7. Ichchhaa dveshah soekham doehkham sanghaatashchetanaa dhritih,
Etat kshetram samaasena savikaaramoedaahritam.

Begeerte (ichchhaa), afkeer (dvesha), geluk (soekha), pijn (doehkha), het aggregaat of de lichaamservaring (samghaata), intelligentie (chetana) en kracht (dhriti), aldus werd het veld met zijn veranderingen in het kort beschreven.

8. Amaanitvam adambhitvam ahimsaa kshaantiraarjavam,
Aachaaryopaasanam shaucham sthairyamaatmavinigrahah.

Nederigheid, pretentieloosheid, geweldloosheid, verdraagzaamheid, oprechtheid, ontvankelijkheid voor de leraar, zuiverheid, kalmte, zelfbeheersing,

9. Indriyaartheshoe vairaagyamanahankaara eva cha,
Janmamrityoejaraavyaadhi doehkhadoshaanoe darshanam.

Onthechting voor de zintuiglijke voorwerpen en afwezigheid van egoïsme, het zien van het euvel in geboorte, dood, ouderdom, ziekte en pijn,

10. Asaktiranabhishvangah poetradaaragrihaadishoe,
Nityam cha samachittatvam ishtaanishtopapattishoe.

Ongehechtheid, niet-vereenzelviging van het zelf met zoon, echtgenote, thuis en de rest, en voortdurende gelijkheid van de geest bij het bereiken van aantrekkelijke en onaantrekkelijke dingen,

11. Mayi chaananyayogena bhaktiravyabhichaarinie,
Viviktadesha sevitvam aratir janasamsadi.

Onwrikbare devotie tot Mij door de Yoga van niet-gescheidenheid, een toevlucht zoekend in eenzame plaatsen en tegenzin voor de gemeenschap van mensen,

12. Adhyaatma gnyaana nityatvam tattva gnyaanaartha darshanam,
Etajgnyaanamiti proktam agnyaanam yadato'nyathaa.

Voortdurend Zelfbewustzijn, het zien van het einde van ware kennis, dat is gnyaana en wat daar tegenover staat is agnyaana (onwetendheid).

13. Gnyeyam yattat pravakshyaami yajgnyaatvaa'mritamashnoete,
Anaadimatparam brahma na sattannaasadoechyate.

Ik zal je beschrijven wat moet worden gekend en waardoor men, dat kennend, de onsterfelijkheid bereikt, het beginloze opperste Absolute (Brahman), zijn noch niet-zijn genoemd.

14. Sarvatah paanipaadam tat sarvato'kshishiromoekham,
Sarvatah shroetimalloke sarvamaavritya tishthati.

Met handen en voeten overal, met ogen, hoofden en monden overal, met oren overal, bestaat Hij in de wereld allesomvattend.

15. Sarvendriyagoenaabhaasam sarvendriyavivarjitam,
Asaktam sarvabhrichchaiva nirgoenam goenabhoktri cha.

Stralend in de functies van alle zintuigen en toch zonder zintuigen; ongehecht en toch alles dragend; zonder eigenschappen en toch hun waarnemer,

16. Bahirantashcha bhoetaanaam acharam charameva cha,
Soekshmatvaat tadavignyeyam doerastham chaantike cha tat.

Buiten en in wezens, het onbeweeglijke en het bewegende, door Zijn subtiliteit onkenbaar en dichtbij en veraf is Dat.

17. Avibhaktam cha bhoeteshoe vibhaktamiva cha sthitam,
Bhoetabhartri cha tajgnyeyam grasishnoe prabhavishnoe cha.

En onverdeeld, bestaat Hij toch alsof verdeeld in wezens. Hij moet worden gekend als de basis van alle wezens. Hij verslindt en Hij schept.

18. Jyotishaamapi tajjyotistamasah paramoechyate,
Gnyaanam gnyeyam gnyaanagamyam hridi sarvasya vishthitam.

Dat, het Licht van alle lichten, wordt voorbij duisternis genoemd. Het is kennis (gnyaanam), wat moet worden gekend (gnyeyam) en het is door kennis te bereiken (gnyaanagamyam), gezeten in het hart van allen.

19. Iti kshetram tathaa gnyaanam gnyeyam choktam samaasatah,
Madbhakta etadvignyaaya madbhaavaayopapadyate.

Aldus werden het veld, kennis en het kenbare, bondig beschreven. Dit wetend, gaat Mijn toegewijde binnen in Mijn wezen.

20. Prakritim poeroesham chaiva viddhyaanaadie oebhaavapi,
Vikaaraamshcha goenaamshchaiva viddhi prakritisambhavaan.

Weet dat de natuur (prakriti, materie) en Bewustzijn (Poeroesha) beide beginloos zijn en dat alle veranderingen en eigenschappen (goenas) geboren zijn uit prakriti.

21. Kaaryakaaranakartritve hetoeh prakritiroechyate,
Poeroeshah soekhadoehkhaanaam bhoktritve hetoeroechyate.

In de productie van oorzaak en gevolg wordt prakriti de oorzaak genoemd en in het ervaren van vreugde en pijn wordt Poeroesha de oorzaak genoemd.

22. Poeroeshah prakritistho hi bhoenkte prakritijaan goenaan,
Kaaranam goenasango'sya sadasadyoni janmasoe.

De Poeroesha, gezeten in prakriti, ervaart de uit prakriti geboren eigenschappen (goenas). Gehechtheid aan de eigenschappen (goenas) is de oorzaak van zijn geboorte in een goede of slechte moederschoot.

23. Oepadrashtaanoemantaa cha bhartaa bhoktaa maheshvarah,
Paramaatmeti chaapyoekto dehe'smin poeroeshah parah.

De opperste Poeroesha in dit lichaam wordt ook toeschouwer, toelater, ondersteuner, genieter, grote Heer (Maheshvara) en hoogste Zelf (Paramaatmaa) genoemd.

24. Ya evam vetti poeroesham prakritim cha goenaih saha,
Sarvathaa vartamaano'pi na sa bhoeyo'bhijaayate.

Hij die aldus Poeroesha en prakriti samen met de eigenschappen (goenas) kent, wordt niet wedergeboren, ongeacht de omstandigheden waarin hij leeft.

25. Dhyaanenaatmani pashyanti kechidaatmaanamaatmanaa,
Anye saankhyena yogena karmayogena chaapare.

Sommigen aanschouwen het Zelf in het Zelf door het Zelf door meditatie, anderen door Saankhya Yoga (Gnyaana Yoga), anderen door Karma Yoga.

26. Anye tvevamajaanantah shroetvaanyebhya oepaasate,
Te'pi chaatitarantyeva mrityoem shroetiparaayanaah.

Nog anderen, die dat niet weten, vereren zoals ze hebben gehoord van anderen. Ook zij gaan voorbij de dood door wat ze hebben gehoord als opperste toevlucht te beschouwen.

27. Yaavat sanjaayate kinchit sattvam sthaavarajangamam,
Kshetrakshetragnyasamyogaat tadviddhi bharatarshabha.

Weet, O beste der Bhaaratas, dat ieder wezen dat wordt geboren, onbeweeglijk of bewegend, ontstaat uit de vereniging van het veld en de kenner van het veld.

28. Samam sarveshoe bhoeteshoe tishthantam parameshvaram,
Vinashyatsvavinashyantam yah pashyati sa pashyati.

Hij ziet die de opperste Heer (Parameshvaram) ziet, gelijkelijk bestaand in alle wezens, het onvergankelijke in het vergankelijke.

29. Samam pashyan hi sarvatra samavasthitamieshvaram,
Na hinastyaatmanaa'tmaanam tato yaati paraam gatim.

Hij ziet dat dezelfde Heer overal gelijkelijk verblijft en vernietigt het Zelf niet door het zelf. Hij gaat naar het hoogste doel.

30. Prakrityaiva cha karmaani kriyamaanaani sarvashah,
Yah pashyati tathaa'tmaanam akartaaram sa pashyati.

Hij ziet die ziet dat alle handelingen verricht worden door de natuur alleen en dat het Zelf zonder actie is.

31. Yadaa bhoetaprithagbhaavam ekastham anoepashyati,
Tata eva cha vistaaram brahma sampadyate tadaa.

Ziet hij de hele verscheidenheid van wezens als rustend in de ene, ontstaan uit dat alleen, dan wordt hij het Absolute (Brahman).

32. Anaaditvaan nirgoenatvaat paramaatmaayam avyayah,
Sharierastho'pi kaunteya na karoti na lipyate.

Het opperste Zelf, zonder begin en zonder goenas, onvergankelijk hoewel verblijvend in het lichaam, O Kaunteya, handelt niet en blijft onbezoedeld.

33. Yathaa sarvagatam saukshmyaadaakaasham nopalipyate,
Sarvatraavasthito dehe tathaatmaa nopalipyate.

Zoals de aldoordringende ether, door zijn subtiliteit onbezoedeld blijft, zo blijft ook het overal in het lichaam gezeten Zelf onbezoedeld.

34. Yathaa prakaashayatyekah kritsnam lokamimam ravih,
Kshetram kshetrie tathaa kritsnam prakaashayati bhaarata.

Zoals de ene zon de hele wereld verlicht, zo verlicht de bewoner van het veld (kshetrie) het hele veld, O Bhaarata.

35. Kshetrakshetragnyayor evam antaram gnyaanachakshoeshaa,
Bhoetaprakritimoksham cha ye vidoer yaanti te param.

Zij die, door het oog van kennis (gnyaanachakshoeshaa), het onderscheid zien tussen het veld en de kenner van het veld en die bevrijd zijn van het wezen van prakriti (vereenzelviging), gaan naar het opperste.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Kshetrakshetragnyavibhaagayogo naama trayodasho'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna enArjoena, eindigt het dertiende gesprek

DE YOGA VAN HET ONDERSCHEID TUSSEN HET VELD EN DE KENNER VAN HET VELD

HOOFDSTUK XIV

ATHA CHATOERDASHO'DHYAAYAH
VEERTIENDE GESPREK

Goenatraya Vibhaaga Yogah

De Yoga van het Onderscheid tussen de drie Goenas

Shrie Bhagavaan oevaacha:
1. Param bhoeyah pravakshyaami gnyaanaanaam gnyaanamoettamam,
Yajgnyaatvaa moenayah sarve paraam siddhimito gataah.

Shrie Bhagavaan zei:
Opnieuw zal Ik de opperste kennis van de kennis (gnyaanaanaam gnyaanam) verklaren, waardoor alle wijzen, ze gekend hebbend, hierna tot de opperste volmaaktheid zijn gegaan.

2. Idam gnyaanam oepaashritya mama saadharmyam aagataah,
Sarge'pi nopajaayante pralaye na vyathanti cha.

Zij die hun toevlucht in die kennis zochten en eenheid met Mij hebben bereikt, worden niet geboren bij de schepping, noch worden ze verstoord op het ogenblik van de kosmische ontbinding (pralaya).

3. Mama yonirmahadbrahma tasmin garbham dadhaamyaham,
Sambhavah sarvabhoetaanaam tato bhavati bhaarata.

Mijn moederschoot (yoni) is groot Brahma (Mahadbrahma, de natuur). Daarin plaats Ik het zaad. Vandaar, O Bhaarata, is de geboorte van alle wezens.

4. Sarvayonishoe kaunteya moertayah sambhavanti yaah,
Taasaam brahma mahadyonir aham biejapradah pitaa.

Van iedere vorm, O Kaunteya, in welke moederschoot ook, is Mahadbrahma de moederschoot, Ik de zaadgevende Vader.

5. Sattvam rajastama iti goenaah prakriti sambhavaah,
Nibadhnanti mahaabaaho dehe dehinam avyayam.

Zuiverheid, rusteloosheid en traagheid (sattva, rajas en tamas) zijn uit de natuur (prakriti) geboren eigenschappen (goenas), O Mahaabaaho (sterkarmige), en binden de onvernietigbare belichaamde aan het lichaam.

6. Tatra sattvam nirmalatvaat prakaashakam anaamayam,
Soekhasangena badhnaati gnyaanasangena chaanagha.

Van deze bindt sattva, dat door zijn smetteloosheid helder en gezond is, door gehechtheid aan geluk en door gehechtheid aan kennis, O Anagha (zondeloze).

7. Rajo raagaatmakam viddhi trishnaasangasamoedbhavam,
Tannibadhnaati kaunteya karmasangena dehinam.

Weet dat rajas van nature passie is, de bron van dorst (naar ervaringen en gehechtheid). Het bindt de belichaamde, O Kaunteya, door gehechtheid aan handeling (doenerschap).

8. Tamastvagnyaanajam viddhi mohanam sarvadehinaam,
Pramaadaalasyanidraabhis tannibadhnaati bhaarata.

Maar weet dat tamas geboren is uit onwetendheid, alle belichaamde wezens misleidend. Het bindt, O Bhaarata, door onachtzaamheid, lusteloosheid en slaap.

9. Sattvam soekhe sanjayati rajah karmani bhaarata,
Gnyaanamaavritya toe tamah pramaade sanjayatyoeta.

Sattva hecht zich aan geluk, rajas aan handeling, O Bhaarata, terwijl tamas waarlijk alle kennis (gnyaana) verbergt en zich hecht aan onachtzaamheid.

10. Rajastamashchaabhibhoeya sattvam bhavati bhaarata,
Rajah sattvam tamashchaiva tamah sattvam rajastathaa.

Er ontstaat (overheerst) sattva, O Bhaarata, als rajas en tamas overmeesterd zijn. Rajas, als sattva en tamas overmeesterd zijn. En tamas, als sattva en rajas overmeesterd zijn.

11. Sarvadvaareshoe dehe'smin prakaasha oepajaayate,
Gnyaanam yadaa tadaa vidyaa dvivriddham sattvamityoeta.

Schijnt er licht (prakaasha) door elke poort (zintuig) van het lichaam, dan mag worden aangenomen dat sattva overheerst.

12. Lobhah pravrittir aarambhah karmanaam ashamah sprihaa,
Rajasyetaani jaayante vivriddhe bharatarshabha.

Hebzucht, activiteit, het ondernemen van acties, rusteloosheid en hartstocht ontstaan wanneer rajas overheerst, O beste der Bhaaratas.

13. Aprakaasho'pravrittishcha pramaado moha eva cha,
Tamasyetaani jaayante vivriddhe koeroenandana.

Duisternis, inertie, onachtzaamheid en begoocheling ontstaan wanneer tamas overheerst, O Koeroenandana (zoon van de Koeroes).

14. Yadaa sattve pravriddhe toe pralayam yaati dehabhrit,
Tadottamavidaam lokaan amalaan pratipadyate.

Sterft de belichaamde wanneer sattva overheerst, dan bereikt hij de vlekkeloze werelden van de kenners van het hoogste.

15. Rajasi pralayam gatvaa karmasangishoe jaayate,
Tathaa pralienastamasi moedhayonishoe jaayate.

Sterft hij in rajas, dan wordt hij geboren onder degenen die gehecht zijn aan actie. Stervend in tamas, wordt hij geboren uit de moederschoot van de redelozen.

16. Karmanah soekritasyaahoeh saattvikam nirmalam phalam,
Rajasastoe phalam doehkham agnyaanam tamasah phalam.

De vrucht van goede handeling, zeggen ze, is saattvisch en zuiver; de vrucht van rajas is pijn, en onwetendheid is de vrucht van tamas.

17. Sattvaat sanjaayate gnyaanam rajaso lobha eva cha,
Pramaadamohau tamaso bhavato'gnyaanameva cha.

Uit sattva ontstaat kennis (gnyaana) en hebzucht ontstaat uit rajas. Onachtzaamheid en misleiding ontstaan uit tamas, en ook onwetendheid.

18. Oerdhvam gachchhanti sattvasthaa madhye tishthanti raajasaah,
Jaghanyagoenavrittisthaa adho gachchhanti taamasaah.

Zij die gevestigd zijn in sattva gaan opwaarts. De raajasische mensen verblijven in het midden en taamasische mensen, verblijvend in de functie van de laagste goena, gaan neerwaarts.

19. Naanyam goenebhyah kartaaram yadaa drashtaanoepashyati,
Goenebhyashcha param vetti madbhaavam so'dhigachchhati.

De ziener die geen andere doener waarneemt dan de goenas en degene kent die hoger is dan de goenas, hij treedt Mijn wezen binnen.

20 Goenaanetaanatietya trien dehie dehasamoedbhavaan,
Janmamrityoejaraadoehkhair vimoekto'mritamashnoete.

De belichaamde die voorbij de drie goenas gaat, waaruit het lichaam is ontstaan, is vrij van geboorte, dood, verval en pijn en bereikt onsterfelijkheid.

Arjoena oevaacha:
21. Kairlingais trien goenaanetaan atieto bhavati prabho,
Kimaachaarah katham chaitaam strien goenaan ativartate.

Arjoena zei:
Wat zijn de kentekens van degene die uitgestegen is boven de drie eigenschappen (goenas), O Prabho (Heer)? Wat is zijn gedrag en hoe ontstijgt hij de drie goenas ?

Shrie Bhagavaan oevaacha:
22. Prakaasham cha pravrittim cha mohameva cha paandava,
Na dveshti sampravrittaani na nivrittaani kaangkshati.

Shrie Bhagavaan zei:
Wanneer licht (prakaasam), activiteit (pravrittim) en begoocheling (moham) aanwezig zijn, O Paandava, heeft hij er geen afkeer voor en hij verlangt er niet naar wanneer ze afwezig zijn.

23. Oedaasienavadaasieno goenairyo na vichaalyate,
Goenaa vartanta ityeva yo'vatishthati nengate.

Gezeten als een onbetrokkene, blijft hij onbewogen door de eigenschappen (goenas) en, wetend dat de goenas actief zijn, blijft hij Zelfgevestigd en onbewogen.

24. Samadoehkhasoekhah svasthah samaloshtaashmakaaÕchanah,
Toelyapriyaapriyo dhieras toelyanindaatma samstoetih.

Wie gelijk is in vreugde en pijn, verblijvend in het Zelf, voor wie een kluit aarde, een steen en een klomp goud gelijk zijn, gelijk voor geliefden en ongeliefden, standvastig, gelijk in lof en blaam,

25. Maanaapamaanayostoelyas toelyo mitraaripakshayoh,
Sarvaarambhaparityaagie goenaatietah sa oechyate.

Gelijk in eer en oneer, gelijk voor vriend en vijand, alle ondernemingen opgevend, van hem wordt gezegd dat hij de eigenschappen is ontstegen (goenaatieta).

26. Maam cha yo'vyabhichaarena bhaktiyogena sevate,
Sa goenaan samatietyaitaan brahmabhoeyaaya kalpate.

En hij die Me dient met onwankelbare devotie, voorbij de eigenschappen (goenas) gaand, is klaar om het Absolute (Brahman) te worden.

27. Brahmano hi pratishthaa'ham amritasyaavyayasya cha,
Shaashvatasya cha dharmasya soekhasyaikaantikasya cha.

Want Ik ben het verblijf van het Absolute (Brahman), het onsterfelijke en onveranderlijke, van eeuwigdurend dharma en absolute zaligheid.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam

Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Goenatrayavibhaagayogo naama chatoerdasho'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het veertiende gesprek

DE YOGA VAN HET ONDERSCHEID TUSSEN DE DRIE GOENAS

HOOFDSTUK XV

ATHA PANCHADASHO'DHYAAYAH
VIJFTIENDE GESPREK

Poeroeshottama Yogah

De Yoga van het opperste Zelf

1. Oerdhvamoelam adhahshaakham ashvattham praahoeravyayam,
Chhandaamsi yasya parnaani yastam veda sa vedavit.

Shrie Bhagavaan zei:
Zij (de wijzen) spreken van de onvernietigbare ashvattha (piepal of vijgenboom), met wortels bovenaan en takken onderaan, wiens bladeren dichtmaten of hymnen zijn. Hij die hem kent, is een kenner van de Vedas.

2. Adhashchordhvam prasritaastasya shaakhaah
Goenapravriddhaa vishayapravaalaah,
Adhashcha moelaanyanoesantataani
Karmaanoebandhieni manoeshyaloke.

Naar beneden en naar boven reiken zijn takken, gevoed door de eigenschappen (goenas). De zintuiglijke voorwerpen zijn de knoppen en beneden in de wereld der mensen strekken zijn wortels zich uit en veroorzaken actie.

3. Na roepamasyeha tathopalabhyate
Naanto na chaadirna cha sampratishthaa,
Ashvatthamenam soeviroedhamoelam
Asangashastrena dridhena chhittvaa.

Zijn vorm wordt hier als zodanig niet waargenomen, zijn einde, zijn oorsprong, zijn grondslag of rustplaats evenmin. Nadat de stevig gewortelde ashvattha werd omgehakt met de sterke bijl van onthechting,

4. Tatah padam tat parimaargitavyam
Yasmin gataa na nivartanti bhoeyah,
Tameva chaadyam poeroesham prapadye
Yatah pravrittih prasritaa poeraanie.

Moet dat doel worden gezocht vanwaar niemand die er heenging nog terugkeert. Ik zoek een toevlucht in die eerste Poeroesha (aadyam poeroesham), waaruit de oude activiteit voortstroomt.

5. Nirmaanamohaa jitasangadoshaa
Adhyaatmanityaa vinivrittakaamaah,
Dvandvairvimoektaah soekhadoehkhasamgnyair
Gachchhantyamoedhaah padamavyayam tat.

Vrij van trots en waan, zegevierend over het kwaad van gehechtheid, voortdurend verblijvend in het Zelf, hun begeerten volledig afgewend, bevrijd van de paren van tegenstellingen, gekend als vreugde en pijn, bereiken de niet-misleiden dat eeuwige doel.

6. Na tadbhaasayate soeryo na shashaangko na paavakah,
Yadgatvaa na nivartante taddhaama paramam mama.

De zon schijnt daar niet, noch de maan, noch het vuur. Wie daarheen gaat, keert niet terug. Dat is mijn opperste verblijf (dhaama paramam).

7. Mamaivaamsho jievaloke jievabhoetah sanaatanah,
Manah shashthaaniendriyaani prakritisthaani karshati.

Een eeuwig deel van Mezelf, dat een persoon (jieva) werd in de wereld van het leven (jievaloke), trekt de (vijf) zintuigen, met de geest als zesde, tot zich, verblijvend in de Natuur.

8. Sharieram yadavaapnoti yachchaapyoetkraamatieshvarah,
Grihietvaitaani samyaati vaayoergandhaanivaashayaat.

Wanneer de Heer een lichaam neemt en wanneer Hij het verlaat, neemt Hij deze (de zintuigen en de geest) en vertrekt met hen als de wind met de geur van bloemen.

9. Shrotram chakshoeh sparshanam cha rasanam ghraanameva cha,
Adhishthaaya manashchaayam vishayaanoepasevate.

Hij zit het oor, het oog, de smaak, de tastzin en de reuk voor, ook de geest, en geniet de zintuiglijke voorwerpen.

10. Oetkraamantam sthitam vaapi bhoeÕjaanam vaa goenaanvitam,
Vimoedhaa naanoepashyanti pashyanti gnyaanachakshoeshah.

De met de eigenschappen (goenas) verenigde misleiden zien Hem niet, die vertrekt, verblijft en geniet. Maar zij die het oog van de kennis (gnyaana) bezitten, aanschouwen Hem.

11. Yatanto yoginashchainam pashyantyaatmanyavasthitam,
Yatanto'pyakritaatmaano nainam pashyantyachetasah.

De strevende Yogis aanschouwen Hem, verblijvend in het Zelf, maar de onverfijnden of redelozen zien Hem niet, ofschoon zij streven.

12. Yadaadityagatam tejo jagad bhaasayate'khilam,
Yachchandramasi yachchaagnau tattejo viddhi maamakam.

Dat licht in de zon, dat de hele wereld verlicht, dat in de maan en het vuur is, ken dat licht als het Mijne.

13. Gaam aavishya cha bhoetaani dhaarayaamyaham ojasaa,
Poeshnaami chaushadhieh sarvaah somo bhoetvaa rasaatmakah.

De aarde doordringend draag Ik alle wezens met energie en als de waterige maan voed Ik alle planten.

14. Aham vaishvaanaro bhoetvaa praaninaam dehamaashritah,
Praanaapaana samaayoektah pachaamyannam chatoervidham.

Als het spijsverteringsvuur (vaishvaanara), verblijf Ik in het lichaam van levende wezens en, verenigd met praana en apaana, verteer Ik het viervoudige voedsel.

15. Sarvasya chaaham hridi sannivishto
Mattah smritir gnyaanam apohanam cha,
Vedaishcha sarvairahameva vedyo
Vedaantakrid vedavid eva chaaham.

En Ik ben gezeten in het hart van alles. Van Mij zijn geheugen en kennis, alsook hun afwezigheid. Ik ben waarlijk dat wat moet worden gekend door alle Vedas. Ik ben inderdaad de auteur van de Vedaanta (hoogste filosofie, letterlijk: einde van het weten).

16. Dvaavimau poeroeshau loke ksharashchaakshara eva cha,
Ksharah sarvaani bhoetaani koetastho'kshara oechyate.

Twee poeroeshas zijn er in deze wereld, de vergankelijke (kshara) en de onvergankelijke (akshara). Alle wezens zijn het vergankelijke en de onveranderlijke (koetastha) wordt onvergankelijk genoemd.

17. Oettamah poeroeshastvanyah paramaatmetyoedaahritah,
Yo lokatrayamaavishya bibhartyavyaya ieshvarah.

Maar verschillend is de hoogste Poeroesha (poeroeshottama), het hoogste Zelf, de onverwoestbare Heer genoemd die, hen doordringend, de drie werelden ondersteunt.

18. Yasmaat ksharam atieto'hamaksharaadapi chottamah,
Ato'smi loke vede cha prathitah poeroeshottamah.

Aangezien Ik het vergankelijke overtref en zelfs hoger ben dan het onvergankelijke, word Ik in de wereld en in de Vedas hoogste Poeroesha (Poeroeshottama) genoemd.

19. Yo maamevam asammoedho jaanaati poeroeshottamam,
Sa sarvavidbhajati maam sarvabhaavena bhaarata.

Hij die Me, vrij van waan aldus kent, de Poeroeshottama, hij, alles wetend, vereert Mij met zijn hele wezen, O Bhaarata.

20. Iti goehyatamam shaastram idamoektam mayaa'nagha,
Etadboeddhvaa boeddhimaan syaat kritakrityashcha bhaarata.

Aldus, O Anagha (zondeloze), werd de meest geheime wetenschap door Mij onderricht. Dat ervarend vindt een man wijsheid waarin alle plichten vervuld zijn, O Bhaarata.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Poeroeshottamayogo naama pañchadasho'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het vijftiende gesprek

DE YOGA VAN HET OPPERSTE ZELF

HOOFDSTUK XVI

ATHA SHODASHO'DHYAAYAH
ZESTIENDE GESPREK

Daivaasoera Sampad Vibhaaga Yogah

De Yoga van het Onderscheid tussen het Goddelijke en het Demonische

Shrie Bhagavaan oevaacha:
1. Abhayam sattvasamshoeddhih gnyaanayogavyavasthitih,
Daanam damashcha yagnyashcha svaadhyaayastapa aarjavam.

Shrie Bhagavaan zei:
Onbevreesdheid (abhayam), zuiverheid van hart (sattva samshoeddhih), blijvend gevestigd zijn in Zelfonderzoek (Gnyaana Yoga vyavasthitih), vrijgevigheid (daanam), zelfbeheersing (damah), offeren (yagnyah), studie of het reciteren van de Schrift (svadhyaayah), versterving (tapah) en eerlijkheid (aarjavam),

2. Ahimsaa satyamakrodhas tyaagah shaantirapaishoenam,
Dayaa bhoeteshvaloloeptvam maardavam hrierachaapalam.

Geweldloosheid (ahimsaa), waarheid (satyam), afwezigheid van afkeer en toorn (akrodhah), verzaking (tyaagah), vrede (shaantih), argeloosheid (apaishoenam), mededogen jegens wezens (dayaa bhoeteshoe), afwezigheid van hebzucht (aloloeptvam), vriendelijkheid (maardavam), nederigheid (hrieh), afwezigheid van wispelturigheid (achaapalam),

3. Tejah kshamaa dhritih shauchamadroho naatimaanitaa,
Bhavanti sampadam daiviem abhijaatasya bhaarata.

Helderheid (tejah), vergevensgezindheid (kshamaa), vastberadenheid (dhritih), zuiverheid (shaucham), afwezigheid van haat (adrohah) en afwezigheid van hoogmoed (atimaanitaa) behoren tot degenen die geboren zijn met goddelijke deugden of daivie sampat (bhavanti sampadam daiviem abhijaatasya), O Bhaarata.

4. Dambho darpo'bhimaanashcha krodhah paaroeshyameva cha,
Agnyaanam chaabhijaatasya paartha sampadamaasoeriem.

Huichelarij, arrogantie en verwaandheid, afkeer, grofheid en ook onwetendheid behoren tot degenen die geboren zijn met demonische kenmerken (aasoerie sampat), O Paartha.

5. Daivie sampadvimokshaaya nibandhaayaasoerie mataa,
Maa shoechah sampadam daiviem abhijaato'si paandava.

De goddelijke natuur (sampat) wordt geacht te leiden tot bevrijding en de demonische tot slavernij. Wees niet bedrukt, O Paandava, jij bent geboren met goddelijke gaven.

6. Dvau bhoetasargau loke'smin daiva aasoera eva cha,
Daivo vistarashah proktah aasoeram paartha me shrinoe.

Er zijn twee soorten wezens in deze wereld, de goddelijke en de demonische. De goddelijke wezens werden uitgebreid beschreven. Hoor van Mij, O Paartha, over de demonische wezens.

7. Pravrittim cha nivrittim cha janaa na vidoeraasoeraah,
Na shaucham naapi chaachaaro na satyam teshoe vidyate.

De demonische wezens weten niet wat te doen en waarvan zich te onthouden. In hen wordt geen zuiverheid, geen juist gedrag en ook geen waarheid gevonden.

8. Asatyamapratishtham te jagadaahoeranieshvaram,
Aparasparasambhoetam kimanyat kaamahaitoekam.

Zij zeggen : "Het heelal is zonder waarheid, zonder basis en zonder God, ontstaan door onderlinge vereniging, met lust (kaama) als oorzaak. Wat anders?"

9. Etaam drishtimavashtabhya nashtaatmaano'lpaboeddhayah,
Prabhavantyoegrakarmaanah kshayaaya jagato'hitaah.

Die mening toegedaan, ontpoppen deze verdorven zielen van klein intellect en verschrikkelijke daden zich als vijanden voor de vernietiging van de wereld.

10. Kaamamaashritya doeshpoeram dambhamaanamadaanvitaah,
Mohaadgrihietvaasadgraahaan pravartante'shoechivrataah.

Vervuld van een onverzadigbare begeerte, huichelachtig, hoogmoedig en verwaand, in hun waan slechte ideeën aanklevend, handelen zij met onzuivere oogmerken.

11. Chintaamaparimeyaam cha pralayaantaamoepaashritaah,
Kaamopabhogaparamaa etaavaditi nishchitaah.

Gegrepen door eindeloze bekommernissen, die enkel eindigen met de dood, met bevrediging van hun hartstocht als hoogste doel en overtuigd dat dit het enige is.

12. Aashaapaashashatairbaddhaah kaamakrodhaparaayanaah,
Iehante kaamabhogaartha manyaayenaarthasanchayaan.

Gebonden door honderd banden van hoop, overgeleverd aan hartstocht en afkeer, vergaren zij rijkdommen met onrechtmatige middelen, gedreven door zingenot.

13. Idamadya mayaa labdham imam praapsye manoratham,
Idamastiedamapi me bhavishyati poenardhanam.

"Dit heb ik vandaag verworven. Deze begeerte zal ik bevredigen. Dit is van mij en ook die bezitting zal in de toekomst van mij zijn."

14. Asau mayaa hatah shatroer hanishye chaaparaanapi,
Ieshvaro'hamaham bhogie siddho'ham balavaan soekhie.

"Die vijand heb ik verslagen en ook anderen zal ik verslaan. Ik ben de meester. Ik geniet. Ik ben volmaakt, machtig en gelukkig."

15. Aadhyo'bhijanavaanasmi ko'nyosti sadrisho maayaa,
Yakshye daasyaami modishye ityagnyaanavimohitaah.

"Ik ben rijk en edel van geboorte. Wie is mijn gelijke ? Ik zal offeren. Ik zal geven. Ik zal genieten." Aldus spreken zij, misleid door onwetendheid.

16. Anekachittavibhraantaah mohajaalasamaavritaah
Prasaktaah kaamabhogeshoe patanti narake'shoechau.

Verbijsterd door vele grillen, verstrikt in de netten van begoocheling, verslaafd aan de bevrediging van lust, vallen zij in een lage hel.

17. Aatmasambhaavitaah stabdhaa dhanamaanamadaanvitaah,
Yajante naamayagnyaiste dambhenaavidhipoervakam.

Verwaand, koppig, hoogmoedig en bedwelmd door rijkdom, volbrengen ze offers in naam voor uiterlijk vertoon, in strijd met de verordeningen van de Schriften.

18. Ahankaaram balam darpam kaamam krodham cha samshritaah,
Maamaatmaparadeheshoe pradvishanto'bhyasoeyakaah.

Overgeleverd aan egoïsme, macht, hooghartigheid, lust en toorn, haten die boosaardige mensen Me in hun eigen lichaam en in dat van anderen.

19. Taanaham dvishatah koeraan samsaareshoe naraadhamaan
Kshipaamyajasram ashoebhaan aasoerieshveva yonishoe.

Deze wrede haters, de slechtsten onder de mensen der wereld, en deze boosdoeners werp Ik alleen in demonische moederschoten.

20. Aasoeriem yonimaapannaa moedhaa janmani janmani,
Maamapraapyaiva kaunteya tato yaantyadhamaam gatim.

Ingaand tot demonische moederschoten en misleid, geboorte na geboorte, zonder dat ze Mij bereiken, vallen ze aldus, O Kaunteya, in een lager pad.

21. Trividham narakasyedam dvaaram naashanamaatmanah,
Kaamah krodhastathaa lobhas tasmaadetat trayam tyajet.

Drievoudig is de poort van deze hel die het Zelf vernietigt: lust (kaama), toorn (krodha) en hebzucht (lobha). Daarom moet men die drie opgeven.

22. Etairvimoektah kaunteya tamodvaaraistribhirnarah,
Aacharatyaatmanah shreyas tato yaati paraam gatim.

De mens die bevrijd is van deze drie poorten van de duisternis, O Kaunteya, beoefent wat goed (shreya) voor hem is en gaat dan naar het opperste doel (paraam gatim).

23. Yah shaastravidhimoetshrijya vartate kaamakaaratah,
Na sa siddhimavaapnoti na soekham na paraam gatim.

Hij die de verordeningen van de Schriften terzijde laat en handelt onder de impuls van begeerte, bereikt geen volmaaktheid, geen geluk en niet het opperste doel.

24. Tasmaat shaastram pramaanam te kaaryaakaaryavyavasthitau
Gnyaatvaa shaastravidhaanoktam karma kartoemihaarhasi.

Aanvaard de Schrift (shaastram) daarom als autoriteit in het bepalen van wat moet en wat niet moet worden gedaan. Ken hier (op aarde) de verordeningen van de Schriften en handel ernaar.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Daivaasoerasampadvibhaagayogo naama shodasho'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het zestiende gesprek

DE YOGA VAN HET ONDERSCHEID TUSSEN HET GODDELIJKE EN HET DEMONISCHE

HOOFDSTUK XVII

ATHA SAPTASHO'DHYAAYAH
ZEVENTIENDE GESPREK

Shraddhaatraya Vibhaaga Yogah

De Yoga van het Drievoudig Geloof

Arjoena oevaacha:
1. Ye shaastravidhimoetsrijya yajante shraddhayaanvitaah,
Teshaam nishthaa toe kaa krishna sattvamaaho rajastamah.

Arjoena zei:
Wat is de toestand, O Krishna, van hen die de geboden van de Schriften terzijde laten en van hen die offeren met geloof (shraddhaa)? Is het zuiverheid, rusteloosheid of traagheid (sattva, rajas of tamas)?

Shrie Bhagavaan oevaacha:
2. Trividhaa bhavati shraddhaa dehinaam saa svabhaavajaa,
Saattvikie raajasie chaiva taamasie cheti taam shrinoe.

Shrie Bhagavaan zei:
Drievoudig is het geloof van de belichaamden, eigen aan hun natuur: zuiver, rusteloos of traag (saattvisch, raajasisch en taamasisch). Luister.

3. Sattvaanoeroepaa sarvasya shraddhaa bhavati bhaarata,
Shraddhaamayo'yam poeroesho yo yachchhraddhah sa eva sah.

Ieders geloof is in overeenstemming met zijn natuur, O Bhaarata. De mens bestaat uit zijn geloof: zoals zijn geloof is, zo is hij.

4. Yajante saattvikaa devaan yaksharakshaamsi raajasaah,
Pretaan bhoetaganaamshchaanye yajante taamasaa janaah.

Saattvische of zuivere mensen vereren de goden (devas) , de raajasische of gepassioneerde mensen, de yakshas en rakshasas; en de anderen de taamasisch mensen, vereren de geesten en de hele schare bhoetas of natuurgeesten.

5. Ashaastravihitam ghoram tapyante ye tapo janaah,
Dambhaahamkaarasamyoektaah kaamaraagabalaanvitaah.

Mensen die een gewelddadige versterving (tapas) beoefenen, niet opgelegd door de Schriften, overgeleverd aan huichelarij en egoïsme, gedreven door de kracht van lust (kaama) en gehechtheid (raaga),

6. Karshayantah sharierastham bhoetagraamamachetasah,
Maam chaivaantahsharierastham taanviddhyaasoeranishchayaan.

Zinloos de elementen in het lichaam folterend en ook Mij die in het lichaam verblijft, weet dat zij demonische oogmerken hebben.

7. Aahaarastvapi sarvasya trividho bhavati priyah,
Yagnyastapastathaa daanam teshaam bhedamimam shrinoe.

Ook het voedsel waar ze van houden is drievoudig, alsook het offer, de versterving en de liefdadigheid. Luister naar het onderscheid.

8. Aayoeh sattvabalaarogya soekha prietivi vardhanaah,
Rasyaah snigdhaah sthiraa hridyaa aahaaraah saattvikapriyaah.

Voedsel dat vitaliteit (aayoe), zuiverheid (sattva), kracht (balam), gezondheid (arogyam), geluk (soekham) en blijmoedigheid (goede eetlust) geeft en dat smakelijk en olieachtig (vermengd met boter of geklaarde boter), integraal, voedzaam en lekker is, dat eten de zuiveren (saattvischen) graag.

9. Katvamlalavanaatyoeshna tiekshna roeksha vidaahinah
Aahaaraah raajasasyeshtaa doehkhashokaamayapradaah.

Voedsel dat bitter, zuur, zout, sterk gekruid, scherp, droog en brandend is, bevalt de rustelozen (raajische mensen) en veroorzaakt pijn, leed en ziekte.

10. Yaatayaamam gatarasam poeti paryoeshitam cha yat,
Oechchhishtamapi chaamedhyam bhojanam taamasapriyam.

Wat belegen, smaakloos, bedorven, rottend, waardeloos (afval, overschotten) en onrein is, dat valt in de smaak van taamasische mensen.

11. Aphalaakaangkshibhiryagnyo vidhidrishto ya ijyate,
Yashtavyameveti manah samaadhaaya sa saattvikah.

Het offer van mensen zonder begeerte naar de vrucht, zoals opgelegd in de verordeningen, in de overtuiging dat offeren een plicht is, dat is saattvisch of zuiver.

12. Abhisandhaaya toe phalam dambhaarthamapi chaiva yat,
Ijyate bharatashreshtha tam yagnyam viddhi raajasam.

Het offer, O beste der Bhaaratas, waarmee de vruchten ervan en zelfverheerlijking worden beoogd, weet dat het raajasisch is.

13. Vidhihienam asrishtaannam mantrahienam adakshinam,
Shraddhaavirahitam yagnyam taamasam parichakshate.

Het offer dat in strijd is met de verordeningen, waar geen voedsel wordt bedeeld, dat verstoken is van mantras en giften en dat zonder geloof gebeurt, noemen zij (de wijzen) taamasisch.

14. Devadvijagoeroepraagnya poejanam shauchamaarjavam,
Brahmacharyamahimsaa cha shaarieram tapa oechyate.

Het vereren van goden, de tweemaal geborenen (ingewijden of zelfgerealiseerden), goeroes en wijzen, zuiverheid, oprechtheid, celibaat en geweldloosheid worden de versterving (tapas) van het lichaam genoemd.

15. Anoedvegakaram vaakyam satyam priyahitam cha yat,
Svaadhyaayaabhyasanam chaiva vaangmayam tapa oechyate.

Een spraak die geen opwinding veroorzaakt, die waar, aangenaam en weldadig is en de studie van de Vedas, worden de tapas van de spraak (vaangmayam tapah) genoemd.

16. Manahprasaadah saumyatvam maunamaatmavinigrahah,
Bhaavasamshoeddhirityetat tapo maanasamoechyate.

Sereniteit (manahprasaadah), goedhartigheid (saumyatvam), stilte (maunam) en zelfbeheersing (aatmavinigrahah) worden versterving (tapas) van de geest (tapomaanasam) genoemd.

17. Shraddhayaa parayaa taptam tapastattrividham naraih,
Aphalaakaangkshibhiryoektaih saattvikam parichakshate.

Die drievoudige versterving (tapas), beoefend door verenigde mensen (narai yoektai), met het hoogste geloof en zonder er de vrucht van te verlangen, wordt saattvisch genoemd.

18. Satkaaramaanapoejaartham tapo dambhena chaiva yat,
Kriyate tadiha proktam raajasam chalamadhroevam.

De versterving (tapas) die wordt beoefend met het oog op het verwerven van een goed onthaal, eer en verering en met huichelachtigheid, wordt hier (op aarde) raajasisch, onstandvastig en vergankelijk genoemd.

19. Moedhagraahenaatmano yat piedayaa kriyate tapah,
Parasyotsaadanaartham vaa tattaamasamoedaahritam.

De versterving (tapas) die wordt beoefend uit verdwazing, met zelfmarteling of om anderen te vernietigen, wordt taamasisch genoemd.

20. Daatavyamiti yaddaanam dieyate'noepakaarine,
Deshe kaale cha paatre cha taddaanam saattvikam smritam.

De gift (daanam) die wordt gegeven aan iemand die niets terugdoet, in het besef dat het een plicht is te geven op de juiste plaats en tijd, aan een waardig persoon, die gift wordt geacht saattvisch te zijn.

21. Yattoe pratyoepakaaraartham phalamoeddishya vaa poenah,
Dieyate cha pariklishtam taddaanam raajasam smritam.

En wat wordt gegeven om iets terug te krijgen, met het oog op de vrucht ervan of onwillig, wordt geacht raajasisch te zijn.

22. Adeshakaale yaddaanamapaatrebhyashcha dieyate,
Asatkritamavagnyaatam tattaamasamoedaahritam.

De gift die wordt gegeven op de onjuiste plaats en tijd, aan onwaardige personen, zonder respect of op een beledigende manier, dat wordt taamasisch genoemd.

23. Om tatsaditi nirdesho brahmanas trividhah smritah,
Braahmanaastena vedaashcha yagnyaashcha vihitaah poeraa.

Om tat sat werd verklaard als de drievoudige aanduiding van het Absolute (Brahman). Daarmee werden voorheen de brahmanen, de Vedas en de offers geschapen.

24. Tasmaadomityoedaahritya yagnyadaanatapahkriyaah,
Pravartante vidhaanoktaah satatam brahmavaadinaam.

Daarom worden offergebaren (yagnya kriyaas), giften en versterving (tapas), door de zoekers van het Absolute (Brahman), zoals opgelegd in de Schriften, altijd begonnen met het uitspreken van *Om*.

25. Tadityanabhisandhaaya phalam yagnyatapah kriyaah,
Daanakriyaashcha vividhaah kriyante mokshakaangkshibhih.

De gebaren van offer en versterving (yagnyatapaahkriyaa) en het gebaar van geven (daanakriyaa) worden door zoekers naar bevrijding (moksha), zonder de vruchten ervan te beogen, volbracht met het uitspreken van *tat*.

26. Sadbhaave saadhoebhaave cha sadityetatprayoejyate,
Prashaste karmani tathaa sachchhabdah paartha yoejyate.

Het woord *sat* (zijn) wordt gebruikt in de zin van werkelijkheid en goedheid. En zo, O Paartha, wordt ook het woord (shabda) *sat* gebruikt in de zin van voorspoedige handeling.

27. Yagnye tapasi daane cha sthitih saditi chochyate,
Karma chaiva tadarthieyam sadityevaabhidhieyate.

Gevestigd zijn in het offer, in versterving en in geven wordt eveneens *sat* genoemd. Ook handelingen in verband daarmee (of ter wille van het hoogste) worden *sat* genoemd.

28. Ashraddhayaa hoetam dattam tapastaptam kritam cha yat,
Asadityoechyate paartha na cha tatpretya no iha.

Elke versterving en alles wat wordt geofferd, gegeven of volbracht, zonder geloof, wordt asat genoemd, O Paartha. Het is niets hier en niets hierna.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Shraddhaatrayavibhaagayogo naama saptadasho'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het zeventiende gesprek

DE YOGA VAN HET DRIEVOUDIG GELOOF

HOOFDSTUK XVIII

ATHA ASHTADASHO'DHYAAYAH
ACHTTIENDE GESPREK

Moksha Sannyaasa Yogah

De Yoga van Bevrijding en Ververzaking

Arjoena oevaacha:
1. Sannyaasasya mahaabaaho tattvamichchhaami veditoem,
Tyaagasya cha hrishiekesha prithak keshinishoedana.

Arjoena zei:
Ik verlang, O Maahabaaho (sterkarmige), respectievelijk de essentie (tattvam) te kennen, O Hrishiekesha (Heer van de zinnen), van verzaking (sannyaasa) en afstand doen (tyaaga), O Keshinishoedana (doder van de demon Keshi).

Shrie Bhagavaan oevaacha:
2. Kaamyaanaam karmanaam nyaasam sannyaasam kavayovidoeh,
Sarvakarmaphalatyaagam praahoestyaagam vichakshanaah.

Shrie Bhagavaan zei:
De wijzen begrijpen verzaking (sannyaasa) als het opgeven van handelingen met begeerte (kaamyaanaam karmanaam nyaasam). De wijzen verklaren het afstand doen (tyaaga) als het opgeven van de vruchten van alle handelingen (sarvakarmaphalatyaagam).

3. Tyaajyam doshavadityeke karma praahoermanieshinah,
Yagnyadaanatapah karma na tyaajyamiti chaapare.

Sommige filosofen beweren dat alle handelingen moeten worden opgegeven als een kwaad, anderen dat handelingen bij wijze van offer, gift en versterving niet mogen worden opgegeven.

4. Nishchayam shrinoe me tatra tyaage bharatasattama,
Tyaago hi poeroeshavyaaghra trividhah samprakiertitah.

Hoor van Mij de conclusie of de uiteindelijke waarheid over tyaaga, O beste der Bhaaratas. Het opgeven (tyaaga), O Poeroeshavyaaghra (tijger onder de mensen), wordt waarlijk drievoudig genoemd.

5. Yagnyadaanatapah karma na tyaajyam kaaryameva tat,
Yagnyo daanam tapashchaiva paavanaani manieshinaam.

Handelingen van offer, gift en versterving (yagnyadaanatapahkarma) mogen voorwaar niet worden opgegeven (tyaajyam), maar moeten worden beoefend. Offer, gift en versterving zijn de zuiveraars der wijzen.

6. Etaanyapi toe karmaani sangam tyaktvaa phalaani cha,
Kartavyaanieti me paartha nishchitam matamoettamam.

Maar zelfs in deze handelingen moeten gehechtheid en de vruchten terzijde worden gelaten, O Paartha. Dat is mijn zekere en beste overtuiging.

7. Niyatasya toe sannyaasah karmano nopapadyate,
Mohaattasya parityaagas taamasah parikiertitah.

Het verzaken (sannyaasa) van verplichte handeling (niyata) is waarlijk niet juist. Het opgeven (parityaaga) ervan uit begoocheling (moha) wordt taamasisch genoemd.

8. Doehkhamityeva yat karma kaayakleshabhayaat tyajet,
Sa kritvaa raajasam tyaagam naiva tyaagaphalam labhet.

Wie uit vrees voor lichamelijke (en geestelijke) moeilijkheden handelingen opgeeft (tyajet), verwerft niet de vrucht van het opgeven (tyaagaphalam). Zijn tyaaga is raajasisch.

9. Kaaryamityeva yatkarma niyatam kriyate'rjoena,
Sangam tyaktvaa phalam chaiva sa tyaagah saattviko matah.

Elke verplichte handeling die alleen wordt gesteld, O Arjoena, omdat ze moet worden gesteld, zonder gehechtheid en de vrucht terzijde latend, wordt als saattvische tyaaga beschouwd.

10. Na dveshtyakoeshalam karma koeshale naanoeshajjate,
Tyaagie sattvasamaavishto medhaavie chhinnasamshayah.

De beoefenaar van tyaaga (tyaagie), vervuld van sattva, intelligent en vrij van twijfel, haat onaangenaam werk niet en is aan aangenaam werk niet gehecht.

11. Na hi dehabhritaa shakyam tyaktoem karmaanyasheshatah,
Yastoe karmaphalatyaagie sa tyaagietyabhidhieyate.

Het is voor een belichaamd wezen waarlijk onmogelijk handeling volledig op te geven. Hij die de vruchten van handeling (niet de handeling) opgeeft (karmaphalatyaagie), is een verzaker (tyaagie).

12. Anishtamishtam mishram cha trividham karmanah phalam,
Bhavatyatyaaginaam pretya na toe sannyaasinaam kvachit.

De drievoudige vrucht van handeling, slecht, goed en gemengd, wordt na de dood meegedragen door degenen die haar niet opgeven (atyaaginaam), niet door verzakers (sannyaasinaam).

13. PaÕchaitaani mahaabaaho kaaranaani nibodha me,
Saankhye kritaante proktaani siddhaye sarvakarmanaam.

Leer van Mij, O Mahaabaaho (sterkarmige), deze vijf die in het Saankhyasysteem de oorzaken worden genoemd van alle handeling.

14. Adhishthaanam tathaa kartaa karanam cha prithagvidham,
Vividhaashcha prithakcheshtaa daivam chaivaatra paÕchamam.

De zetel (adhishthaanam, het lichaam), de doener (kartaa), de verschillende zintuigen (karanam), de verscheidene soorten functies (cheshtaah) en ook de voorzittende godheid (daivam) als vijfde.

15. Sharieravaangmanobhiryat karma praarabhate narah,
Nyaayyam vaa viparietam vaa paÕchaite tasya hetavah.

Elke handeling die een mens verricht met het lichaam, de spraak of de geest (sharieravaangmanobhih), goed of niet, heeft deze vijf als oorzaak.

16. Tatraivam sati kartaaram aatmaanam kevalam toe yah,
Pashyatyakritaboeddhitvaan na sa pashyati doermatih.

Wie, dat het geval zijnde, tengevolge van een ongeoefend begrip (akritaboeddhitvaat), het Zelf, het allene (kevalam) als de doener ziet, hij, van misleide intelligentie, ziet niet.

17. Yasya naahankrito bhaavo boeddhiryasya na lipyate,
Hatvaapi sa imaamllokaan na hanti na nibadhyate.

Hij die geen besef van egoïsme heeft (die vrij is van egoïsme) en wiens intellect (boeddhi) onbezoedeld is, doodt deze mensen niet, ook al doodt hij hen en hij is niet gebonden (door de handeling).

18. Gnyaanam gnyeyam parignyaataa trividhaa karmachodanaa,
Karanam karma karteti trividhah karmasangrahah.

Kennis, het kenbare en de kenner (gnyaanam, gnyeyam, parignyaataa) vormen de drievoudige impuls tot handeling. Het orgaan (karanam; het lichaam en de geest), de handeling (karma) en de doener (kartaa) vormen de drievoudige basis van handeling.

19. Gnyaanam karma cha kartaa cha tridhaiva goenabhedatah,
Prochyate goenasankhyaane yathaavachchhrinoe taanyapi.

Kennis (gnyaana), handeling (karma) en de doener (kartaa) worden in de wetenschap van de eigenschappen (goenasankhyaane) driesoortig genoemd, volgens het onderscheid van de eigenschappen (goenas). Ook daarover, luister aandachtig.

20. Sarvabhoeteshoe yenaikam bhaavamavyayamiekshate,
Avibhaktam vibhakteshoe tajgnyaanam viddhi saattvikam.

Dat waardoor in alle wezens de ene onverwoestbare Werkelijkheid als niet verschillend in het verschillende (avibhaktam vibhakteshoe) wordt gezien, weet dat die kennis (gnyaana) saattvisch is.

21. Prithaktvena toe yajgnyaanam naanaabhaavaan prithagvidhaan,
Vetti sarveshoe bhoeteshoe tajgnyaanam viddhi raajasam.

Maar de kennis die in alle wezens andere entiteiten ziet, verschillend van soort en verschillend van elkaar, weet dat die kennis (gnyaana) raajasisch is.

22. Yattoe kritsnavadekasmin kaarye saktamahaitoekam,
Atattvaarthavadalpam cha tattaamasamoedaahritam.

Maar dat wat zich vastklampt aan één enkel effect als het geheel, zonder reden, niet gevestigd in de essentie (tattva) en onbeduidend, die kennis (gnyaana) wordt taamasisch genoemd.

23. Niyatam sangarahitam araagadveshatah kritam,
Aphalaprepsoenaa karma yattat saattvikamoechyate.

Een handeling die verordend is (door de Schrift), vrij van gehechtheid en gesteld zonder voorkeur of afkeer (raagadvesha) door iemand die de vrucht ervan niet begeert, wordt saattvisch genoemd.

24. Yattoe kaamepsoenaa karma saahankaarena vaa poenah,
Kriyate bahoelaayaasam tadraajasamoedaahritam.

Maar dat wat wordt gedaan door iemand die verlangt naar de bevrediging van begeerten (kaamepsoenaa), met egoïsme of grote inspanning, die handeling wordt raajasisch genoemd.

25. Anoebandham kshayam himsaam anavekshya cha pauroesham,
Mohaadaarabhyate karma yattat taamasamoechyate.

De handeling die wordt gesteld uit begoocheling (moha), zonder inachtneming van de gevolgen, verlies, geweld en (de eigen) bekwaamheid, wordt taamasisch genoemd.

26. Moektasango'nahamvaadie dhrityoetsaahasamanvitah,
Siddhyasiddhyor nirvikaarah kartaa saattvika oechyate.

Een doener die vrij is van gehechtheid, onzelfzuchtig, begaafd met vastberaden waakzaamheid en enthousiasme en onaangedaan door succes en mislukking, wordt saattvisch genoemd.

27. Raagie karmaphalaprepsoer loebdho himsaatmako'shoechih,
Harshashokaanvitah kartaa raajasah parikiertitah.

Wellustig de vruchten van zijn handelingen begerend, hebzuchtig, wreed, onzuiver, bewogen door vreugde en zorgen, die doener wordt raajasisch genoemd.

28. Ayoektah praakritah stabdhah shatho naishkritiko'lasah,
Vishaadie dierghasoetrie cha kartaa taamasa oechyate.

Niet-verenigd, gemeen, onplooibaar, bedrieglijk, boosaardig, lui, moedeloos en besluiteloos, die doener wordt taamasisch genoemd.

29. Boeddherbhedam dhriteshchaiva goenatastrividham shrinoe,
Prochyamaanamasheshena prithaktvena dhananjaya.

Aanhoor het drievoudig onderscheid van het intellect (boeddhi) en standvastigheid (dhritti) volgens de eigenschappen (goenas), zoals Ik deze volledig en duidelijk beschrijf, O Dhananjaya (veroveraar van weelde).

30. Pravrittim cha nivrittim cha karyaakaarye bhayaabhaye,
Bandhammoksham cha yaa vetti boeddhih saa paartha saattvikie.

Het intellect (boeddhi) dat het pad van handeling en verzaking (pravritti en nirvritti) kent, alsook wat moet worden gedaan en wat niet moet worden gedaan, vrees en onbevreesdheid en gebondenheid (bandham) en bevrijding (moksham), is saattvisch.

31. Yayaa dharmamadharmam cha kaaryam chaakaaryameva cha,
Ayathaavat prajaanaati boeddhih saa paartha raajasie.

Dat waardoor plicht (dharma) en verkeerd handelen (adharma) en ook dat wat moet worden gedaan en wat niet moet worden gedaan verkeerd worden begrepen, O Paartha, dat intellect (boeddhi) is raajasisch.

32. Adharmam dharmamiti yaa manyate tamasaavritaa,
Sarvaarthaan viparietaamshcha boeddhih saa paartha taamasie.

Dat wat, gehuld in duisternis (tamasaa), adharma voor dharma neemt en alles omgekeerd ziet, dat intellect (boeddhi), O Paartha, is taamasich.

33. Dhrityaa yayaa dhaarayate manah praanendriyakriyaah,
Yogenaavyabhichaarinyaa dhritih saa paartha saattvikie.

De onwankelbare standvastigheid waarmee, door Yoga, de functies van de geest, de levenskracht (praana) en de zintuigen worden bedwongen, O Paartha, die standvastigheid is saattvisch.

34. Yayaa toe dharmakaamaarthaan dhrityaa dhaarayate'rjoena,
Prasangena phalaakaangkshie dhritih saa paartha raajasie.

Maar die standvastigheid, O Arjoena, waarmee men, door gehechtheid en begerig naar de vruchten,vasthoudt aan dharma, lust (kaama) en het verwerven van welstand (artha), is raajasisch.

35.Yayaa svapnam bhayam shokam vishaadam madameva cha,
Na vimoeÕchati doermedhaa dhritih saa paartha taamasie.

Dat waardoor een dwaas slaap, angst, leed, wanhoop en ook waan niet opgeeft, die standvastigheid is taamasich, O Paartha.

36. Soekham tvidaaniem trividham shrinoe me bharatarshabha,
Abhyaasaadramate yatra doehkhaantam cha nigachchhati.

Luister nu naar Mij, O beste der Bhaaratas, over het drievoudig geluk, waarin men zich door oefening verheugt en waardoor het lijden beslist een einde neemt.

37. Yattadagre vishamiva parinaame'mritopamam,
Tatsoekham saattvikam proktam aatmaboeddhiprasaadajam.

Dat wat als vergif is in het begin, maar als nectar op het einde, dat geluk wordt saattvisch genoemd, ontstaan uit de zuiverheid van zijn eigen geest, die het gevolg is van Zelfverwerkelijking (aatmaboeddhiprasaadajam).

38. Vishayendriya samyogaad yattadagre'mritopamam,
Parinaame vishamiva tatsoekham raajasam smritam.

Het geluk dat ontstaat uit het contact van de zintuigen met de zintuiglijke voorwerpen, dat in het begin als nectar is en op het einde als vergif, wordt raajasisch genoemd.

39. Yadagre chaanoebandhe cha soekham mohanamaatmanah,
Nidraalasyapramaadottham tattaamasamoedaahritam.

Dat geluk dat in het begin en het vervolg het zelf misleidt en dat ontstaat uit slaap, traagheid en onachtzaamheid, wordt taamasisch genoemd.

40. Na tadasti prithivyaam vaa divi deveshoe vaa poenah,
Sattvam prakritijairmoektam yadebhih syaat tribhirgoenaih.

Er is geen wezen op aarde of in de hemel onder de goden, dat bevrijd is van de drie eigenschappen (goenas), die ontstaan uit de natuur.

41. Braahmanakshatriyavishaam shoedraanaam cha parantapa,
Karmaani pravibhaktaani svabhaavaprabhavairgoenaih.

De verplichte handelingen van brahmanen, kshatriyas en vaisyas en ook van shoedras (dat wil zeggen van alle klassen van de maatschappij), O Parantapa, zijn verdeeld volgens de eigenschappen (goenas), ontstaan uit hun eigen natuur (svabhaavaprabhavaih).

42. Shamo damastapah shaucham kshaantiraarjavameva cha,
Gnyaanam vignyaanam aastikyam brahmakarma svabhaavajam.

Sereniteit (shama), zelfbeheersing, versterving, zuiverheid, vergevensgezindheid en ook oprechtheid, kennis (gnyaana), verwerkelijking (vignyaana) en geloof in de Werkelijkheid (aastikyam) zijn de plichten van brahmanen, ontstaan uit hun eigen natuur.

43. Shauryam tejo dhritirdaakshyam yoeddhe chaapyapalaayanam,
Daanamieshvarabhaavashcha kshaatram karmasvabhaavajam.

Moed, luister (teja), vastberadenheid, vaardigheid, de strijd niet ontvluchten, vrijgevigheid en voornaamheid zijn de plichten van de kshatriyas (gezagsdragers), ontstaan uit hun eigen natuur.

44. Krishigaurakshyavaanijyam vaishyakarma svabhaavajam,
Paricharyaatmakam karma shoedrasyaapi svabhaavajam.

Landbouw, veeteelt en handel zijn de plichten van vaisyas (handelaars), ontstaan uit hun eigen natuur. Een handeling in de vorm van dienen vormt de plicht van shoedras, ontstaan uit hun eigen natuur.

45. Sve sve karmanyabhiratah samsiddhim labhate narah,
Svakarmaniratah siddhim yathaa vindati tachchhrinoe.

Ieder mens die toegewijd is aan zijn eigen plicht (sve sve karmani), bereikt volmaaktheid. Hoe hij die volmaaktheid bereikt in het naleven van zijn eigen plicht, verneem dat nu.

46. Yatah pravrittirbhoetaanaam yena sarvamidam tatam,
Svakarmanaa tamabhyarchya siddhim vindati maanavah.

Hij uit wie alle wezens zijn ontstaan en door wie dit alles is doordrongen, Hem vererend met zijn eigen plicht, bereikt de mens volmaaktheid.

47. Shreyaansvadharmo vigoenah paradharmaat svanoeshthitaat,
Svabhaavaniyatam karma koervannaapnoti kilbisham.

Beter is de eigen plicht (svadharma), zelfs verstoken van verdienste, dan andermans plicht goed volbracht. Hij die de plicht doet zoals opgelegd door zijn eigen natuur, begaat geen zonde.

48. Sahajam karma kaunteya sadoshamapi na tyajet,
Sarvaarambhaa hi doshena dhoemenaagnirivaavritaah.

De plicht waarmee men geboren is, O Kaunteya, mag men, ofschoon met fouten (sadhosha), niet opgeven, want alle ondernemingen zijn omgeven door kwaad (dosha) als vuur door rook.

49. Asaktaboeddhih sarvatra jitaatmaa vigatasprihah,
Naishkarmyasiddhim paramaam sannyaasenaadhigachchhati.

Hij wiens intellect overal ongehecht is, die het zelf onderworpen heeft en van wie alle passie is afgevallen, hij bereikt door verzaking (sannyaasa) de opperste staat van vrijheid van handeling.

50. Siddhim praapto yathaa brahma tathaapnoti nibodha me,
Samaasenaiva kaunteya nishthaa gnyaanasya yaa paraa.

Leer van Mij in het kort, O Kaunteya, hoe degene die volmaaktheid heeft bereikt, het Absolute (Brahman), die staat van opperste kennis (gnyaana) bereikt.

51. Boeddhyaa vishoeddhayaa yoekto dhrityaatmaanam niyamya cha,
Shabdaadien vishayaanstyaktvaa raagadveshau vyoedasya cha.

Begaafd met een zuiver intellect (boeddhi), het zelf beheersend door standvastigheid, geluiden en andere voorwerpen loslatend en aantrekking en afkeer opgevend,

52. Viviktasevie laghvaashie yatavaakkaayamaanasah,
Dhyaanayogaparo nityam vairaagyam samoepaashritah.

Vertoevend in eenzaamheid, weinig etend, met de spraak, het lichaam en de geest bedwongen, altijd verenigd in de hoogste meditatie, een toevlucht zoekend in onthechting (vairaagya),

53. Ahankaaram balam darpam kaamam krodham parigraham,
Vimoechya nirmamah shaanto brahmabhoeyaaya kalpate.

Egoïsme, macht, verwaandheid, hartstocht, toorn en hebzucht opgegeven, vrij van de van-mij-gedachte en vredevol, is hij klaar om het Absolute (Brahman) te worden.

54. Brahmabhoetah prasannaatmaa na shochati na kaangkshati,
Samah sarveshoe bhoeteshoe madbhaktim labhate paraam.

Het Absolute (Brahman) wordend, in de vrede-genade van het Zelf (prasannaatmaa), jammert hij niet en begeert hij niets. Gelijk voor alle wezens, bereikt hij de hoogste devotie (bhakti) voor Mij.

55. Bhaktyaa maamabhijaanaati yaavaanyashchaasmi tattvatah,
Tato maam tattvato gnyaatvaa vishate tadanantaram.

Door devotie kent hij Me in werkelijkheid, wat en wie Ik ben. Me in werkelijkheid kennend, gaat hij daarna in tot de Hoogste.

56. Sarvakarmaanyapi sadaa koervaano madvyapaashrayah,
Matprasaadaadavaapnoti shaashvatam padamavyayam.

Hij die altijd alle handelingen stelt terwijl hij in Mij een toevlucht zoekt, bereikt door Mijn genade (prasaada) de eeuwige, onverwoestbare staat (of verblijf).

57. Chetasaa sarvakarmaani mayi sannyasya matparah,
Boeddhiyogam oepaashritya machchittah satatam bhava.

In gedachten alle handelingen in Mij verzakend, met Mij als hoogste, een toevlucht zoekend in de Boeddhi Yoga, ben je altijd in Mij gevestigd.

58. Machchittah sarvadoergaani matprasaadaat tarishyasi,
Atha chet tvam ahankaaraan na shroshyasi vinangkshyasi.

Met je geest in Mij gevestigd, overwin je door Mijn genade (prasaada) alle hindernissen. Maar als je Me uit egoïsme niet aanhoort, ga je ten onder.

59. Yadahankaaram aashritya na yotsya iti manyase,
Mithyaisha vyavasaayaste prakritistvaam niyokshyati.

Als je, vervuld van egoïsme, denkt: "Ik zal niet vechten", is dat, jouw besluit, ijdel. De natuur zal je dwingen.

60. Svabhaavajena kaunteya nibaddhah svena karmanaa,
Kartoem nechchhasi yanmohaat karishyasyavasho'pi tat.

Gebonden door je karma, O Kaunteya, ontstaan uit je natuur, zul je zelfs dat wat je uit begoocheling (moha) niet wenst te doen, hulpeloos toch doen.

61. Ieshvarah sarvabhoetaanaam hriddeshe'rjoena tishthati,
Bhraamayan sarvabhoetaani yantraaroedhaani maayayaa.

De Heer (Ieshvara) verblijft in het hart van alle wezens, O Arjoena, en doet alle wezens, door Zijn begoochelende kracht (Maayaa), ronddraaien alsof gemonteerd op een machine.

62. Tameva sharanam gachchha sarvabhaavena bhaarata,
Tatprasaadaatparaam shaantim sthaanam praapsyasi shaashvatam.

Ga naar Hem voor een toevlucht, O Bhaarata, met je hele wezen. Door Zijn genade zul je de opperste vrede en het eeuwige verblijf bereiken.

63. Iti te gnyaanamaakhyaatam goehyaad goehyataram mayaa,
Vimrishyaitadasheshena yathechchhasi tathaa koeroe.

Aldus werd kennis (gnyaanam), geheimer dan geheim (goehyaadgoehyataram), je door Mij verklaard. Na ze volledig te hebben overdacht, handel zoals je wilt.

64. Sarvagoehyatamam bhoeyah shrinoe me paramam vachah,
Ishto'si me dridhamiti tato vakshyaami te hitam.

Aanhoor nogmaals Mijn opperste woord, meest geheim van alle. Omdat je me uiterst dierbaar bent, zal ik je zeggen wat goed is.

65. Manmanaa bhava madbhakto madyaajie maam namaskoeroe,
Maamevaishyasi satyam te pratijaane priyo'si me.

Vestig je geest in Mij, wees Mij toegewijd, offer aan Mij, buig voor Mij neer. Je zult tot Mij komen. Waarlijk dat beloof ik je, die Me dierbaar bent.

66. Sarvadharmaan parityajya maamekam sharanam vraja,
Aham tvaa sarvapaapebhyo mokshayishyaami maa shoechah.

Geef alle plichten (sarvadharma) op en zoek een toevlucht in Mij alleen (maam ekam sharanam vraja). Ik zal je bevrijden van alle zonde. Wees niet bezorgd.

67. Idam te naatapaskaaya naabhaktaaya kadaachana,
Na chaashoeshroeshave vaachyam na cha maam yo'bhyasoeyati.

Dit moet door jou nooit worden gesproken tot iemand zonder versterving (tapas) of devotie (bhakti), ook niet tot iemand die geen dienst verleent of tot iemand die niet wenst te luisteren, ook niet tot iemand die Me neerhaalt.

68. Ya imam paramam goehyam madbhakteshvabhidhaasyati,
Bhaktim mayi paraam kritvaa maamevaishyatyasamshayah.

Hij die met de grootste devotie (bhakti) tot Mij, dit opperste geheim (goehyam) aan Mijn toegewijden (bhaktas) onderricht, hij zal ongetwijfeld tot Mij komen.

69. Na cha tasmaanmanoeshyeshoe kashchinme priyakrittamah,
Bhavitaa na cha me tasmaadanyah priyataro bhoevi.

Niemand onder de mensen betoont Me een dierbaarder dienst en niemand op aarde is Me dierbaarder dan hij.

70. Adhyeshyate cha ya imam dharmyam samvaadamaavayoh,
Gnyaanayagnyena tenaaham ishtah syaamiti me matih.

En wie deze gewijde dialoog van ons bestudeert, door hem zal Ik worden vereerd met het offer van kennis (gnyaanayagnya). Dat is Mijn vaste overtuiging.

71. Shraddhaavaan anasoeyashcha shrinoeyaadapi yo narah,
So'pi moektah shoebhaamllokaan praapnoeyaat poenyakarmanaam.

De mens die dit hoort, vervuld van vertrouwen en vrij van arglist, ook hij zal, bevrijd, de gelukkige werelden bereiken van degenen die deugdzaam handelen (poenyakarmanaam).

72. Kachchid etachchhroetam paartha tvayaikaagrena chetasaa,
Kachchid agnyaanasammohah pranashtaste dhananjaya.

Werd dit met een eenpuntige geest aanhoord, O Paartha ? Is de begoocheling van je onwetendheid vernietigd (agnyaanasammoha), O Dhananjaya?

Arjoena oevaacha:
73. Nashto mohah smritirlabdhaa tvatprasaadaanmayaachyoeta,
Sthito'smi gata sandehah karishye vachanam tava.

Arjoena zei:
Vernietigd is mijn begoocheling (moha), nu ik door uw genade mijn herinnering terugkreeg, O Achyoeta. Ik werd bevrijd van twijfel. Ik zal handelen naar uw woord.

Sanjaya oevaacha:
74. Ityaham vaasoedevasya paarthasya cha mahaatmanah,
Samvaadam imam ashrausham adbhoetam romaharshanam.

Sanjaya zei:
Aldus heb ik deze wonderbare samenspraak gehoord, tussen Vaasoedeva en de grote ziel Paartha, die de haren te berge doet rijzen.

75. Vyaasaprasaadaachchhroetavaan etadgoehyamaham param,
Yogam yogeshvaraat krishnaat saakshaat kathayatah svayam.

Door de genade van Vyaasa heb ik deze opperste en meest geheime Yoga gehoord, rechtstreeks van Krishna, de Heer van Yoga, zelf, door hemzelf verklaard.

76. Raajan samsmritya samsmritya samvaadam imam adbhoetam,
Keshavaarjoenayoh poenyam hrishyaami cha moehoermoehoeh.

O Koning, me deze wonderbare en heilige samenspraak tussen Krishna en Arjoena herinnerend, verheug ik me altijd opnieuw.

77. Tachcha samsmritya samsmritya roepamatyadbhoetam hareh,
Vismayo me mahaan raajan hrishyaami cha poenah poenah.

En, me telkens weer die meest wonderbare vorm van Hem (Krishna) herinnerend, is mijn verwondering groot, O Koning. Ik verheug me altijd weer.

78. Yatra yogeshvarah krishno yatra paartho dhanoerdharah,
Tatra shriervijayo bhoetirdhroevaa nietirmatirmama.

Waar Krishna, de Heer van Yoga, is en waar ook Arjoena, de houder van de boog, is, daar zijn voorspoed, overwinning, geluk en een vastberaden beleid. Dat is mijn overtuiging.

Harih Om Tat Sat
Iti Shriemad Bhagavadgietaasoepanishatsoe Brahmavidyaayaam
Yogashaastre Shrie Krishnaarjoenasamvaade
Mokshasannyaasayogo naama ashtaadasho'dhyaayah

Aldus in de Oepanishad van de glorierijke Bhagavad Gietaa, de wetenschap van de Eeuwige, de Schrift van Yoga, de samenspraak van Shrie Krishna en Arjoena, eindigt het achttiende gesprek

DE YOGA VAN BEVRIJDING EN VERZAKING

Om Shaantih Shaantih Shaantih

Om Vrede Vrede Vrede